

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

C 79

Izdevums
latviešu valodā

Informācija un paziņojumi

53. sējums

2010. gada 27. marts

Paziņojums Nr.	Saturs	Lappuse
I	Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi	
	ATZINUMI	
	Reģionu komiteja	
	81. plenārsesija 2009. gada 5.–7. oktobrī	
2010/C 79/01	Reģionu komitejas atzinums “ES stratēģija Donavas reģionam”	1
2010/C 79/02	Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums “Reģionālo un vietējo pašvaldību prioritārie pasākumi vardarbības pret sievietēm novēršanai un vardarbības upuru atbalsta uzlabošanai”	7
2010/C 79/03	Reģionu komitejas atzinums “Baltā grāmata “Adaptācija klimata pārmaiņām – iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus””	13
2010/C 79/04	Reģionu komitejas atzinums “Kopienas pieeja dabas un cilvēka izraisīto katastrofu novēršanai”	19
2010/C 79/05	Reģionu komitejas atzinums “Zaļā grāmata “TEN-T: politikas pārskats””	23
2010/C 79/06	Reģionu komitejas atzinums “Atjaunināta stratēģiskā sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā”	27
2010/C 79/07	Reģionu komitejas atzinums “Vienkāršota KLP Eiropai – ieguvums visiem”	33
2010/C 79/08	Reģionu komitejas atzinums “Stokholmas programma: problēmas un iespējas saistībā ar jauno daudzgadu programmu par ES brīvības, drošības un tiesiskuma telpu”	37

LV

Cena: EUR 4

(Turpinājums nākamajā lappusē)

III *Sagatavošanā esoši tiesību akti***Reģionu komiteja****81. plenārsesija 2009. gada 5.–7. oktobrī**

2010/C 79/09	Reģionu komitejas atzinums “Konkurētspējīgi kravu pārvadājumi”	45
2010/C 79/10	Reģionu komitejas atzinums “Tiesību aktu pakete farmācijas jomā”	50
2010/C 79/11	Reģionu komitejas atzinums “Topošā kopējā Eiropas patvēruma sistēma II”	58
2010/C 79/12	Reģionu komitejas atzinums “Mikrofinansēšanas instruments “Progress””	71

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

REĢIONU KOMITEJA

81. PLENĀRSESĪJA 2009. GADA 5.–7. OKTOBRĪ

Reģionu komitejas atzinums “ES stratēģija Donavas reģionam”

(2010/C 79/01)

REĢIONU KOMITEJA

- atzinīgi vērtē Eiropadomes 2009. gada 18.–19. jūnijā pieņemto aicinājumu Eiropas Komisijai līdz 2010. gada beigām nākt klajā ar ES stratēģiju Donavas reģionam;
- norāda, ka ES stratēģijas Donavas reģionam mērķis ir nodrošināt mieru un panākt reģiona iedzīvotāju lielāku labklājību un drošību;
- konstatē, ka Donavas reģionu veido gan valstis, kuras šķērso Donavas upe, gan arī valstis, kas atrodas visā Donavas sateces baseinā; secina arī, ka Donavas reģionā ietilpst ES dalībvalstis, ES kandidātvalstis, potenciālās kandidātvalstis un valstis, kas piedalās Eiropas kaimiņattiecību politikas īstenošanā;
- uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir neaizvietojamās partneres Donavas stratēģijas kontekstā. Tās sniedz būtisku ieguldījumu Eiropas Komisijas teritoriālās kohēzijas un pārrobežu sadarbības koncepcijas sekmīgā izstrādē. Liela nozīme šajā darbā ir iesaistītajām personām no ekonomikas, zinātnes, kultūras un vides aizsardzības aprindām un no sabiedriskajām struktūrām;
- uzskata, ka ES stratēģijai Donavas reģionam īpaši svarīgas ir tādas stratēģiskas politikas jomas kā transports, vides aizsardzība un energodrošība, ekonomika, drošība, izglītība un kultūra, nodarbinātība, veselības aprūpe un sociālā joma;
- secina, ka Donavas reģions būtu jāuzskata par vienotu starptautisku Eiropas atbalsta telpu, lai varētu pilnībā izmantot tā ekonomisko, sociālo, ekoloģisko un kultūras potenciālu.

Ziņotājs: Prof. Dr. Wolfgang Reinhart (DE/PPE) Bādenes–Virttembergas Federālo un Eiropas lietu ministrs

I. VISPĀRĪGAS PIEZĪMES

REĢIONU KOMITEJA

1. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas Reģionu komitejas 2008. gada 8. oktobrī Briselē notikušās plenārsesijas laikā pausto nodomu izstrādāt īpašu ES stratēģiju Donavas reģionam līdzīgi stratēģijai, kas jau izstrādāta Baltijas jūras reģionam ⁽¹⁾;

2. atzinīgi vērtē Eiropadomes 2009. gada 18.–19. jūnijā pieņemto aicinājumu Eiropas Komisijai līdz 2010. gada beigām nākt klajā ar ES stratēģiju Donavas reģionam;

3. atzinīgi vērtē 2008. gada 27. novembrī izveidoto starpreģionālo grupu ar nosaukumu “Donavas reģions” un atbalsta tās darbu;

4. atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta Donavas reģionam veltīto uzmanību un centienus arī Eiropas Parlamentā izveidot starpfrakciju grupu ⁽²⁾;

5. norāda, ka ES stratēģijas Donavas reģionam mērķis ir nodrošināt mieru un panākt reģiona iedzīvotāju lielāku labklājību un drošību. Tādējādi ieguvēja būs visa Eiropas Savienība kopumā, ieskaitot vietējās un reģionālās pašvaldības;

6. secina, ka Eiropas Savienībā ar jau 27 dalībvalstīm aizvien lielāka kļūst makroreģionu nozīme, īpaši ES teritoriālās kohēzijas koncepcijas kontekstā;

7. konstatē, ka Donavas reģionu veido gan valstis, kuras šķērso Donavas upe, gan arī valstis, kas atrodas visā Donavas sateces baseinā; secina arī, ka Donavas reģionā ietilpst ES dalībvalstis, ES kandidātvalstis, potenciālās kandidātvalstis un valstis, kas piedalās Eiropas kaimiņattiecību politikas īstenošanā;

8. uzsver Donavas reģiona Eiropas perspektīvu; vienlaicīgi arī uzsver Donavas reģiona ārejo dimensiju un vērš uzmanību uz to, ka Donava var kļūt par sadarbības ar trešām valstīm īstenošanas paraugu;

9. norāda uz Donavas reģionā kopš dzelzs priekš kara krišanas īstenotajām vērīgajām politiskajām, saimnieciskajām un sociālajām reformām, pateicoties kurām Eiropas Komisija 2009. gadā iekļāva šo pārmaiņu tematu savā darba programmā ⁽³⁾ un Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu padomei, Reģionu komitejai un Eiropas Centrālajai bankai adresētajā paziņojumā ar nosaukumu “Pieci gadi kopš ES paplašināšanās – ekonomikas sasniegumi un grūtības” ⁽⁴⁾;

10. atzīst Donavas reģiona labvēlīgo ietekmi Eiropas līmenī, kā arī centienus tālāk stiprināt demokrātiju un tiesiskumu šajā reģionā, un turpmākajā ceļā uz demokrātisku attīstību īpaši atbalsta tās Donavas reģiona valstis, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis;

11. uzskata, ka tādu Eiropas pamatprincipu kā subsidiaritāte, tuvums iedzīvotājiem un partnerība ieviešanā īpaši liela nozīme ir vietējā un reģionālā līmeņa sadarbībai un atbildīgai pārvaldei trešās valstīs, un norāda uz Donavas reģiona vietējo un reģionālo struktūru sadarbības pievienoto vērtību kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu tuvināšanā Eiropas Savienībai;

12. apstiprina visa Donavas reģiona tradicionālo kulturālo un vēsturisko vienotību un uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumu tieši šajā jomā;

13. ņem vērā starptautiskā, starpvalstu, reģionālā un vietējā līmenī pastāvošo sadarbību, tīklus un institūcijas, kas darbojas Donavas reģionā vai tā labā, un norāda, ka to pieredze un zināšanas jāizmanto dialogā ar Eiropas iestādēm;

14. atbalsta Eiropas Komisijas centienus izveidot efektīvas un visaptverošas attiecības ar kaimiņvalstīm, kā arī nodibināt atbilstoši pielāgotas politiskās un saimnieciskās attiecības ar atsevišķiem reģioniem un partneriem;

⁽¹⁾ ES komisāres Hübner aicinājums izstrādāt Eiropas stratēģiju Donavas reģionam, preses relize IP/08/1461.

⁽²⁾ Victor Bostinaru un Daciana Octavia Sârbu rakstiska deklarācija par darba grupas izveidi Donavas reģiona stratēģijas izstrādei un īstenošanai, PE422.681v01–00, iesniegta 2009. gada 23. martā.

⁽³⁾ Eiropas Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Komisijas likumdošanas un darba programma 2009. gadam. Tūlītēja rīcība labākas Eiropas labā”, COM(2008) 712 galīgā redakcija.

⁽⁴⁾ Eiropas Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Centrālajai bankai “Pieci gadi kopš ES paplašināšanās – ekonomikas sasniegumi un grūtības”, COM(2009) 79 galīgā redakcija.

15. uzsver Donavas reģiona, kurā ietilpst ES dalībvalstis, ES kandidātvalstis, potenciālās kandidātvalstis un valstis, kas piedalās Eiropas kaimiņattiecību politikas īstenošanā, īpašo nozīmi, lomu un atbildību. Šis reģions ir svarīga saikne, kas vieno Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas, ES kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm paredzētos pasākumus, kā arī Eiropas kaimiņattiecību politikas īstenošanā iekļautajām valstīm izstrādātās programmas;

16. uzsver Reģionu komitejas politisko lomu stratēģiskajā pamatprogrammā, kas veicina Eiropas Komisijas Eiropas kaimiņattiecību politikas un ES stratēģijas Donavas reģionam saista. Pārzinādama vietējās vajadzības, Reģionu komiteja jau iepriekš var labi prognozēt šādu pasākumu un programmu ietekmi;

17. uzsver, cik svarīgi Eiropas kohēzijas politikā ir atzīt Donavas makroreģionu, tāpat kā ir atzīti Baltijas jūras un Melnās jūras makroreģioni, un tā lomu turpmākajā teritoriālajā attīstībā visā ES un tās kaimiņvalstīs;

18. uzskata, ka īpaši ES stratēģijas Baltijas jūras reģionam saturisko koncepciju var izmantot par paraugu arī Donavas reģionā. Abos makroreģionos tiek sekmēta kādreizējo komunistisko valstu integrācija Eiropas Savienībā un sadarbība ar trešām valstīm. Abi reģioni ir piemēri tam, kā apvienot ES iekšējās stratēģijas un sadarbību ar valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis. Šajā sakarā būtu atzīmējama arī pieredze, kas gūta saistībā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku, kuru īsteno attālākie reģioni kopā ar apkārtējām trešām valstīm.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

ES stratēģija Donavas reģionam

19. uzskata, ka Eiropadome ar aicinājumu Eiropas Komisijai līdz 2010. gada beigām izstrādāt ES stratēģiju Donavas reģionam atzīst šā reģiona nozīmi Eiropas nākotnes attīstībā un ES attiecībās ar tās kaimiņvalstīm; aicina Komisiju iesaistīt reģionālās un vietējās pašvaldības un to iestādes minētās stratēģijas izstrādē, stratēģijas īstenošanas gaitā respektēt gan dalībvalstu, gan reģionālo un vietējo pašvaldību pilnvaras un kompetences jomu sadalījumu attiecīgajās valstīs, kā arī izmantot jau esošos institucionālos, ziņošanas un monitoringa mehānismus;

20. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības un organizācijas, kas atbild par reģionālo attīstību, ir neaizvietojamās partneres stratēģijas kontekstā. Tās sniedz būtisku ieguldījumu Eiropas Komisijas teritoriālās kohēzijas un pārrobežu sadarbības

koncepcijas sekmīgā izstrādē. Liela nozīme šajā darbā ir iesaistītajām personām no ekonomikas, zinātnes, kultūras aprindām un no sabiedriskajām struktūrām;

21. vērš uzmanību uz to, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, reģionālās attīstības aģentūrām un organizācijām, kuras, pateicoties tuvumam iedzīvotājiem, ļoti labi pārzina viņu vajadzības un vēlmes, ir īpaši liela nozīme Eiropas Komisijas izvirzītās ES stratēģijas Donavas reģionam plānošanā, īstenošanā un pilnveidošanā;

22. uzsver, ka Donavas reģiona attīstība ir nozīmīga, jo tā ir svarīgs elements šā reģiona valstu, reģionu, pašvaldību un iedzīvotāju sekmīgai integrācijai Eiropā, un atbalsta Eiropas Parlamenta, Eiropadomes un Eiropas Komisijas centienus padarīt šo integrāciju vēl sekmīgāku;

23. atbalsta Dienvidaustrumeiropas Stabilitātes pakta pārveidošanu par reģionālu sadarbības tīklu (Reģionālās sadarbības padomi – RSP), kura darbības vadību nodrošina Dienvidaustrumeiropas sadarbības process (SEECp). Šāds reģionāls konteksts ļauj ņemt vērā Donavas reģiona īpašās vajadzības un prasības;

Stratēģiskas politikas jomas

24. uzskata, ka ES stratēģijai Donavas reģionam īpaši svarīgas ir tādas stratēģiskas politikas jomas kā transports, vides aizsardzība un energodrošība, ekonomika, drošība, izglītība un kultūra, nodarbinātība, veselības aprūpe un sociālā joma;

25. norāda uz ekonomiskā potenciāla lielajām teritoriālajām atšķirībām Donavas reģionā un uzskata, ka Donavas reģiona iekļaušana Eiropas Komisijas darbības prioritātēs 2010. gadam un Donavas reģiona atzīšana par vienotu makroreģionu ir priekšnoteikums šīs telpas turpmākai integrācijai un ilgtspējīgai ekonomikas attīstībai;

Transports

26. aicina Eiropas Komisiju ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas kontekstā ņemt vērā Donavas īpašās iespējas kļūt par visai Eiropai nozīmīgu nākotnes transporta un ūdensceļu, būtiski atslogojot citus Eiropas transporta ceļus. Ūdens un sauszemes infrastruktūras izveide ir lietderīga visam reģionam, un šādā veidā var izmantot reģiona iespējas būt par vienojošo posmu starp rietumiem un austrumiem, kā arī ziemeļiem un dienvidiem, turklāt tādējādi var uzlabot pirmām kārtām paša reģiona konkurētspēju;

27. ierosina ātri īstenot TEN-T infrastruktūras projektus, jo tie nodrošina ilgtspējīgu ieguldījumu, lai Donavas reģionu savienotu ar jau esošo transporta ceļu tīklu un labāk savienotu Donavas reģiona valstis; tādēļ aicina iesaistītās vietējās un reģionālās pašvaldības meklēt risinājumus ilgstoši nenovērstiem trūkumiem un problēmām un īstenot šos risinājumus atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem;

28. uzsver, ka transports un vides aizsardzība nedrīkst būt nesavienojamas jomas, tieši otrādi – tām jābūt cieši saistītām; uzsver, ka Donavas reģiona ilgtspējīgai attīstībai jābūt prioritāram mērķim un jāpiemēro pamatprincipi, kas pausti Donavas komitejas, Starptautiskās Donavas upes aizsardzības komisijas (ICPDR) un Starptautiskās Savas upes baseina komisijas (ISRBC) pieņemtajā “Kopējā paziņojumā par iekšzemes kuģniecību Donavas baseinā un vides aizsardzību”;

Vides aizsardzība un energodrošība

29. norāda, ka tādās jomās kā ekoloģija, kopīga cīņa ar klimata pārmaiņu sekām un aizsardzība pret plūdiem katrā ziņā ir vajadzīga pārrobežu sadarbība;

30. uzskata, ka Donavas reģiona valstīm ir īpaša nozīme enerģētikas drošības izpratnē, un uzsver arī Donavas iespējamo lomu hidroenerģijas ieguvē, jo tā ir vērtīgs dabīgas un atjaunīgas enerģijas avots. Šāda veida izmantošana īpaši jāveicina teritorijās, kurās iespējams saskaņot vides un ekonomikas vajadzības;

31. šajā sakarā norāda uz tādām konvencijām kā, piemēram, Konvenciju par sadarbību Donavas aizsardzībai un nekaitīgai izmantošanai (Donavas aizsardzības konvencija ⁽⁵⁾), kas stājās spēkā 1998. gadā un ar kuru izveidoja Starptautisko Donavas upes aizsardzības komisiju (ICPDR), kā arī uz Karpatu ilgtspējīgas attīstības un aizsardzības vispārējo konvenciju (Karpatu konvencija). Labs sadarbības piemērs ir “Kopīgais paziņojums par iekšzemes kuģošanas un vides aizsardzības attīstības pamatprincipiem Donavas upes reģionā” (*“Joint Statement on Guiding Principles for the Development of Inland Navigation and Environmental Protection in the Danube River Basin”*) ⁽⁶⁾;

32. aicina dalībvalstis un Donavas reģiona vietējās un reģionālās pašvaldības un organizācijas, kas atbild par reģionālo attīstību, iesaistīties Eiropas Komisijas atbalstītajās vides programmās, piemēram, LIFE + programmā (upju un plavu sistēmu atjaunošana), Eiropas teritoriālās sadarbības (ETS) programmās un programmā “Saprātīga enerģija Eiropai” (SEE), lai minētā reģiona pašvaldību vidū veicinātu vietējo enerģijas tīklu izveides projektus;

33. vērš uzmanību uz to, ka ar Ūdens pamatdirektīvas ieviešanas pasākumiem jāsniedz ieguldījums arī zivju resursu ilgtspējīgā saglabāšanā. Donavas upes sistēmu raksturo liela sugu daudzveidība, tajā ir daudz endēmisku zivju sugu, un tādēļ tai vajadzīga īpaša aizsardzība;

34. uzsver Kopienas ilgtspējīga tūrisma koncepciju nozīmīgumu. Donavas reģiona valstis varētu ciešāk sadarboties, piemēram, Espo ⁽⁷⁾, Orhūsas ⁽⁸⁾ un Bernes ⁽⁹⁾ konvenciju īstenošanā. Donavas veloceļa izveides piemērs apliecina šādas sadarbības lietderību visām iesaistītajām pusēm;

35. uzskata, ka īpaši noderīga visa Donavas reģiona attīstībai ir vietējo un reģionālo pašvaldību un organizāciju, kas atbild par reģionālo attīstību, pieredzes apmaiņa minētajās jomās. Pašvaldību speciālās zināšanas un izpratne par vietējiem apstākļiem ļauj tām efektīvi īstenot kopīgas koncepcijas. Valdību noslēgtie nolīgumi un citas sadarbības formas, ko izvēlējušās daudzas Donavas reģiona valstis un reģioni, ir piemēri, kā varētu īstenot mērķtiecīgu sadarbību;

Ekonomika

36. norāda uz to, ka Donava būtu jāuzskata arī par reģiona turpmāko ekonomikas attīstību veicinošu faktoru. Tas attiecināms, piemēram, uz ūdensceļu savienošanu ar sauszemes ceļiem, kā arī uz ostu un reģionā izvietoto uzņēmējdarbības centru savienojumiem;

37. vērš uzmanību uz tādu pārrobežu projektu nozīmīgumu, ar kuru palīdzību var pārvarēt pierobežas reģionu ekonomisko izolāciju un palielināt to konkurētspēju un stabilitāti;

38. secina, ka reģioniem un vietējām pašvaldībām ir īpaši svarīga nozīme, sniedzot atbalstu kontaktu veidošanā mazo un vidējo uzņēmumu līmenī;

39. uzskata, ka vairāk jāatbalsta arī nevalstisko organizāciju, ekonomikas un sociālās jomas pārstāvju, kā arī vietējo un reģionālo pašvaldību īstenotie pārrobežu un starptautiskie projekti. Vienlaikus jāņem vērā, ka lielāku efektu var panākt, apvienojot resursus no pārrobežu, starptautiskajām un reģionālajām teritoriālās sadarbības programmām (3. mērķis) un 1. un 2. mērķa programmām. Tādā veidā Donavas reģiona pašvaldības, reģionus un valstis, kas vēl nav pievienojušās ES, var vēl vairāk tuvināt Eiropas Savienībai un cilvēkus viņu dzīves vietā iepazīstināt ar tādām Eiropas Savienības vērtībām kā demokrātija un tiesiskās valsts principi; uzskata, ka ciešāka sadarbība tehnoloģiju izstrādes un pētniecības jomā, izmantojot esošos potenciālus (cilvēkresursus, infrastruktūru) ir īpaši nozīmīga, lai sekmētu Donavas reģiona ilgtspējīgu ekonomisko attīstību;

⁽⁵⁾ Konvencija par sadarbību Donavas aizsardzībai un nekaitīgai izmantošanai, noslēgta 1994. gada 29. jūnijā Sofijā.

⁽⁶⁾ http://www.icpdr.org/icpdr-pages/navigation_and_ecology_process.htm

⁽⁷⁾ Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā, noslēgta 1991. gada 25. februārī Espo.

⁽⁸⁾ Konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, noslēgta 1998. gada 25. jūnijā Orhūsā.

⁽⁹⁾ Konvencija par Eiropas savvaļas augu un dzīvnieku un to dabisko dzīvotņu saglabāšanu, noslēgta 1979. gada 19. septembrī Bernē.

40. aicina kompetentās valstu iestādes Donavas reģiona valstīs atbilstoši Regulas (EK) 1082/2006 noteikumiem veikt pasākumus vietējo un reģionālo pašvaldību iesaistīšanai turpmāko ETSG darbā;

Drošība

41. atgādina, ka uz Donavas upes ir augsta satiksmes intensitāte, kas turpmāk vēl vairāk palielināsies, un tādēļ uzsver satiksmes drošības uzlabošanas pasākumu nozīmīgumu;

42. šajā sakarā norāda uz Belgradas konvenciju ⁽¹⁰⁾, kurā reglamentēta kuģošana Donavā;

43. aicina valstis, kuras šķērso Donavas upe, turpināt kopīgu cīņu ar visa veida pārrobežu noziedzību un īpaši apkarot organizēto noziedzību, narkotiku kontrabandu, nelegālo migrāciju un cilvēku tirdzniecību;

44. uzsver vides drošības nozīmi, jo tā ir svarīga drošības jautājumu joma, īpaši saistībā ar pārrobežu vides piesārņošanas novēršanu un aizsardzību pret plūdiem;

Izglītība un kultūra

45. apstiprina vietējo un reģionālo pašvaldību lomu starpkultūru dialoga veicināšanā. Tā kā pilsētu un reģionu iedzīvotāju sastāvs bieži ir visai daudzveidīgs, pilsētas un reģioni var izmantot savu pieredzi, lai atbalstītu starpkultūru un starpreliģiju dialogu;

46. norāda uz iespējām ar reģionālā kultūras darba palīdzību stiprināt saites ar izcelsmes un mītnes reģioniem valstīs, kuras šķērso Donavas upe, lai tādējādi veicinātu integrāciju Eiropā;

47. pievērš uzmanību plašākas pilsētu partnerības nozīmīgumam (piemēram, sadarbības grupa *DonauHanse*®). Svarīga metode Eiropas moto “Vienoti daudzveidībā” īstenošanai ir iedzīvotāju tieša iesaistīšana Eiropas Savienības norisēs. Savstarpējs dialogs ne tikai palīdz mazināt starpkultūru aizspriedumus, bet arī veido pamatu sadarbībai ekonomikas un sociālajā jomā, kā arī ilgtspējīgai attīstībai un tādējādi sekmē Lisabonas stratēģijas mērķu izpildi;

48. norāda, ka liela nozīme var būt tādām struktūrām kā Eiropas Donavas akadēmija, Andrāši Ģula vārdā nosauktā Budapeštas universitāte un Donavas reģiona un Centrāleiropas institūts, jo tās var vienot esošo potenciālu un iekļaut jaunas mērķa grupas;

Darbs, veselība un sociālā joma

49. tā kā 2010. gads būs Eiropas gads cīņai ar nabadzību un sociālo atstumtību un 2011. gads – Eiropas brīvprātīgā darba gads, vēlas norādīt, ka Donavas reģiona ekonomiskajai attīstībai katrā ziņā jāiet kopsolī ar sociālo attīstību, lai tādējādi nostiprinātu sabiedrības pārliecību par to, ka dalība Eiropas Savienībā sniedz priekšrocības visiem iedzīvotājiem;

50. izsaka pateicību visiem, kas iesaistījušies pieredzes apmaiņā ar Donavas reģiona valdības struktūrām un nevalstiskajām organizācijām, lai paātrinātu attīstību sociālajā un veselības aizsardzības jomā, un aicina arī turpmāk sniegt šādu atbalstu visos līmeņos;

Vienota ES atbalsta telpa

51. secina, ka konkurētspējīgu un uz nākotni vērstu reģionu attīstībai globalizācijas apstākļos un Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanas kontekstā ir aizvien lielāka nozīme;

52. norāda, ka atbalsta laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam Donavas reģions pašlaik ir sadalīts divās starptautiskās ES atbalsta telpās, kuras daļēji pārklājas, proti, Centrāleiropa un Dienvidaustrumeiropa. Kādreiz vienotās Centrāleiropas un Dienvidaustrumeiropas atbalsta telpas sadalīšana Baltijas jūras un Egejas jūras teritorijās (CADSES) rada situāciju, kas sevišķi Donavas reģionā ilgtermiņā ir nelabvēlīga teritoriālajai, sociālajai un ekonomikas kohēzijai. Ņemot vērā Donavas reģiona īpašo ģeogrāfisko un kultūrvēsturisko nozīmi, sevišķi Austrumeiropas un Rietumeiropas kohēzijas veicināšanā, tas ir uzskatāms arī par īpašu politiski stratēģisko telpu. Šo dimensiju varētu vislabāk ņemt vērā vienotā sadarbības telpā tās lielās ģeopolitiskās nozīmes dēļ;

53. tādēļ secina, ka Donavas reģions būtu jāuzskata par vienotu starptautisku Eiropas atbalsta telpu, lai varētu pilnībā izmantot tā ekonomisko, sociālo, ekoloģisko un kultūras potenciālu. Vienota ES atbalsta telpa sekmētu to, ka:

— šīs teritorijas iespējas varētu īpaši efektīvi izmantot, piemēram, tādās stratēģiski svarīgās politikas jomās kā infrastruktūra, ūdensceļi, aizsardzība pret plūdiem, enerģētika un energodrošība, ilgtspējīga ekonomika un vides politika,

— varētu pilnībā un ilgtspējīgi izmantot kopīgo ekonomikas potenciālu,

— varētu vēl vairāk pilnveidot valstu, reģionālā un vietējā līmeņa sadarbību,

⁽¹⁰⁾ Konvencija par kuģošanu Donavā, noslēgta 1948. gada 18. augustā Belgradā.

— Donavas reģions tiktu uzskatīts par visas Eiropas kopīgu kultūras, dabas un vēstures mantojumu;

54. aicina Eiropas iestādes nākamajā atbalsta laikposmā Donavas reģionu uzskatīt par vienotu starptautisku ES atbalsta telpu. IPA (Pirmspievienošanās instruments) un ENPI (Eiropas Kaimiņattiecību un partnerības instruments) ir elastīgi pasākumi

kandidātvalstu, potenciālo kandidātvalstu un trešo valstu pilnīgai integrēšanai kopējā atbalsta telpā. Šāda atbalsta turpmāka pilnveidošana veicinās Donavas reģiona saskaņotu attīstību. Tāpēc aicina izvērtēt iespēju apvienot Komisijas pilnvaras attiecībā uz tādiem ETS programmu veicināšanas instrumentiem kā ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds), IPA un ENPI un nodot to īstenošanu tikai vienas Komisijas struktūrvienības pārziņā.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas pašiniciatīvas atzinums “Reģionālo un vietējo pašvaldību prioritārie pasākumi vardarbības pret sievietēm novēršanai un vardarbības upuru atbalsta uzlabošanai”

(2010/C 79/02)

Reģionu komiteja

- norāda, ka vardarbība pret sievietēm ir cilvēka pamattiesību un pamatbrīvību pārkāpums, kā arī šķērslis vienlīdzīgu iespēju radīšanai salīdzinājumā ar vīriešiem;
- atgādina, ka nebūs iespējams īstenot ekonomisko un sociālo kohēziju, kas ir viens no Eiropas Savienības galvenajiem pīlāriem, ja arī turpmāk puse no visiem iedzīvotājiem tiks kavēta savā personīgajā un profesionālajā attīstībā, pat radot fizisku un psiholoģisku apdraudējumu tikai tāpēc, ka šie iedzīvotāji ir sievietes;
- uzsver Eiropas iestāžu veiktos pasākumus, atzīstot subsidiaritātes principa nozīmi, un vietējo un reģionālo pašvaldību lomu šajā jomā, un atbalsta to pasākumu izstrādi un koordināciju;
- rosina vietējā un reģionālā līmeņa lēmumu pieņēmējus, veicot plānošanu un, jo īpaši, organizējot nepieciešamos administratīvos pakalpojumus (piemēram, ielu apgaismojums, sabiedriskā transporta un taksometru pakalpojumi, autostāvvietu, mājokļu un sabiedrisko ēku projektēšana un plānošana), ņemt vērā sieviešu drošību un izmantot līdzekļus, lai novērstu vardarbību publiskās vietās;
- aicina vietējās un reģionālās pašvaldības palīdzēt likumdošanas iestādēm ņemt vērā dzimumu līdztiesības aspektu, izstrādājot tiesību aktus, kā arī apzināties uz dzimumu balstītas vardarbības vispārējo raksturu un ņemt to vērā, risinot ar diskrimināciju un līdztiesības principu saistītos jautājumus, jo vardarbība pret sievietēm uzskatāma par strukturālu un politisku problēmu, kuras risināšanai vajadzīga visu valsts iestāžu un iedzīvotāju stingra apņemšanās.

Ziņotājs: Kastīlijas un Leonas reģiona priekšsēdētājs *Juan Vicente Herrera Campo* kgs (ES/PPE)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. norāda, ka vardarbība pret sievietēm ir cilvēka pamattiesību un pamatbrīvību pārkāpums, kā arī šķērslis vienlīdzīgu iespēju radīšanai salīdzinājumā ar vīriešiem;

2. atgādina, ka nebūs iespējams īstenot ekonomisko un sociālo kohēziju, kas ir viens no Eiropas Savienības galvenajiem pīlāriem, ja arī turpmāk puse no visiem iedzīvotājiem tiks kavēta savā personīgajā un profesionālajā attīstībā, pat radot fizisku un psiholoģisku apdraudējumu tikai tāpēc, ka šie iedzīvotāji ir sievietes;

3. norāda, ka minētā problēma ir vispārēja. Šis sociālais ļaunums sastopams visās – gan Austrumu, gan Rietumu – kultūrās. Pasaules sieviešu konferencē, kas 1995. gada septembrī notika Pekinā, tika paziņots, ka vardarbība pret sievietēm ir visizplatītākais un visvairāk slēptais noziegums pasaulē. "Vardarbība pret sievietēm ir apliecinājums vēsturiski nevienlīdzīgām varas attiecībām starp vīriešiem un sievietēm, radot dominējošu stāvokli vīriešiem un vīriešu diskriminējošu attieksmi pret sievietēm, kā arī kavējot sieviešu personības neierobežotu attīstību [...]. Vardarbība pret sievietēm sakņojas kultūrās [...], kurās sievietēm ierādīts zemāks stāvoklis ģimenē, darbā, kopienā un sabiedrībā";

4. atzīst, ka iepriekšējā gadsimta laikā sievietes aizvien plašāk iesaistījušās sabiedriskajā dzīvē, sniedzot būtisku ieguldījumu ne tikai sabiedrībā kopumā, bet arī tādās jomās kā kultūra, augstākā izglītība, politika, zinātne, ekonomika u. c.;

5. atbalsta sieviešu centienus iegūt brīvību un neierobežoti attīstīties, kā arī nosoda ideoloģijas un praksi, kas apdraud un ierobežo minētos centienus. Vardarbība pret sievietēm ir pretrunā ar demokrātiskas sabiedrības pamatprincipiem;

6. konstatē, ka vardarbība pret sievietēm sastopama visās ES dalībvalstīs un visos sabiedrības slāņos neatkarīgi no izglītības līmeņa un sociālās izcelsmes;

7. vērš uzmanību uz vardarbības upuru, proti, sieviešu un bērnu, nepieļaujamajiem tiesību un brīvību pārkāpumiem;

8. norāda, ka gan preventīvie pasākumi vardarbības pret sievietēm novēršanai, gan vardarbības apkarošana un ar to saistītie pasākumi ir prioritātes, lai saglabātu sieviešu fizisko un garīgo integritāti un nodrošinātu dzimumu līdztiesību, kā arī panāktu lielāku saimniecisko un sociālo attīstību vietējās un reģionālajās pašvaldībās;

9. uzskata, ka ir jānovērtē reālais stāvoklis sabiedrībā dzimumu līdztiesības jomā, un šādu novērtējumu varētu izmantot par pamatu efektīvu pasākumu izstrādei iedzīvotāju vajadzībām pielāgotas sociālās politikas ietvaros;

10. uzsver, ka vardarbība pret sievietēm rodas tādā sabiedrības struktūrā, kas veicina dzimumu līdztiesības trūkumu, un, lai vardarbību novērstu, prioritāte jāpiešķir politiskiem pasākumiem, kas vērsti uz reālu dzimumu līdztiesības panākšanu. Vienlīdzīga attieksme nozīmē, ka sievietēm un vīriešiem ir vienādas iespējas veidot sabiedrību un savu dzīvi, un šādas attieksmes priekšnoteikums ir vienādas tiesības, iespējas un pienākumi visās dzīves jomās;

Vietējā un reģionālā pašpārvalde un subsidiaritāte

11. atzīmē, ka vietējās un reģionālās pašvaldības, kas atrodas iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, spēj nodot vērtības un īstenot ekonomikas, izglītības un sociālo politiku ikdienas dzīvē. Eiropas Pašvaldību un reģionu padomes "Eiropas hartā par dzimumu līdztiesību vietējā līmenī", kas izstrādāta saskaņā ar Kopienas Piekto rīcības programmu dzimumu līdztiesības jomā, norādīts, ka dzimumu līdztiesības atbalsta rīcībpolitikas vislabāk var stiprināt tieši vietējā un reģionālajā līmenī;

12. norāda, ka vietējās pašvaldības, kas ir parakstījušas minēto dokumentu, ar hartas 22. pantu atzīst, ka vardarbība saistībā ar dzimumu ir cilvēka pamattiesību pārkāpums, un apņemas īstenot rīcībpolitikas un pasākumus vardarbības apkarošanai;

13. konstatē, ka Eiropas iestādes apzinās to, ka dažādu pasākumu veiksmīga īstenošana ir atkarīga no to spējas izmantot reģionālo un vietējo pašvaldību jau esošo praksi un resursus. Pašvaldības atrodas iedzīvotājiem vistuvākajā līmenī, tāpēc tās ir visatbilstošākās, lai uzklautu iedzīvotāju viedokļus un bažas, meklētu efektīvus risinājumus, kā arī atbalstītu un sekmētu Eiropas rīcībpolitiku īstenošanu;

14. uzskata, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir lielā mērā atbildīgas par minēto jautājumu risināšanu, turklāt tām ir uzkrāta plaša pieredze, kā arī to rīcībā ir paraugprakse un programmas, kas paredzētas gan vardarbības upuriem, gan pārkāpumu izdarītājiem;

15. uzsver Eiropas iestāžu veiktos pasākumus, kuros atzīta subsidiaritātes principa nozīmi un vietējo un reģionālo pašvaldību loma šajā jomā, un atbalsta to pasākumu izstrādi un koordināciju;

Normatīvās vides sakārtošana

16. uzsver, ka aizvien palielinās centieni informēt sabiedrību par to, ka vardarbība pret sievietēm ir cilvēktiesību pārkāpums, un tas ir atspoguļots starptautiskās deklarācijās un valstu tiesību aktos;

17. uzskata, ka ievēribu pelnījuši vairāku dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību panākumi normatīvās vides sakārtošanas jomā, lai izskaustu vardarbību pret sievietēm, un ka ir svarīgi veicināt pieredzes apmaiņu par šīs jomas tiesību aktiem un to īstenošanu. Jāuzsver, cik svarīgs ir minētais jautājums un tiesiski līdzekļi, lai izskaustu vardarbību, izmantojot preventīvus pasākumus un integrētus atbalsta pakalpojumus vardarbības upuriem;

18. norāda, ka viens no Kopienas tiesību pamatprincipiem ir dzimumu līdztiesības iespēju ievērošana, kas noteikta 1997. gada Amsterdams līgumā (2. un 3. pantā), kurā norādīts, ka ES mērķis ir veicināt sieviešu un vīriešu līdztiesību, ieviešot minēto principu visās politikās un visās programmās;

Vardarbības pret sievieti jēdziens

19. atzīst, ka definīcijas, kas raksturo vardarbību pret sievietēm, ir dažādas, bet visplašāk izmantotā definīcija ir noteikta Deklarācijā par vardarbības pret sievietēm izskaušanu ANO Ģenerālās asamblejas 1993. gada 20. decembra Rezolūcijas 48/104 1. punktā: "Ar terminu" vardarbība pret sievietēm **"saproto jebkādu uz dzimumu balstītu vardarbības aktu, kas ir iemesls tam, ka rodas vai var rasties fizisks, seksuāls vai psiholoģisks kaitējums vai ciešanas sievietēm, tostarp par vardarbību uzskata draudus veikt šādu aktu, piespiedu darbības vai patvaļīgu brīvības atņemšanu neatkarīgi no tā, vai tas notiek sabiedriskajā vai privātajā dzīvē."** Šajā atzinuma projektā ir izmantota minētā vardarbības definīcija;

Reģionu komitejas piezīmes

20. uzskata, ka vardarbības pret sievietēm novēršana ir viena no Eiropas Savienības prioritātēm, lai panāktu dzimumu līdztiesību, kā tas ir atspoguļots Reģionu komitejas 2006. gada 6. decembra atzinumā "Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai – Ceļvedis sieviešu un vīriešu līdztiesībā 2006–2010";

21. norāda, ka daudzas ES valstis ir atzinušas šīs sociālās problēmas nozīmīgumu un vajadzību rast visaptverošus risinājumus. Eiropas Padome 2006. gada 27. novembrī ir uzsākusi kampaņu, lai apkarotu vardarbību pret sievietēm. Minētā iniciatīva darbojas trīs līmeņos – starpvalstu, parlamentārajā un vietējā un reģionālajā līmenī –, atzīstot to, cik svarīgi ir iesaistīt iedzīvotājiem vistuvākā līmeņa organizācijas;

22. konstatē, ka pieejamā informācija par minēto problēmu nerada iespēju izprast situāciju kopumā. Tāpēc sievietes atrodas nepārprotami nelabvēlīgā situācijā, kad viņas vēlas pilnībā piedalīties sabiedrības dzīvē;

23. atbalsta vardarbības pret sievietēm izskaušanu, izmantojot preventīvus līdzekļus, un iesaka iesaistīt attiecīgus dienestus un izmantot attiecīgu praksi, lai informētu migrantus, īpaši sievietes un bērnus, par iespējamajiem krāpnieciskajiem migrācijas piedāvājumiem un izmantošanu, kā arī iesaka informēt sabiedrību, un atbalstīt un aizsargāt vardarbības upurus;

24. uzskata, ka jautājums par vardarbību pret sievietēm jāizskata dažādos aspektos un ņemot vērā visas vardarbības izpausmes, lai pilnībā izprastu minētās problēmas sarežģīto raksturu:

— pirmkārt, no juridiskā viedokļa uz dzimumu balstīta vardarbība grauj demokrātijas vērtības un vardarbības upuru pamattiesības,

— otrkārt, jāņem vērā arī veselības aspekts, jo vardarbība pret sievietēm var atstāt nopietnas sekas uz upuru veselību (Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas 2002. gada 27. septembrī pieņemtajā lēmumā 1582 par vardarbību ģimenē pret sievietēm norādīts, ka vardarbība ģimenē ir mirstības vai neatgriezeniskas invaliditātes galvenais cēlonis sievietēm vecumā no 16 līdz 44 gadiem. Šā vardarbības veida rezultātā konkrētajā vecuma grupā ir vairāk nāves gadījumu nekā to, kurus izraisa vēzis, satiksmes negadījumi vai karš,

— sociālās politikas jomā sievietēm ir jānodrošina atbalsta pakalpojumi, piemēram, nodarbinātības, sociālo pabalstu vai mājokļa pieejamība,

— jāņem vērā arī izglītības aspekts, mācot izpratni par vērtībām gan izglītības iestādēs, gan socializācijas faktoros: ģimenē, plašsaziņas līdzekļos u. c.;

25. atbalsta gan iniciatīvas un projektus, ko īsteno reģionālās un vietējās pašvaldības, lai novērstu vardarbību pret sievietēm, gan paraugprakses apmaiņu;

26. atzīst, ka vardarbības apkarošana ir būtisks priekšnoteikums, lai Eiropas Savienībā radītu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, tomēr vardarbības sekas un pasākumi tās novēršanai būtiski ietekmē ekonomiku un sociālo jomu;

27. uzskata, ka cilvēku tirdzniecība seksuālās izmantošanas nolūkā un citi izmantošanas veidi ir cilvēka pamattiesību pārkāpums. Cilvēku tirdzniecība ir dziļš cilvēka cieņas aizskārums un tiesību būt noteicējam pār savu dzīvi un ķermeni pārkāpums. Cilvēku tirdzniecība seksuālās izmantošanas nolūkā galvenokārt apdraud jaunas sievietes un meitenes un ir jauns verdzības veids, kas ir pretrunā ar Eiropas kopējām vērtībām un cilvēka pamattiesībām, un tāpēc tas ir nopietns šķērslis sociālās un dzimumu līdztiesības nodrošināšanai;

Vardarbības pret sievietēm ekonomiskā ietekme

28. aicina pievērst uzmanību tiešajām un netiešajām saimnieciskajām izmaksām, ko dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām rada vardarbība pret sievietēm. Vardarbība dažādi ietekmē sieviešu darba dzīvi, kā arī fizisko un garīgo veselību un sociālo labklājību. Tā nelabvēlīgi ietekmē arī citu ģimenes locekļu, kas ir liecinieki vardarbībai pret sievietēm, veselību un labklājību, īpaši bērnus, un ar ilgtermiņa veselības aprūpi saistītās izmaksas bieži sedz vietējās un reģionālās pašvaldības. Pie minētajām netiešajām izmaksām, kas rada zaudējumus preču un pakalpojumu jomā, kā arī negatīvi ietekmē vardarbības upuru labklājību, jāpieskaita tiešās izmaksas jeb īpaši vai vispārēji finanšu līdzekļi, kurus izmanto, risinot ar vardarbību saistītus jautājumus. Summas, ko veido minētās izmaksas, liecina, ka ir jāatbalsta īpašas programmas vardarbības novēršanai, jo to izmaksas ir ļoti zemas salīdzinājumā ar vardarbības radītajām izmaksām;

29. vērš uzmanību uz vardarbības ietekmi sabiedrībā kopumā, un uzsver, ka tā ir sociāla problēma, kas uzskatāma par prioritāru: vardarbība ietekmē ne tikai atsevišķas personas, ģimenes un kopienas, bet arī palēnina valsts saimniecisko attīstību;

30. pauž bažas saistībā ar datiem *Carol Hagermann-White* pētījumā, kas 2006. gadā tika izstrādāts Eiropas Padomei. Pētījumā analizēti vardarbības pret sievietēm novēršanas pasākumi tās dalībvalstīs, un norādīts, ka 12 līdz 15 % Eiropas sieviešu, kas ir vecākas par 16 gadiem, kopdzīves laikā ir cietušas no vardarbības, reizēm arī gadījumos, kad kopdzīve jau pārtraukta;

31. atbalsta 1997. gadā uzsāktās iniciatīvas *Daphne*, lai Eiropas Savienībā novērstu vardarbību pret sievietēm. Programma *Daphne III* tika apstiprināta laika posmam no 2007. līdz 2013. gadam, un šajā projektā, kura budžets ir 116,85 miljoni euro, paredzēts izstrādāt programmas bērnu, jauniešu un sieviešu aizsardzībai pret visu veidu vardarbību, kā arī panākt augstu veselības aizsardzības un sociālās kohēzijas līmeni. Minētā programma arī atbalsta daudznozaru tīklu izveidošanu, un, īstenojot dažādus programmas ietvaros finansētus projektus, var iegūt informāciju par atbildīgo struktūru vajadzībām un darbību;

Reģionu komitejas ieteikumi

32. aicina ES dalībvalstu vietējās un reģionālās pašvaldības ņemt vērā Pasaules veselības organizācijas ieteikumu, kurā norādīta nepieciešamība "atbalstīt pētījumus par cēloņiem, sekām un izmaksām saistībā ar vardarbību pret sievietēm un efektīviem preventīviem pasākumiem", lai minētos datus varētu izmantot, izstrādājot pasākumus vardarbības novēršanai un veidotu labāku izpratni par īstenotajiem pasākumiem;

33. uzsver nepieciešamību visos pētījumos iekļaut datus par dzimumu, vecumu, sociālajiem apstākļiem un citiem būtiskiem rādītājiem, lai apzinātu stāvokli un pielāgotu dažādas ekonomiskās un sociālās stratēģijas un pasākumus ar nolūku veidot sabiedrību, kurā ir augstāks līdztiesības, progresa un ekonomiskās un sociālās labklājības līmenis;

34. aicina izveidot sistēmu un izstrādāt labu praksi, kas ļautu vissās vietējās un reģionālajās pašvaldībās iegūt homogēnus un salīdzināmus statistikas datus par vardarbību un dzimumu līdztiesības politiku, lai apzinātu minēto problēmu un ierosinātu efektīvus pasākumus gan saistībā ar lēmumu pieņemšanu politikas un ekonomikas, un ar tām saistītajās jomās, gan ar mērķi iegūt informāciju par minēto lēmumu īstenošanu;

35. aicina veikt Eiropas līmeņa pētījumu par vardarbības pret sievietēm izplatību dažādos reģionos, lai apzinātu problēmas apmēru un varētu izstrādāt novatoriskus priekšlikumus vardarbības novēršanai. Pētījumi jāizstrādā atbilstoši vienotiem kritērijiem, kuros noteikta jēdzienu definīcija un rīcības pamatnostādnes;

36. uzsver, ka lielāka uzmanība jāpievērš izglītībai, kas kopā ar ģimeni visvairāk ietekmē zēnu un meiteņu socializāciju. Ļoti svarīgi ir veicināt vīriešu un sieviešu vienlīdzīgu iespēju principa īstenošanu un izstrādāt apmācību un preventīvo pasākumu stratēģijas, lai novērstu vardarbību pret sievietēm un padziļinātu problēmas izpratni visos izglītotās sabiedrības līmeņos un jomās;

37. ierosina īstenot informēšanas pasākumus, lai iedzīvotāji neuzskatītu uz dzimumu balstītu vardarbību par privātu lietu un iesaistītos problēmas risināšanā;

38. aicina īstenot pasākumus, kuru mērķis ir nosodīt agresīvu un diskriminējošu rīcību, kas aizskar sievietes cieņu, un kuru konkrētais vēstījums domāts dažādām sabiedrības grupām (jauniešiem, no vardarbības cietušām sievietēm, agresīviem vīriešiem, nepilngadīgajiem, sievietēm un vīriešiem, kas nav tieši saistīti ar minēto jautājumu), lai sekmētu visu iedzīvotāju iesaistīšanu. Jānodrošina arī sankciju piemērošana pārkāpumu izdarītājiem;

39. uzsver nepieciešamību izskaust sabiedrībā ar reklāmu, plašsaziņas līdzekļu un izglītojoša satura materiālu starpniecību izplatītu izpratni par vīrišķību un sievišķību, kas nozīmē nevienlīdzību saimnieciskajā, sociālajā vai politiskajā jomā, tā vietā ierosinot jaunus alternatīvus dzimumu izpratnes veidus, kas ir taisnīgāki un vienlīdzīgāki;

40. apstiprina, ka valstīs, kurās notikušas īpašas apmācības izglītības, tiesību, veselības aprūpes, psiholoģijas un sociālo pakalpojumu jomas profesionāļiem un tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem, ir gūti pozitīvi rezultāti, savlaicīgi atklājot uz dzimumu balstītas vardarbības gadījumus un sniedzot piemērotu atbalstu cietušajiem;

41. aicina visās vietējās un reģionālajās pašvaldībās ar atbilstošu pasākumu palīdzību, piemēram, pastiprinot drošības pasākumus attiecībā uz vardarbībā cietušajām sievietēm un palielinot nozaru profesionāļu, tiesībaizsardzības darbinieku skaitu un tehnisko atbalstu, nodrošināt upuru fizisko un garīgo labklājību;

42. atbalsta to NVO nozīmīgo darbu, kas iesaistītas vardarbības pret sievietēm apkarošanā dažādos līmeņos, un atbalsta aktīvu sadarbību ar šīm NVO, tostarp nepieciešamību sniegt atbilstošu loģistikas un finansiālu atbalstu;

43. ierosina vietējām un reģionālajām pašvaldībām izstrādāt pasākumus, ar ko vardarbības upuriem nodrošina piekļuvi specializētiem pakalpojumiem, lai sniegtu visaptverošu aprūpi gan sievietēm, gan no viņām atkarīgajām personām, un iespēju robežās nekavējoties piedāvāt viņām pagaidu mājokli. Turklāt Komiteja iesaka izstrādāt īpašas pasākumu programmas nepilngadīgajiem, kas arī ir uzskatāmi par vardarbības, kas balstīta uz dzimumu, upuriem un nelielā vecuma un atkarības no vecākiem dēļ ir sevišķi neaizsargāti;

44. rosina vietējā un reģionālā līmeņa lēmumu pieņēmējus, veicot plānošanu un, jo īpaši, organizējot nepieciešamos administratīvos pakalpojumus (piemēram, ielu apgaismojums, sabiedriskā transporta un taksometru pakalpojumi, autostāvvietu, mājokļu un sabiedrisko ēku projektēšana un plānošana), ņemt vērā sieviešu drošību un izmantot līdzekļus, lai novērstu vardarbību publiskās vietās;

45. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības palīdzēt likumdošanas iestādēm ņemt vērā dzimumu līdztiesības aspektu, izstrādājot tiesību aktus, kā arī apzināties uz dzimumu balstītas vardarbības vispārējo raksturu un ņemt to vērā, risinot ar diskrimināciju un līdztiesības principu saistītos jautājumus, jo vardarbība pret sievietēm uzskatāma par strukturālu un politisku problēmu, kuras risināšanai vajadzīga visu valsts iestāžu un iedzīvotāju stingra apņemšanās;

46. atgādina par ES dalībvalstu vietējo un reģionālo pašvaldību pienākumu nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem visās jomās, proti, ekonomikas, izglītības, politikas un nodarbinātības jomā saskaņā ar Direktīvu 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos, un Direktīvu 2004/113/EK, ar ko īsteno principu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret sievietēm un vīriešiem attiecībā uz pieeju precēm un pakalpojumiem, preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu. Vienīgi tajās pašvaldībās, kurās ievēro dzimumu līdztiesību, var sasniegt augstāku tiesiskuma līmeni un sociālo un ekonomisko attīstību;

47. uzsver nepieciešamību veicināt vietējo un reģionālo pašvaldību paraugprakses apmaiņu saistībā ar iedzīvotāju informēšanas pasākumiem, preventīviem līdzekļiem, profesionālu apmācību un atbalsta pasākumiem vardarbībā cietušajām sievietēm;

48. ierosina veidot īpašas nodaļas tur, kur tādu nav, dažādās tiesībsargājošajās, veselības aprūpes, tieslietu un sociālo pakalpojumu iestādēs, kas var piedāvāt īpašus atbalsta pasākumus vardarbībā cietušajām sievietēm. Turklāt būtu jāizskata iespēja izveidot neatliekamas palīdzības dienestus, piemēram, ierīkot anonīmus bezmaksas tālrunus un izmantot jaunās IKT, lai vardarbības upuri un/vai personas, kas sastopas ar vardarbību vai kurām tā draud, tiešsaistē varētu saņemt konsultācijas un iesniegt sūdzības.

Ar šo pakalpojumu palīdzību arī jāatvieglo piekļuve atbilstošām medicīniskajām un tiesu medicīnas pārbaudēm un aprūpei, kā arī psiholoģiskajam un sociālajam atbalstam pēc traumas un juridiskajai palīdzībai;

49. ierosina vispārīgi paplašināt kvalitatīvi augstvērtīgas programmas, kuru mērķis ir mainīt agresīvu vīriešu uzvedību. Būtu jāveicina šāda veida pieredzes apmaiņa, lai optimāli izmantotu resursus;

50. aicina ES iestādes un dalībvalstu vietējās un reģionālās pašvaldības īstenot īpašas programmas, izmantojot kvalitātes kritērijus, kurās piedāvāts nepieciešamais atbalsts un turpmāki pasākumi gan sievietēm, kuras cieš vai ir cietušas no vardarbības, gan arī personām, kas atrodas viņu apgādībā;

51. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības izmantot ANO Ģenerālās asamblejas 1993. gada 20. decembra Rezolūcijā Nr. 48/104 sniegto vardarbības pret sievietēm jēdziena definīciju;

52. iesaka nodrošināt konkrētus atbalsta pasākumus īpaši neizsargātām sievietēm, proti, sievietēm ar invaliditāti, imigrantēm un sievietēm, kas dzīvo reģionos, kuros ir nepietiekama sociālā aizsardzība, piemēram, lauku apvidos vai strukturāli vājos pilsētu rajonos, sievietēm ar īpašām vajadzībām, kas izriet no sarežģītām sociālajām problēmām, piemēram, sievietēm ar garīgās veselības traucējumiem un sievietēm, kas lieto narkotikas;

53. uzskata, ka ir vajadzīga enerģiska rīcība, lai apkarotu cilvēku tirdzniecību vai citus izmantošanas veidus seksuālas izmantošanas nolūkā, ekspluatējošas darba attiecības (darbs māsasimniecībā, sabiedriskās ēdināšanas jomā, bērnu, vecāka gadagājuma cilvēku un slimnieku aprūpē), izmantošanu komerciālajā "precību" tirgū un orgānu tirdzniecībā, kā arī sieviešu ģenitāliju kropļošanu un piespiedu laulības. Jāattīsta un jāvērtē arī esošie valsts un starptautiska līmeņa modeļi un metodes, lai izskaustu minētos vardarbības veidus. Lai atrisinātu problēmu, izšķiroši ir vispārīgi pasākumi iedzīvotāju viedokļa un izpratnes veidošanai;

54. iesaka izstrādāt pasākumus informēšanai par sieviešu ģenitāliju kropļošanu, tās profilaksei un to sieviešu aprūpei, kas kļuvušas par sieviešu ģenitāliju kropļošanas upuriem;

55. ierosina vietējām un reģionālajām pašvaldībām īstenot programmas, kas palīdzētu no vardarbības cietušām vai vardarbībā pakļautām sievietēm atgriezties darba un sabiedriskajā dzīvē, mudinot darba devējus viņas pieņemt darbā vai atbalstīt viņu pašnodarbinātības centienus, izmantojot apmācību un nodarbinātības plānus, lai varētu nodrošināt šo sieviešu patstāvību un ekonomisko neatkarību;

56. aicina vietējās un reģionālās pašvaldības izveidot iestāžu sadarbības un koordinācijas mehānismus dažādās jomās, lai uzlabotu visaptverošu aprūpi, palīdzību un atbalstu vardarbības upuriem, kā arī atvieglotu to personu kriminālvajāšanu, kas apsūdzētas par vardarbību ģimenē;

57. aicina visas atbildīgās iestādes, kuru kompetencē ir apkarot vardarbību pret sievietēm (policija, medicīnas un sociālie dienesti), izstrādāt koordinētus vidēja termiņa un ilgtermiņa rīcības plānus, lai apkarotu vardarbību un nodrošinātu cietušo aizsardzību. Lai izplatītu informāciju par šādiem koordinētiem rīcības plāniem, ir lietderīgi iesaistīt plašsaziņas līdzekļus, un tie ir jāizmanto, lai palielinātu informētību par šiem jautājumiem;

58. aicina visu līmeņu plašsaziņas līdzekļus iesaistīties iedzīvotāju izpratnes veidošanā, lai turpinātos preventīvais darbs un tiktu īstenoti visi iespējamie pasākumi uz dzimumu balstītas vardarbības izskaušanā, kā arī veicināti mehānismi, kas nodrošina informācijas izplatīšanu par vardarbību pret sievietēm;

59. ierosina izveidot ES līmeņa novērošanas centru vardarbības pret sievietēm novēršanai, kas darbotos kā nodaļa Eiropas

Dzimumu līdztiesības institūtā, kurš izveidots ar Regulu (EK) Nr. 1922/2006, un veicinātu un koordinētu vietējo un reģionālo pašvaldību apstiprinātos pasākumus minētajā jomā, aktīvi veicot darbu tīklā;

60. Reģionu komiteja ar visu Eiropas iestāžu atbalstu, sākot ar vietējām reģionālajām pašvaldībām, vēlas veicināt tādu Kopienas politiku, kas balstīta uz sieviešu brīvības ievērošanu un neierobežotu iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē. Minētā politika ir jāīsteno, izstrādājot efektīvas procedūras izglītības un sociālajā jomā, lai novērstu vardarbību, uzlabojot atbalstu vardarbības upuriem, nodrošinot dažādu profesionāļu apmācību, izmantojot atbalsta un sociālās aizsardzības tīklu un piedāvājot upuriem labāku aizsardzību.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Baltā grāmata “Adaptācija klimata pārmaiņām – iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus””

(2010/C 79/03)

REĢIONU KOMITEJA

- uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības jāuzskata par galvenajiem dalībniekiem cīņā pret klimatu pārmaiņu radītajām kaitīgajām sekām, jo tas ir gatavas uzņemties līdzatbildību un jau veic pasākumus, lai vietējā sabiedrība pielāgotos minētajām sekām;
- atzīst, ka klimata pārmaiņas tieši ietekmēs energoapgādi un enerģijas pieprasījumu, piemēram, karstuma viļņi un sausuma periodi ietekmēs elektroenerģijas ražošanu, turpretī spēcīgas vētras un plūdi izraisīs pārrāvumus elektroapgādes ķēdē; tādēļ atzinīgi vērtē faktu, ka, izskatot enerģētikas stratēģijas, tiek ņemtas vērā klimata pārmaiņu sekas;
- ierosina izveidot Klimata pārmaiņu uzraudzības forumu, ko attiecīgi atbalstītu Komisija, balstoties uz Pilsētas mēru pakta veiksmīgo modeli. Forums varētu palīdzēt vietējām un reģionālajām pašvaldībām vietējās klimata informācijas izplatīšanā un apmaiņā;
- piekrist tam, ka finansiāli ierobežojumi ir galvenais šķērslis pielāgošanās īstenošanai. ES un dalībvalstu pašreiz nodrošinātie finanšu līdzekļi nav pietiekami un tāpēc jāpiešķir vairāk resursu vietējam līmenim, īpaši paredzot tos pasākumiem saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām;
- uzskata, ka ES budžeta paredzamajā pārskatīšanā un jaunajos finanšu plānos pēc 2013. gada prioritāte jāpiešķir ar klimata pārmaiņām saistīto jautājumu risināšanai. Tā kā pielāgošanās pasākumi lielākoties tiek veikti vietējā līmenī, ir ļoti svarīgi nodrošināt ES atbalsta pieejamību vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

Ziņotājs: Henning Jensen (DK/PSE), Næstved municipalitātes mērs

Atsauces dokuments

Baltā grāmata "Adaptācija klimata pārmaiņām – iedibinot Eiropas rīcības pamatprincipus",

COM(2009) 147 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

1. atzinīgi vērtē Balto grāmatu par pielāgošanos klimata pārmaiņām un tās pielikumus, kas ir pamatota un labi pārdomāta iniciatīva; atzīmē, ka akadēmiskajās aprindās, ieskaitot Klimata pārmaiņu starpvaldību padomi, valda vienprātība par to, ka klimata pārmaiņas notiek un paātrinās un ka lielā mērā to cēlonis ir cilvēka darbības izraisītā siltumnīcefekta gāzu pastāvīgā un pieaugošā emisija. Tāpēc visi attiecīgie dalībnieki ir jāiesaista visaptverošā un ilgtspējīgā darbībā, kurā apvienoti seku apkarošanas, mazināšanas un pielāgošanās pasākumi;

2. akceptē Eiropas Komisijas visaptverošo pieeju, kurā iekļautas prasības dažādām nozarēm, un atzīst nepieciešamību horizontāli integrēt pielāgošanos ES politikas galvenajās jomās;

3. uzsver to, ka pārmaiņu ietekme uz ES dažādajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem ir atšķirīga. Šis fakts ir jāņem vērā Eiropas rīcības pamatprincipos. Tas nozīmē, ka iespējamajiem pasākumiem ir jābūt maksimāli elastīgiem un ka stingri jāpiemēro subsidiaritātes princips. Tikai tā būs iespējams ņemt vērā reģionālās atšķirības, lai mazinātu pārmaiņu ietekmi uz tautsaimniecību, vidi un sabiedrību;

4. vērš uzmanību uz faktu, ka ģeogrāfiskās, organizāciju un administratīvās robežas nav šķērslis klimata pārmaiņām, tāpēc mūdina vietējās, un reģionālās pašvaldības un valstis, kurām, piemēram, ir kopīgas ūdenstilpes, grīvas ūdeņi, jūras piekrastes un palienes, kā arī salu teritorijas un attālākie reģioni, pieņemt horizontālu iekļaujošu pieeju, savukārt no vertikālās perspektīvas viedokļa pielāgošanās pasākumos vajadzīga augšupēja pieeja, un iesaka visos pārvaldības līmeņos uzsākt kopīgu rīcību saistībā ar pielāgošanos, norādot atbilstošos pasākumus, finansālās saistības un termiņus izvirzīto mērķu sasniegšanai un paredzot integrētu reakciju un dalītu atbildību par gūto rezultātu;

5. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt to, lai dažādās iniciatīvās neizraisītu pretēju ietekmi vai nepārklātos citos pārvaldes līmeņos. Vietējo un reģionālo pašvaldību savlaicīga iesaistīšana spētu nodrošināt, ka priekšlikumi papildina viens otru, jo pašvaldības, pilsetas un reģioni var sniegt informāciju par pieredzi un risinājumiem, kas jau ir izstrādāti vietējā līmenī;

6. uzsver, ka vērienīga un efektīva politika klimata jomā var novērst klimata pārmaiņu izraisīto sociālās nevienlīdzības saasināšanos. Mērķis ir uzsākt "Zaļu jauno vienošanos" ar tādu pasākumu starpniecību, kas, piemēram, pastiprina klimatam labvēlīgu enerģijas risinājumu pētniecību, palielina nodarbinātību "zaļajās" nozarēs un palīdz pārmaiņu skartajās nozarēs nodarbinātajiem apgūt elastīgas iemaņas. Gan vietējo un reģionālo pašvaldību, gan privātā sektora lielākais šķērslis pielāgošanās procesā ir atbilstīgas apmācības un elastīgu iemaņu trūkums. Projektēšanas un būvniecības nozarei un vietējo pašvaldību plānošanas un celtniecības kontroles nodaļām būs vajadzīgi nozīmīgi ilgtermiņa ieguldījumi un apmācības, lai attīstītu šīs iemaņas un iekļautu tās savā darbībā. "Jauna zaļā vienošanās" varētu arī palīdzēt novērst nevēlamu, ar klimatu saistītu migrāciju. Klimata pārmaiņu problēmu tādējādi iespējams pārveidot par iespēju panākt ilgtspējīgu "zaļās" ekonomikas izaugsmi kā aizsardzības līdzekli cīņā ar finanšu krīzi, tādēļ ir svarīgi izveidot saites ar nākotnes prioritātēm, kas iekļautas ES izaugsmes un nodarbinātības stratēģijā laikposmā pēc 2010. gada;

Klimata pārmaiņu ietekme uz nozaru rīcībpolitiku

7. atgādina, ka jāizmanto dažādi politikas instrumenti, tostarp vietēja līmeņa stratēģiskā plānošana. Ļoti svarīga nozīme ir klimata pārmaiņu tiešai iekļaušanai vietējā līmeņa plānošanas instrumentos, lai nodrošinātu, ka klimata pārmaiņu ietekme ir ņemta vērā;

8. piekrīt tam, ka klimata pārmaiņas ietekmē dudzas dzīves jomas un jo īpaši infrastruktūru (ēkas, transportu, automaģistrāles, ceļus, energoapgādi, kanalizāciju, aizsardzību pret plūdiem un ūdensapgādi), ekosistēmu, tūrisma, lauksaimniecību un mežsaimniecību, un ka tāpēc ir vajadzīgi gan katrai nozarei specifiski, gan visas nozares aptveroši līdzekļi problēmu risināšanai minētajās jomās. Ir svarīgi, lai pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumos tiktu īstenota visas nozares aptveroša politiskā pieeja, ar ko tomēr neatceļ katras atsevišķās rīcībpolitikas sākotnējos mērķus;

9. akceptē viedokli, ka pamatnostādņu un mehānismu izstrāde, lai kontrolētu klimata pārmaiņu ietekmi uz cilvēku veselību, varētu veicināt tādu instrumentu pilnveidošanu, ar ko pārvaldīt, piemēram, ar klimatu saistītas pārrobežu saskarsmes, kuras dažādos veidos ietekmēs iedzīvotājus;

10. uzsver, ka visaptverošajai un integrētajai pieejai, kas nepieciešama noturīgu risinājumu īstenošanai, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, ir vajadzīga dažādās nozarēs izraudzīto risinājumu modeļu publiska kontrole. Tas izraisītu arī ekoloģiskās un ekonomiskās sinerģijas efektu un dažādu nozaru savstarpēju ietekmi;

11. atbalsta viedokli, ka klimata pārmaiņas tieši ietekmēs lauksaimniecības un mežsaimniecības nozari, kā arī lauku attīstību kopumā, un uzsver, ka pielāgošanās pasākumiem lauku pašvaldībās un lauksaimnieku un mežsaimnieku uzņēmumos būs liela un aizvien pieaugoša nozīme. Lai nodrošinātu savlaicīgu pielāgošanos, tādējādi, cik iespējams, samazinot ietekmi uz minēto nozari, jāveic katra reģiona raksturīgajām īpatnībām pielāgoti pētījumi par klimatu un lauksaimniecību. Parasti pielāgošanās pasākumi un klimata pārmaiņu novēršanas pasākumi tiek saistīti ar samazinātu peļņu un pieaugošām izmaksām. Tāpēc ir jāveic katra pasākuma rentabilitātes analīze. Turklāt izmaksām, kas saistītas ar pielāgošanos klimata pārmaiņām un to novēršanu, jābūt pamatotām. Lauksaimniecības nozarei būs tieša ietekme, nodrošinot, ka lauku apgabali spēj atrisināt klimata pārmaiņu radītās problēmas saistībā ar ūdens uzkrāšanu un saglabāšanu, kultūraugu apsaimniekošanu, mežu zemes izveidošanu un apsaimniekošanu, izņemot reģionus, kuros mežu īpatsvars pārsniedz 50 % teritorijas, aramzemes pārvēršanu atpakaļ par pļavām, bioloģisko lauksaimniecību un mitrāju apsaimniekošanu utt. Arī lauku apgabali un lauksaimniecības zemes, kas atrodas tuvu pilsētām un aglomerācijām, var iegūt stratēģisku nozīmi, jo ārkārtēju laika apstākļu vai plūdu gadījumos tās var izmantot drošai ūdens uzkrāšanai;

12. atzīst, ka klimata pārmaiņas ietekmēs mežus un to apkārtējās ekosistēmas. Klimata iedarbība var ietekmēt kokmateriālu ražošanu un apdraudēt atpūtu brīvā dabā, ūdens kvalitāti, bioloģisko daudzveidību un CO₂ uzglabāšanu. ES mežsaimniecības rīcības plāna ietvaros būtu jāuzsāk debātes, lai novērtētu, kā piemērošanās klimata pārmaiņām ietekmēs mežus un kādi pasākumi būtu veicami;

13. atbalsta viedokli, ka klimata pārmaiņas vairo spriedzi (iekšzemes) zivsaimniecības nozarē, ietekmējot jūras (un citas) ekosistēmas, kuras jau ir skārusi pārzveja un zivju krājumu sarukšana;

14. atzīst, ka klimata pārmaiņas tieši ietekmēs energoapgādi un enerģijas pieprasījumu, piemēram, karstuma viļņi un sausuma periodi ietekmēs elektroenerģijas ražošanu, turpretī spēcīgas vētras un plūdi izraisīs pārrāvumus elektroapgādes ķēdē; tādēļ atzinīgi vērtē faktu, ka, izskatot enerģētikas stratēģijas, tiek ņemtas vērā klimata pārmaiņu sekas. Jo īpaši būtu jāuzlabo CO₂ emisijas bilance un jāpilnveido alternatīvu enerģijas avotu izmantošana un efektivitāte;

15. vērš uzmanību uz to, ka ietekme uz tūrismu būs gan pozitīva, gan negatīva, un tā mainīs vecos ceļošanas modeļus;

16. ir pārsteigta, ka Komisijas Baltajā grāmatā nav atsauces uz nepieciešamību noteikt nozaru mērķus, lai samazinātu emisijas aviācijas un kuģniecības nozarēs. Labākais veids kā novērst izmaksas, kas saistītas ar pielāgošanos klimata pārmaiņu nelabvēlīgajām sekām, ir samazināt emisiju;

17. uzsver, ka laika apstākļu izmaiņas ietekmēs piekrastes zonu apsaimniekošanu. Jāveic pasākumi, lai nodrošinātu Integrētas piekrastes zonas apsaimniekošanas (ICZM) ieteikumu pilnīgu ievērošanu un lai nodrošinātu, ka ar papildierosinājumu ICZM ieteikumiem un tiem pievienoto ietekmes novērtējumu (kas jāuzsāk 2009. gadā) pielāgošanās pasākumos ir pietiekami ņemta vērā piekrastes zonu pārvaldības nozīme, vienlaikus ievērojot subsidiaritātes principu, piemēram, izmantojot vietējās piekrastes partnerības, ko veidotu vietējās kopienas un atbilstoši ieinteresētie partneri, kuri piekrastes pārvaldībā pilnībā iekļautu pielāgošanās pasākumus ar augšupēju metodi;

18. norāda, ka Alpu reģionos klimata pārmaiņas norisinās straujāk un Alpu reģioni daudzās jomās ir īpaši neaizsargāti pret klimata pārmaiņu sekām;

19. atbalsta viedokli, ka tiks ievērojami skarta arī dzīvnieku un augu veselība, un dzīvnieku un augu populācijās aizvien vairāk ieviesīsies un izplatīsies svešzemju slimības un kaitēkļi. Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un svešu sugu ieviešanās rezultātā ievērojami izmainīsies sauszemes ekosistēmas. Arī pielāgošanās pasākumiem var būt ievērojama un neparedzēta ietekme uz bioloģisko daudzveidību. Biotopu direktīva ir svarīgs instruments, kas būtu proaktīvi jāizmanto, lai *Natura 2000* nodrošinātu labvēlīgu saglabāšanas statusu un turpinātu attīstīt šādas teritorijas;

20. norāda, ka klimata pārmaiņas ietekmē ne tikai dzīvnieku un augu fitosanitāro stāvokli, bet arī cilvēku veselību un dzīves apstākļiem;

21. ņemot vērā paredzamo jūras līmeņa celšanos, viesuļvētru skaita palielināšanos un ar tām saistītos plūdus, norāda, ka ir vajadzīgi integrēti plāni piekrastes reģioniem. Tādēļ būtu jāparedz līdzekļi piekrastes integrētas aizsardzības īstenošanai un integrētai piekrastes zonas apsaimniekošanai;

22. piekrīt, ka ūdens resursi cietīs gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi, ievērojami ietekmējot vidi, iedzīvotājus un tautsaimniecību. ES būs gan plūdi, gan sausums. Applūšana apvienojumā ar esošo kanalizācijas sistēmu ierobežoto ūdens novadīšanas jaudu varētu samazināt mobilitāti applūdušu ceļu, izpostītu mājokļu un citas infrastruktūras bojājumu dēļ. Tādēļ Komiteja izsaka nožēlu, ka Komisija nav īpaši norādījusi kanalizāciju kā izšķirīgu instrumentu. Minētā sistēma ir skarta īpaši, un esošo kanalizācijas sistēmu pielāgošana izmaksās ļoti dārgi. Kaut arī kanalizācijas iekārtas ir vietējā un reģionālā līmeņa kompetences un atbildības joma, tomēr vietējās un reģionālās pašvaldības nespēs vienas pašas uzņemties finansiālo slogu;

23. atzīst, ka vairākām ES direktīvām būs ietekme uz ES ūdens resursu stāvokli. Minētajās direktīvās saistoši termiņi ir īstenošanas sastāvdaļa. Ūdens pamatdirektīvā paredzētais termiņš ir 2015. gads, līdz kuram visām kompetentajām iestādēm ūdens jomā jāsasniedz labi ekoloģiskās kvalitātes rādītāji. Pirmie Upju baseinu apsaimniekošanas plāni (RBMP) jāpabeidz ne vēlāk kā 2009. gada 22. decembrī, un tādēļ ir svarīgi līdz 2009. gada beigām izstrādāt pamatnostādes un instrumentu kopumu, lai nodrošinātu to, ka minētajos plānos ir ņemtas vērā pašreizējās zināšanas par klimata pārmaiņu ietekmi vietējā līmenī un ka tos nemitīgi pielāgo klimata modelēšanas jaunajām atziņām. Plūdu riska pārvaldības direktīvā ir noteikti trīs termiņi. Provizorisks plūdu riska novērtējums, plūdu apdraudēto teritoriju kartes un plūdu riska pārvaldības plāni jāizstrādā 2011., 2013. un 2015. gadā. Ar stratēģiju ūdens trūkuma un sausuma gadījumiem tiks ieviesti sausuma pārvaldības plāni. Minētos mērķus galvenokārt īsteno un pārraudzīs pašvaldības un reģioni visā Eiropā. Tādēļ ir ārkārtīgi svarīgi, lai ES un dalībvalstis savlaicīgi nodrošinātu vietējās un reģionālās pašvaldības ar atbilstošiem un pietiekamiem instrumentiem;

24. uzskata, ka reģioni centīsies pirmās paaudzes upju baseinu apsaimniekošanas plānos, cik vien iespējams, iekļaut klimata pārmaiņas, pamatojoties uz aktuālajām zinātnes atziņām un sociāli īstenojamiem pasākumiem, savukārt, izstrādājot otrās paaudzes apsaimniekošanas plānus 2015. gadā, tie ņems vērā klimata pētījumu jaunākos rezultātus. Minētajā nolūkā ir liela nozīme tam, lai izstrādājamās pamatnostādes un instrumenti būtu pamatoti ar jaunākajām zinātnes atziņām un tos varētu praktiski izmantot arī reģionālās pašvaldības;

25. uzskata, ka jānodrošina ES spēkā esošo tiesību aktu ūdens pārvaldības jomā (Ūdens pamatdirektīvas, Gruntsūdeņu direktīvas, Plūdu riska pārvaldības direktīvas, Stratēģijas ūdens trūkuma un sausuma gadījumiem utt.) pilnīga konsekvence un ka turpmākajiem priekšlikumiem un mērķiem saistībā ar ES pielāgošanos klimata pārmaiņām jāatbilst minētajiem spēkā esošajiem tiesību aktiem. ES tiesību aktu ūdens resursu pārvaldības jomā īstenošana ievērojami ietekmēs to, kā Eiropas pašvaldībās, pilsētās un reģionos tiek veikta ūdens resursu plānošana;

26. atzīst, ka ūdens resursu pārvaldības pielāgošanas finansēšanā vietējām un reģionālajām pašvaldībām būs jāuzņemas gruntsūdeņu aizsardzība, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ūdensapgādi. Daļu finansējuma iespējams nodrošināt, saskaņā ar Ūdens pamatdirektīvu izveidojot finanšu mehānismu, kas nodrošinās, ka risinot problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņu ietekmi uz ūdens ciklu, tiks ņemts vērā ūdens patēriņa līmenis;

27. atbalsta to, ka Komisija ir iekļāvusi pasākumus, ko nenāksies nožēlot (*no-regret measures*), lai paaugstinātu ekosistēmu un infrastruktūru pielāgošanas spēju;

28. uzsver, ka visi nozarei raksturīgo problēmu risinājumi var veicināt ilgtspējīgu un videi nekaitīgu izaugsmi, kā arī nākotnē nodrošināt vairāk darba vietu, pateicoties inovācijai un pētniecībai;

Komisijas priekšlikums par ES satvaru: mērķi un pasākumi

29. atzinīgi vērtē Komisijas divu posmu pieeju. Tomēr atzīmē, ka turpmākā uzdevuma izpildei nepieciešama visu pārvaldības līmeņu cieša sadarbība visos posmos. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām nav pieņemams, ka tās iesaista vienīgi pirmajā posmā. Jāatzīst, ka pašvaldības, pilsētas un reģioni ir galvenās iesaistītās puses, pielāgojoties klimata pārmaiņām. ES pielāgošanās stratēģijai jābūt pietiekami detalizētai, lai to varētu īstenot reģionālā līmenī, vienlaikus ņemot vērā reģionu, klimatisko apstākļu un tautsaimniecības struktūru daudzveidību;

30. pieprasa, lai līdz 2012. gadam kļūtu pieejami līdzšinējie zinātniskie dati. Vietējo un reģionālo pašvaldību un valsts iestāžu budžeti atšķiras no ES budžeta modeļa, un daudzas vietējās un reģionālās pašvaldības jau strādā pielāgošanas jomā. Tām jāzina klimata pārmaiņu scenāriji, kuriem tām jāpielāgojas. Vietējās un reģionālās pašvaldības un valsts iestādes vāks datus, izstrādās pielāgošanās stratēģijas un uzsāks darbu pie pielāgošanās pirms 2012. gada. ES būtu jāatbalsta minētās norises, pirmām kārtām izstrādājot zinātniski pamatotus scenārijus, kas būtu pietiekami detalizēti attiecībā uz visiem ES reģioniem, līdz 2012. gadam un, otrām kārtām, finansiāli atbalstot notiekošo darbu, kad pielāgošanās klimata pārmaiņām būs iekļautas budžetā;

31. atzinīgi vērtē uz valstu forumiem balstīta ES mēroga informācijas centralizācijas mehānisma izveidi, kas dotu iespēju paraugprakses un informācijas apmaiņai saistībā ar klimata pārmaiņu ietekmi, un uzsver, ka šādam mehānismam jābūt pieejamam vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuras, izmantojot vietējos un/vai reģionālos klimata pārmaiņu novērošanas centrus, dotu savu ieguldījumu, kā arī to izmantotu. Interaktivitāte, kas dotu iespēju vietējām un reģionālajām pašvaldībām ar klimata pārmaiņu novērošanas centru palīdzību aktīvi iesaistīt svarīgākās skartās nozares un savlaicīgi iegūt zināšanas un pieredzi, piemēram, par rīcību ekstremālos laika apstākļos, no citām iestādēm, būtu lietderīga, un tā būtu jāparedz. Mehānismā galvenā uzmanība būtu jāpievērš lietotājam draudzīgu modeļu, datu un instrumentu nodrošināšanai, kā arī pieredzes un informācijas apmaiņas veicināšanai;

32. ierosina izveidot Klimata pārmaiņu uzraudzības forumu, ko attiecīgi atbalstītu Komisija, balstoties uz Pilsētas mēru pakta veicamīgo modeli. Forums varētu palīdzēt vietējām un reģionālajām pašvaldībām vietējās klimata informācijas izplatīšanā un apmaiņā. Tas sniegtu tiešu labumu pašvaldībām, un varētu kļūt par ES informācijas centralizācijas mehānisma sastāvdaļu;

33. rosina ES un dalībvalstis pilnībā izmantot vietējo un reģionālo pašvaldību tuvumu iedzīvotājiem un labākās zināšanas par vietējā klimata ietekmi un nodrošināt tām pietiekamu līderību un atbilstošus resursus, lai tās spētu īstenot iniciatīvas vietējā līmenī;

Finanšu instrumenti

34. piekrīt tam, ka finansiāli ierobežojumi ir galvenais šķērslis pielāgošanās īstenošanai. ES un dalībvalstu pašlaik nodrošinātie finanšu līdzekļi nav pietiekami. Tāpēc jāpiešķir vairāk resursu vietējam/reģionālajam līmenim, īpaši paredzot tos pasākumiem saistībā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām; un šie resursi jākoordinē ar līdzekļiem, kas paredzēti dabas katastrofu novēršanai;

35. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānā klimata pārmaiņu seku mazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņām ir ņemta vērā ekonomikas atveseļošanas pasākumos; tomēr izsaka nozēlu, ka nav ierosināts Eiropas “zaļās” atveseļošanas plāns, kaut gan tam būtu laiks, un ka vides temats ir iestrādāts dažādos valstu rīcības plānos nesaskaņotā veidā. Tas var pavērt ceļu uz “zaļu”, ilgtspējīgu, zemas oglekļa emisijas ekonomiku, kas ļaus izkļūt no pašreizējās finanšu un ekonomikas krīzes;

36. atbalsta Eiropas Komisijas nostāju, ka dalībvalstīm no 2013. gada vismaz 50 % ienākumu no emisijas tiesību izsoles būtu jāvelta klimata problēmas risināšanai ar pielāgošanās pasākumiem. Komiteja uzskata, ka pielāgošanās un ietekmes mazināšanas mērķiem paredzētie līdzekļi jāpiešķir arī atkarībā no vietējām un reģionālajām īpatnībām. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām vajadzēs ievērojamus finanšu līdzekļus, un vietējā un reģionālā mēroga projektiem piešķiramo līdzekļu procentuālais īpatsvars būtu ievērojami jāpalielina, jo īpaši īstermiņā;

37. atzīst, ka jāpēta, kā, izmantojot brīvprātīgu (vai vides) nolīgumu sniegtās priekšrocības, vai ar finanšu mehānismu starpniecību nodrošināt privātā sektora iesaistīšanos. Tomēr, ņemot vērā klimata pārmaiņu radīto problēmu strukturālās īpatnības un ilglaicīgumu, varētu būt nepieciešams publiskā sektora atbalsts, jo īpaši attiecībā uz trūkumiem un tirgus nepilnībām, ko privātais sektors nevar pienācīgi novērst;

38. piekrīt, ka specializēti tirgus instrumenti (MBI) un publiskā un privātā sektora partnerība arī būtu uzskatāmi par finanšu instrumentiem cīņā pret klimata pārmaiņām. Privātā sektora iesaistīšana pielāgošanās procesā klimata pārmaiņām ar MBI un publiskā un privātā sektora partnerības starpniecību var radīt atbilstošus saimnieciskus stimulus, lai privātais sektors iekļautu savā darbībā pielāgošanās pasākumus;

39. uzsver, ka jānodrošina integrēto politiku, ko šobrīd izstrādā ES līmenī, izmantošana par līdzekli, lai risinātu horizontālas problēmas un starppolitiskas problēmas, piemēram, klimata pārmaiņu radītās. Tādējādi tiks visaptveroši novērstas dažādu politikas jomu un pārvaldības līmeņu, ieskaitot vietējo līmeni, pārklāšanās, nekoncekvence un atšķirības;

40. uzskata, ka ES budžeta paredzamajā pārskatīšanā un jaunajos finanšu plānos pēc 2013. gada jāpiešķir prioritāte ar klimata pārmaiņām saistīto jautājumu integrēšanai visās politikas jomās, ņemot vērā gan Pasaules vides fonda un Kioto adaptācijas fonda nostiprināšanu, par ko tiks lemts COP-15 Kopenhāgenas konferencē 2009. gada decembrī, gan finansējumu īpašiem Eiropas pasākumiem ES nākotnē ilgtspējīgas attīstības stratēģijas kontekstā. Bez tam pilnībā jāatzīst, ka ilgtspējīga saimnieciskā labklājība un pasākumi, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, ir savstarpēji cieši saistīti, neraugoties uz sākotnējām izmaksām, ko pielāgošanās klimata pārmaiņām var radīt īsā līdz vidējā termiņā. Tā kā pielāgošanās pasākumi daudzos gadījumos tiks īstenoti vietējā līmenī, ir ļoti svarīgi nodrošināt ES atbalsta pieejamību vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

41. atbalsta viedokli, ka, kaut arī ar ES finanšu mehānismu un tīklu (piemēram, TEN vai struktūrfondi un ELFLA) palīdzību klimata pārmaiņu un pielāgošanās jautājumi atsevišķās politikas jomās, piemēram, ražošanas sistēmu un fiziskās infrastruktūras izturētspējas paaugstināšana, tomēr vajadzība cīnīties ar klimata pārmaiņām nedrīkstētu novērst no šo politiku un fondu sākotnējā mērķa, tāpēc minētajam nolūkam būtu nepieciešams paredzēt īpašus pasākumus un ES finansējumu, īpaši, lai novērstu Kopienas līdzekļu neproduktīvu izlietojumu šajā jomā; tāpēc aicina Eiropas Komisiju izvērtēt iespēju paredzēt “zaļu iezīmējumu” esošajiem struktūrfondiem, balstoties uz Lisabonas stratēģijā izmantoto iezīmēšanas modeli, vai izveidot Eiropas vides adaptācijas fondu, kas finansētu apmācību, pārkvalifikāciju un atbalsta programmas strādājošajiem nozarēs, ko ietekmēs ilgtspējīga attīstība, vai veicināt vides vajadzībām pielāgotu uzņēmumu izveidi;

Partnerība ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām

42. atbalsta Ietekmes un adaptācijas virzības grupas (Iavg) izveidi, jo ES, kā arī valstu stratēģijas izstrādes process ir jāvada, lai nodrošinātu pasākumu koordinēšanu gan politikas jomās, gan pārvaldības līmeņos. Tomēr ir svarīgi pirms vadības grupas izveidošanas noteikt minētās grupas pilnvaras un budžetu. Tādēļ Komiteja aicina Komisiju to izdarīt pēc iespējas drīzāk;

43. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības jāiekļauj IAVG, jo tās atbild par pasākumu plānošanu, vadību un īstenošanu daudzās attiecīgajās nozarēs. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām tādējādi ir vērtīgas zināšanas un tās var sniegt ievērojamu ieguldījumu, veidojot zināšanu bāzi par pārmaiņu ietekmi un iespējamiem risinājumiem. IAVG vajadzētu pieņemt augšupēju pieeju un, pamatojoties uz subsidiaritātes principu, skaidri noteikt atbildības jomas;

44. aicina izveidot valstu līmenī īpašas darba grupas klimata pārmaiņu jautājumos, kurās pilnībā būtu iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības. Minēto darba grupu darbības pamatā vajadzētu būt vietējā un reģionālā līmenī izstrādātiem rīcības plāniem par pielāgošanos klimata pārmaiņām. Minēto grupu darbam vajadzētu būt tieši saistītam ar IAVG darbu. Īpašās darba grupas būtu organizēamas saistībā ar pētniecības vajadzībām, pārmaiņu sociālekonomisko ietekmi, vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī vispārējām un privāto uzņēmumu vajadzībām;

45. uzsver vajadzību izglītot sabiedrību, jo pielāgošanās klimata pārmaiņām ir saistīta arī ar dzīves veida izmaiņu. Iedzīvotājiem ir jāsaprot, kāpēc pielāgošanās pasākumi ir vajadzīgi, kāpēc dažu pakalpojumu cenas var pieaugt, kā viņi var palīdzēt un kas tiek veikts, lai samazinātu iedzīvotāju apdraudējumu. Šādai komunikācijai un uzvedības izmaiņām ir nepieciešama rūpīgi izstrādāta un uz mērķauditoriju vērsta pieeja, kuras pamatā jābūt atbilstošiem pasākumiem. Tāpēc Komiteja aicina ES, dalībvalstis un reģionālās un vietējās pašvaldības kopā ar plašsaziņas līdzekļiem izvērst visu Eiropu aptverošu informācijas kampaņu par klimata pārmaiņu cēloņiem un sekām un šo seku izraisītajām pārmaiņām. Ir jāizskaidro, ka klimata pārmaiņu dēļ resursi izsīks aizvien vairāk, tādēļ jāpievēršas ikdienas paradumu maiņai. Vietējās un reģionālās pašvaldības uzsver, ka šādām informatīvām kampaņām ir vajadzīgi atbilstoši finanšu līdzekļi un pienācīgi jāņem vērā nepieciešamība vēstījumu pielāgot dalībvalstu, nāciju un reģionu līmenī;

46. uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību lielo nozīmi ārpus ES robežām. Municipālītātēm, pilsētām un reģioniem var būt konstruktīva loma, nododot zināšanas attīstības valstīm, kuras saskaras ar vislielākajām problēmām, pielāgojoties klimata pārmaiņām;

Ieteikumi ES prezidentvalstij

47. pieprasa, lai Komisija un ES prezidējošā valsts politiskā līmenī nodrošinātu Eiropas pielāgošanās stratēģijas savlaicīgu izstrādi un īstenošanu sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

48. lūdz, lai Komisija un ES prezidējošā valsts iesaistītu vietējās un reģionālās pašvaldības ES rīcības pamatprincipu izstrādē un īstenošanā, iesaistot tās IAVG darbībā. Lai nodrošinātu minēto pamatprincipu sekmīgu īstenošanu, būtu jāizstrādā kopējas ilgtermiņa stratēģijas, sadarbojoties visiem pārvaldības līmeņiem. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir praktiskas zināšanas par klimata pārmaiņu radīto ietekmi, jo tās tieši saskaras ar minētajām problēmām. Bez tam klimata pārmaiņu izraisītās ārkārtas situācijās iedzīvotāji pirmām kārtām vērsīsies pie vietējām un reģionālajām pašvaldībām. Tas nepārprotami pamato minēto pašvaldību līdzdalību;

49. uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības jāuzskata par galvenajiem dalībniekiem cīņā pret klimatu pārmaiņu radītajām kaitīgajām sekām, jo tas ir gatavas uzņemties līdzatbildību un jau veic pasākumus, lai vietējā sabiedrība pielāgotos minētajām sekām;

50. aicina pievērst vairāk uzmanības risinājumiem un instrumentiem, kas saistīti ar pilsētu teritorijām (īpaši tām, kas atrodas pie jūras vai lielākām upēm), infrastruktūru, piemēram, dambjiem, kanalizācijas sistēmām, jo tie ir galvenais aspekts, lai samazinātu infrastruktūras sensibilitāti;

51. aicina izstrādāt reālus klimata pārmaiņu radītā riska pārrobežu scenārijus, kas būtu pietiekami detalizēti attiecībā uz visiem ES reģioniem, sadarbojoties vietējā, reģionālajā, valstu un ES līmenī. Datiem, modeļiem, metodēm un klimata pārmaiņu scenārijiem jābūt brīvi pieejamiem iespējami īsā laikā, lai varētu noteikt riska zonas un paredzēt pretpasākumus;

52. uzsver, ka vajadzīgi piemēroti finansiālie stimuli. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāsaņem atbalsts, cenšoties izstrādāt proaktīvus risinājumus, kas mazinās vietējās sabiedrības neaizsargātību;

53. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāsaņem papildu finansiāls atbalsts, lai mazinātu to zaudējumus un segtu pielāgošanās radītās papildu izmaksas, jo klimata pārmaiņu izraisīto dažādo problēmu risināšana radīs jaunu ievērojamu finansiālo slogu vietējām pašvaldībām.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Kopienas pieeja dabas un cilvēka izraisīto katastrofu novēršanai”

(2010/C 79/04)

REĢIONU KOMITEJA

- sagaida, ka ES, ievērojot subsidiaritātes principu, vispirms sniegs efektīvu palīdzību dabas katastrofu atkārtoti skartajām dalībvalstīm un reģioniem, lai palīdzētu tiem pakāpeniski izstrādāt un īstenot savus profilakses pasākumus. Kopienas rīcības mērķim jābūt palīdzībai pašpalīdzības veidošanā;
- uzsver, ka tādēļ vietējām un arī reģionālajām pašvaldībām, pamatojoties uz to pieredzē balstītajām zināšanām par attiecīgajiem vietējiem un reģionālajiem apstākļiem, jābūt izšķirošajai lomai arī katastrofu novēršanas jomā. Bieži vien tām ir speciālas zināšanas, bet trūkst finanšu līdzekļu, lai īstenotu katastrofu novēršanas stratēģijas;
- tomēr izsaka šaubas par to, vai būtu iespējams plašāk izmantot dažādos tiesību aktos, piemēram, Plūdu riska pārvaldības direktīvā vai Seveso direktīvā noteiktās nozaru pieejas. Atkarībā no ģeogrāfiskajiem, klimatiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem apstākļiem dažāda veida katastrofas rada pilnīgi atšķirīgus drošības apdraudējumus. Tāpēc, vispārēji piemērojot katru atsevišķo katastrofu novēršanas instrumentu, nevar veidoties visus riskus aptveroša pievienotā vērtība;
- mudina apkopot informāciju par jau esošajiem Kopienas instrumentiem, ko varētu izmantot katastrofu novēršanas pasākumu atbalstam, kā arī izstrādāt katalogu par katastrofu novēršanas pasākumiem, kuriem jau tagad var pieprasīt ES līdzekļus. Abi pasākumi ir ļoti piemēroti, lai arī valsts pārvaldes zemākajos līmeņos profilaksei civilajā aizsardzībā piešķirtu jaunu nozīmi. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš iespējām finansiāli atbalstīt pārrobežu plānu izstrādi, treniņus un apmācības.

Ziņotājs: Helmut M. Jahn kgs (DE/PPE) Hoenloes aprinķa pašvaldības vadītājs

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums "Kopienas pieeja dabas un cilvēka izraisīto katastrofu novēršanai"

COM(2009) 82 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

1. ar bažām konstatē, ka dabas vai cilvēka tieši vai netieši izraisītu katastrofu skaits, apmēri un intensitāte pēdējo gadu laikā Eiropas Savienības reģionos ir ievērojami palielinājusies. Klimata pārmaiņas pasaulē padara nestabilāku arī Eiropas klimatu, un tāpēc aizvien biežāk iestāsies ekstremāli laika apstākļi, turpinot palielināt kaitējuma risku cilvēkiem, infrastruktūrām un videi;

2. konstatē, ka katastrofas neatkarīgi no to cēloņa bieži rada lielus zaudējumus cilvēkiem, tautsaimniecībai, videi un kultūrai. Minēto zaudējumu apjoms, kā arī katastrofu efektīvas apkarošanas izmaksas var būtiski pārsniegt izmaksas, kas nepieciešamas preventīvu pasākumu veikšanai;

3. pieņem zināšanai, ka līdz šim izveidotie ES instrumenti civilās aizsardzības jomā (Kopienas Civilās aizsardzības mehānisms, civilās aizsardzības finanšu instruments un ES Solidaritātes fonds) pārsvarā attiecas uz katastrofu pārvaldības cikla (novēršana, gatavība, reaģēšana un atjaunošana) pēdējiem trim minētajiem aspektiem;

4. tādēļ atbalsta politisko mērķi izstrādāt kopīgu stratēģiju līdz šim pārāk maz vērā ņemtajam aspektam, proti, katastrofu novēršanai, un uzsākt par to plašas debates. Minētajai stratēģijai jābūt ieguldījumam Kopienas līdzsvarotas koncepcijas izstrādē ES civilās aizsardzības jomā;

5. tādēļ piekrīt Komisijas viedoklim, ka novēršanas jēdzienam ir divas nozīmes – pirmkārt, pēc iespējas novērst katastrofu notikšanu, un, otrkārt, gadījumos, kad tās ir nenovēršamas, veikt pasākumus to seku mazināšanai;

6. uzskata arī, ka katastrofas ir pēkšņi, negaidīti notikumi, kas vietējā vai reģionālajā līmenī izraisa centrālu publisku struktūru, sistēmu un funkciju sabrukumu, bet šajā definīcijā neietilpst konflikta rezultātā radušās ārkārtas situācijas un teroristu uzbrukumus;

7. uzsver, ka minētās katastrofas parasti teritoriāli ir relatīvi ierobežotas, tomēr tās var pārsniegt administratīvās robežas, tādēļ ir nepieciešama kopīgiem draudiem pakļauto reģionu sadarbība, jo īpaši profilakses jomā;

8. norāda, ka jo īpaši vietējās un reģionālās pašvaldības, kas ir iedzīvotājiem vistuvākais līmenis, ir pirmās, kuras katastrofu gadījumā jūt tiešu to ietekmi un kurām jārikojas, un tādēļ tās būtu pilnībā jāiesaista, izstrādājot stratēģijas un pasākumus aizsardzībai pret katastrofām;

9. šajā sakarā norāda arī, ka pēc iespējas tiešai un tūlītējai reakcijai jau uz pirmajām katastrofas pazīmēm ir izšķirīga nozīme katastrofas seku ierobežošanā ikvienā ES reģionā neatkarīgi no tā ģeogrāfiskā novietojuma. Tādēļ arī katastrofu novēršanas pasākumi jāveic vistiešāk skartajā līmenī, kas spēj visātrāk reaģēt;

10. uzsver, ka tādēļ vietējām un arī reģionālajām pašvaldībām, pamatojoties uz to pieredzē balstītajām zināšanām par attiecīgajiem vietējiem un reģionālajiem apstākļiem, jābūt izšķirošajai loma arī katastrofu novēršanas jomā. Bieži vien tām ir speciālas zināšanas, bet trūkst finanšu līdzekļu, lai īstenotu katastrofu novēršanas stratēģijas;

11. atzīst arī to, ka operatīvās rīcības plānu kā preventīva pasākuma izstrādei un īstenošanai ir bijuši lieliski rezultāti gadījumos, kad ir bijusi iespēja tos pielietot, taču finanšu līdzekļu nepietiekamība rada lielas grūtības preventīvas politikas īstenošanā;

12. minēto iemeslu dēļ ļoti atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas lūgumu Reģionu komitejai iesniegt papildu informāciju, kas būtu noderīga, lai konsolidētu Kopienas stratēģiju dabas un cilvēka izraisīto katastrofu novēršanai;

Uz zināšanām balstītu stratēģiju katastrofu novēršanai izstrāde visos līmeņos

13. piekrīt Komisijas viedoklim, ka priekšnoteikums katastrofu novēršanas efektīvu stratēģiju izstrādāšanai ir labāka katastrofu cēloņu izzināšana un izpratne;

14. tādēļ atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izstrādāt ar katastrofām saistīto esošo informācijas avotu visaptverošu uzskaiti. Pirms papildu datu vākšanas vienmēr būtu jāizvērtē jau pieejamā informācija;

15. šajā sakarā norāda, ka gan dalībvalstīs, gan Eiropas līmenī ir pieejams plašs datu klāsts par katastrofām un par to saimnieciskajām un sociālajām sekām. Tādēļ papildu pasākumi būtu jāveic tikai tajās jomās, kurās informācijas trūkuma vai nepietiekamas salīdzināmības dēļ ir konstatētas nepilnīgas zināšanas;

16. atbalsta arī priekšlikumu apkopot paraugpraksi. Dažādu dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām katastrofu novēršanas jomā ir plaša pieredze, ar ko būtu jāapmainās un kas būtu jādara zināma plašai sabiedrībai ⁽¹⁾;

17. tomēr izsaka šaubas par to, vai būtu iespējams plašāk izmantot dažādos tiesību aktos, piemēram, Plūdu riska pārvaldības direktīvā vai Seveso direktīvā noteiktās nozaru pieejas. Atkarībā no ģeogrāfiskajiem, klimatiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem apstākļiem dažāda veida katastrofas rada pilnīgi atšķirīgus drošības apdraudējumus. Tāpēc, vispārēji piemērojot katru atsevišķo katastrofu novēršanas instrumentu, nevar veidoties visus riskus aptveroša pievienotā vērtība;

18. uzskata, ka postījumu/risku salīdzināmību Eiropas līmenī var palielināt, apkopojot esošās valstu nostādnes par postījumu/risku kartēšanu un padarot šādu sarakstu pieejamu dalībvalstīm. Šāds saraksts varētu būt īpaši noderīgs dalībvalstīm, kurās vēl nav valsts norāžu par postījumu vai risku kartēšanu;

19. tomēr uzsver, ka iespējamajām nostādnēm, ko varētu izstrādāt uz šāda pamata, var būt tikai ieteikuma raksturs. No vienas puses, tās nedrīkst izraisīt dalībvalstu jau esošā karšu inventāra dārgu pārstrādāšanu; no otras puses, dalībvalstīm, pamatojoties uz vietējām un reģionālajām īpatnībām, vienmēr ir jābūt iespējai pašām noteikt savas prioritātes;

20. atzinīgi vērtē katastrofu novēršanas jomā noteiktās prioritātes, īstenojot Septīto pamatprogrammu pētniecības un tehnoloģiju attīstības jomā. Kopienas atbalstīts pētniecības darbs ir lietderīgs papildinājums atbilstošajiem dalībvalstu centieniem;

Visa katastrofu pārvaldības cikla dalībnieku un politikas sasaiste

21. atbalsta Komisijas ierosinājumu paplašināt izstrādāto programmu par pieredzi, kas gūta, piemērojot Kopienas Civilās aizsardzības mehānismu, attiecinot to uz katastrofu novēršanu;

22. ir pārliecināta, ka Kopienas koncepcijā katastrofu novēršanai būtu jāiekļauj arī to dalībvalstu speciālistu veikts savstarpējs novērtējums, kurās regulāri atkārtojas līdzīgas katastrofas. Šādas procedūras (salīdzinoši pārskati), kā arī to rezultātu izplatīšana var sekmēt katastrofu novēršanas efektīvu mehānismu izveidi visās dalībvalstīs;

23. atzīmē arī, ka katastrofu novēršanas aspektiem būtu jāvelta pienācīga uzmanība valsts mācībuursos un apmācībā par civilo aizsardzību. Minētās mācību iespējas, ko politikas un pārvaldes speciālistiem piedāvā dalībvalstīs, vajadzības gadījumā varētu papildināt ar Kopienas līmeņa kursiem;

24. saistībā ar plašas sabiedrības informētības palielināšanu uzsver, ka, sniedzot informāciju par katastrofu riskiem un atbilstoši plānotajiem pasākumiem, īpaša uzmanība jāpievērš bērniem, vecākiem cilvēkiem un personām ar ierobežotu mobilitāti. Šādos informēšanas pasākumos būtu jāietver gan individuāli sagatavošanās tūlītējie pasākumi, gan vienotais Eiropas neatliekamās palīdzības dienestu numurs 112, kā arī jāizskaidro cietušo personu līdzdarbības iespējas (piemēram, nekavēt palīdzības dienestu darbu, sadarboties evakuācijas gadījumā);

25. uzskata arī, ka būtu jāveicina visu to dalībnieku cieša sadarbība un sasaiste, kuri piedalās tādu pasākumu izstrādē un īstenošanā, kas var ilgtspējīgi ietekmēt katastrofu novēršanu. Katastrofu novēršanā vajadzīga daudzdimensionāla, tālredzīga pieeja, ar ko savstarpēji jāsasaista visdažādākie publiskā un privātā sektora rīcības līmeņi, lai pilnībā izvērstu tās efektivitāti;

26. vienlaikus uzsver, ka katra dalībvalsts ir atbildīga par to, kā tā, ņemot vērā savas kompetences, organizē visu dalībnieku sadarbību un darbības saskaņošanu. Īpaši augstu būtu jāvērtē iesaistīšanās, veicot darbu bez atlīdzības, un atbilstošu organizāciju nozīmi;

27. tāpēc principā pozitīvi vērtē Komisijas nodomu izveidot Eiropas tīklu, kurā ir visu dalībvalstu attiecīgo iestāžu pārstāvji, lai uzlabotu koordināciju. Tomēr būtu jāpārbauda, cik lielā mērā minēto mērķi var sasniegt, turpinot koordinēt vai savienojot jau esošos tīklus un uzlabojot sadarbību, nevis veidojot papildu struktūras;

28. izsaka nožēlu, ka Komisija nav ierosinājusi tālākus pasākumus, lai īpaši pastiprinātu tieši informācijas, pieredzes un labas prakses pārrobežu apmaiņu. Šādai informācijas apmaiņai galvenokārt būtu jānotiek starp tādu kaimiņos esošu dalībvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas var ciest no pārrobežu katastrofām, piemēram, plūdiem, kā arī dalībvalstīm, kuras bieži skar vienādas katastrofas, piemēram, meža ugunsgrēki;

⁽¹⁾ Sk. CdR 116/2006 fin. Pielikums, OV C 206, 29.8.2006., 13. lpp.

29. norāda, ka *Interreg* iniciatīva tieši pārrobežu aspektā ir bijusi ļoti efektīva, apmainoties ar pārbaudītu praksi dabas katastrofu novēršanas jomā. Eiropas teritoriālās sadarbības grupu (ETSG) izveide var tālāk uzlabot katastrofu novēršanas pasākumu īstenošanu kopīgu datu bāzu, treniņu, riska novērtēšanas un agrīnās brīdināšanas sistēmu jomās, kā arī tehnoloģiju nodošanu un ekspertu apmaiņu;

Esošo instrumentu pilnveidošana

30. mudina apkopot informāciju par jau esošajiem Kopienas instrumentiem, ko varētu izmantot katastrofu novēršanas pasākumu atbalstam, kā arī izstrādāt katalogu par katastrofu novēršanas pasākumiem, kuriem jau tagad var pieprasīt ES līdzekļus. Abi pasākumi ir ļoti piemēroti, lai arī valsts pārvaldes zemākajos līmeņos profilaksei civilajā aizsardzībā piešķirtu jaunu nozīmi. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš iespējām finansiāli atbalstīt pārrobežu plānu izstrādi, treniņus un apmācības;

31. uzsver, ka ar minētajiem pasākumiem jau 2007.–2013. gada finanšu plāna ietvaros īsā laikā var ievērojami uzlabot katastrofu profilaksi. Tādējādi vidējā laika posmā, pateicoties labākai esošo atbalsta līdzekļu pieejamībai, kopumā var panākt līdzekļu efektīvāku un rezultatīvāku izmantošanu, arī nepalielinot kopējo civilās aizsardzības budžetu;

32. izsaka šaubas par to, vai būtu jāņem vērā Padomes Direktīvas 85/337/EEK par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (direktīva par ietekmi uz vidi) un Seveso direktīvas 1996/82/EK daži aspekti par katastrofu novēršanu. Lai izvairītos no papildu birokrātiskā sloga, jāatturas no jau esošo procedūru satura pārslogošanas. Lai efektīvi novērstu katastrofas, priekšroka būtu jādod mērķtiecīgiem un koordinētiem pasākumiem vietējā un reģionālajā līmenī, nevis administratīvo un atļauju saņemšanas kārtības vispārējai paplašināšanai;

33. atbalsta Komisijas centienus strādāt, lai dalībvalstis savos noteikumos par plānošanu iekļautu kopējos Eiropas kodeksus par

ēku un civilbūvju konstrukcijām ("Eiropakodekss 8"). Ēkām piemērojamo standartu uzlabošana ir īpaši atbilstošs veids, kā mīkstināt visdažādāko katastrofu scenāriju sekas un ievērojami samazināt iespējamo upuru skaitu;

34. šajā sakarā mudina Komisiju arī turpmākajās sadarbības iniciatīvās ar trešām valstīm galveno uzmanību pievērst katastrofu novēršanas jautājumam;

Noslēguma piezīmes

35. atgādina, ka iedzīvotāju aizsargāšana pret katastrofām ir dalībvalstu un to reģionālā un vietējā līmeņa uzdevums un ka daudzās dalībvalstīs jau ir plaši izstrādātas valsts stratēģijas katastrofu novēršanai. Visiem centieniem uzlabot katastrofu novēršanu joprojām jābalstās uz minēto līmeņu solidaritātes, sadarbības, koordinācijas un savstarpēja atbalsta principiem;

36. sagaida, ka ES, ievērojot subsidiaritātes principu, vispirms sniegs efektīvu palīdzību dabas katastrofu atkārtoti skartajām dalībvalstīm un reģioniem, lai palīdzētu tiem pakāpeniski izstrādāt un īstenot savus profilakses pasākumus. Kopienas rīcības mērķim jābūt palīdzībai pašpalīdzības veidošanā;

37. mudina ES iestādes ar jau esošo instrumentu palīdzību veicināt un atbalstīt preventīvus pasākumus, piemēram, vietējo un reģionālo pašvaldību dažādu operatīvās rīcības plānu izstrādi un īstenošanu;

38. tādēļ atzinīgi vērtē to, ka Komisijas ierosinātā Kopienas pieeja ir balstīta uz katastrofu novēršanu, pamatojoties uz esošajām struktūrām, kas papildina valstu pasākumus, un ir koncentrēta uz jomām, kurās vajadzīga kopēja pieeja efektīvai katastrofu novēršanai;

39. noslēgumā atkārtoti savu aicinājumu Eiropas Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei ņemt vērā vietējo un reģionālo pašvaldību viedokli, plānojot jebkādas iniciatīvas saistībā ar katastrofu novēršanu, kā arī ieviest efektīvu procedūru iepriekšējām apspriedēm ar personām, kas ir tieši atbildīgas par katastrofu seku pārvaldību ⁽²⁾.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

⁽²⁾ CdR 116/2006 fin. OV C 206, 29.8.2006., 9. lpp.

Reģionu komitejas atzinums “Zaļā grāmata “TEN-T: politikas pārskats””

(2010/C 79/05)

REĢIONU KOMITEJA

- aicina dalībvalstis, termiņa vidū pārskatot 2009.–2010. gada finanšu plānu, nepieļaut *TEN-T* budžeta krasu samazināšanu;
- uzskata, ka būtu vēlams ierobežot Eiropas transporta tīklu, iekļaujot tajā tikai tās transporta maģistrāles, kas būtiski sekmē Eiropas Savienības stratēģisko mērķu, īpaši teritoriālās kohēzijas mērķa īstenošanu ilgtermiņā (“galvenie tīkli”) un veidot to divos līmeņos, kas ietver vispārējo *TEN-T* tīklu un galveno transporta tīklu; galveno tīklu saglabāšana ir vienīgā iespēja attālajiem reģioniem, kuriem nav prioritāru projektu, izmantot Eiropas Savienības finansētās transporta infrastruktūras, tādējādi garantējot piekļuvi visiem reģioniem.
- *TEN-T* tīklā vajadzētu iekļaut arī lielpilsētu apvedceļu infrastruktūru, tādējādi ierobežojot tālsatiksmes pārvadājumu un ikdienas piepilsētas transporta līdzāspastāvēšanu un meklēt risinājumus zonās, kurās satiksme nav noslogota;
- uzskata, ka vērienīgu projektu īstenošanā vispārējo finanšu plānu ietvaros jāparedz līgumattiecības, kas pašreizējos Eiropas subsīdiju piešķiršanas noteikumos nav paredzētas, jo tajos noteiktais budžeta periods ilgst septiņus gadus (vērienīgu projektu īstenošanai šāds termiņš ir pārāk īss);
- iesaka, pamatojoties uz pārskatīto *TEN-T* tīklu, lai Eiropas Savienība un katra konkrētā valsts parakstītu “Programmas līgumus”, kuros noteiktas abu pušu saistības attiecībā uz projektu finansēšanu un īstenošanas termiņiem; minētajos Programmas līgumos būtu jāiekļauj ne tikai *TEN-T* infrastruktūra, bet arī palīginfrastruktūra, ko valstis (vai reģioni) apņemas izveidot, lai nodrošinātu galvenās infrastruktūras efektīvu darbību.

Ziņotājs: Lionas mēra vietnieks Jean-Michel Daclin (FR/PES)

Atsauces dokuments

Zaļā grāmata "TEN-T: politikas pārskats. Ceļā uz integrētāku Eiropas transporta tīklu, kas sekmētu kopējās transporta politikas īstenošanu"

COM(2009) 44 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Turpmākās TEN-T politikas pamatnostādnes

1. atzinīgi vērtē *TEN-T* politikas padziļinātu pārskatīšanu, ņemot vērā ievērojamu kavēšanos 1996. gadā apstiprinātā tīkla izveidē un Eiropas transporta budžeta ierobežojumus, un atzīmē, ka finanšu krīze vēl jo vairāk pastiprina nepieciešamību veikt efektīvus ieguldījumus Eiropas transporta tīklā;

2. uzsver, ka pašreizējās ekonomiskās krīzes situācijā *TEN-T* attīstība un pārvaldājumu integrēšana Eiropas Savienībā un tās kaimiņvalstīs ir svarīgs uzdevums, lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību ilgtermiņā, kā arī teritoriālo, ekonomisko un sociālo kohēziju; aicina dalībvalstis, termiņa vidū pārskatot 2009.–2010. gada finanšu plānu, nepieļaut *TEN-T* budžeta krasu samazināšanu;

3. secina, ka šis dokuments būtiski papildina iepriekš pieņemtos atzinumus, īpaši atzinumu par "videi nekaitīgāku transportu" un "mobilitāti pilsētās";

4. vērš Komisijas uzmanību uz to, ka transporta infrastruktūras izveide ir cieši saistīta ar divām pārējām transporta politikas jomām, pirmkārt, tarifu politiku un satiksmes regulējuma politiku (piemēram, saistībā ar *Eurovignette* direktīvu) un, otrkārt, pārvaldājumu efektivitātes, kvalitātes un drošības uzlabošanu (piemēram, attīstot dzelzceļa savstarpēju izmantojamību); šajā sakarā iesaka Komisijai attīstīt trīs minētās jomas vienlaicīgi un saskaņoti.

5. vēlas, lai ilgtspējīgas attīstības un vides aizsardzības mērķiem tiktu pievērsta īpaša uzmanība un lai *TEN-T* politika sekmētu videi nekaitīgāku transporta veidu (dzelzceļa, jūras un upju transporta) izmantošanu;

6. ierosina īpašu uzmanību veltīt vides riska zonām, piemēram, piekrastes un kalnu reģioniem, kuros nepieciešami īpaši pasākumi autokravu pārvaldājumu novirzīšanai uz dzelzceļu vai jūras magistālēm;

7. pauž nožēlu, ka zaļajā grāmatā nav pietiekami plaši apskatīta transporta nozīme Eiropas teritoriālpilnībā, un, atsaucoties uz teritoriālās kohēzijas principu, norāda, ka viens no *TEN-T* galvenajiem mērķiem ir panākt lielāku līdzsvarotību starp reģioniem,

lai nodrošinātu personu brīvu pārvietošanos un preču brīvu apriti, īpaši starp tālākajiem vai mazāk attīstītajiem reģioniem un nozīmīgiem Eiropas ekonomikas centriem un tādējādi piešķirtu šiem reģioniem vajadzīgos ekonomikas impulsus, un, kas attiecas uz vi-sattālākajiem reģioniem, nodrošinātu to tiesības uz piekļuvi;

Tīkla plānošana

8. uzskata, ka būtu vēlams ierobežot Eiropas transporta tīklu, iekļaujot tajā tikai tās transporta magistāles, kas būtiski sekmē Eiropas Savienības stratēģisko mērķu, īpaši teritoriālās kohēzijas mērķa īstenošanu ilgtermiņā ("galvenie tīkli") un veidot to divos līmeņos, kas ietver vispārējo *TEN-T* tīklu un galveno transporta tīklu;

9. uzskata, ka *TEN-T* vispārējā tīkla pamatā jābūt elastīgai sistēmai, kas balstīta uz ES līmenī atzītajām metodēm un vispārīgiem principiem, kas ļautu ātri un efektīvi papildināt *TEN-T* tīklu ar jauniem elementiem vai tīkla posmiem (jaunas ostas, lidostas, dzelzceļa līnijas u. c.);

10. uzskata, ka ir jānošķir kravu pārvaldājumu un pasažieru pārvaldājumu tīkli, jo tiem ir atšķirīgi mērķi un raksturīgās iezīmes, un vēlas, lai vajadzības gadījumā tiktu skaidrāk noteiktas minēto tīklu prioritātes (pašlaik galīgais lēmums bieži vien tiek pieņemts pasažieru pārvaldājumu interesēs); nepietiekamo finanšu līdzekļu dēļ, paplašinot *TEN-T* visaptverošo tīklu, ir jānosaka prioritātes, un līdzekļi mērķtiecīgi jānovirza tīkla vājo vietu novēršanai;

11. uzskata, ka minēto tīklu nošķiršana nav šķērslis abu tīklu ciešai koordinācijai tīklu definēšanas un izveides aspektā un ka tā netraucē kravu un pasažieru pārvaldājumu funkcijas izpildi noteiktā periodā vai pastāvīgi, izmantojot to pašu infrastruktūru, ja tā nodrošina efektīvus preču un pasažieru pārvaldājumu pakalpojumus;

12. iesaka iekļaut Eiropas kravu un pasažieru pārvaldājumu "galvenajos tīklos" pašreizējos "prioritāros projektus", kuros varētu iekļaut arī citus projektus, un visas infrastruktūras, kas nodrošina satiksmes nepārtrauktību (tai skaitā nelielas infrastruktūras, kas ļauj strauji uzlabot satiksmes efektivitāti, kvalitāti un drošību). Tas sekmētu iedzīvotāju vēlmēm atbilstošu koridoru veidošanu;

13. uzskata, ka pārskatītajā *TEN-T* tīklā būtu jāiekļauj arī tranzītmegzgli, kas atrodas galvenajos tīklos un kuriem ir būtiska nozīme Kopienas reģionu kohēzijai un tautsaimniecībai. Tranzītmegzgli tiek radīti liela pievienotā vērtība tieši tāpēc, ka tiem ir multimodāla struktūra. Tranzītmegzgli bieži vien rodas sastrēgumi, kas mazina pārvadājumu efektivitāti; *TEN-T* tīklā vajadzētu iekļaut arī lielpilsētu apvedceļu infrastruktūru, tādējādi ierobežojot tālsatiksmes pārvadājumu un ikdienas piepilsētas transporta līdzāspastāvēšanu, un meklēt risinājumus zonās, kurās satiksme nav noslogota;

14. uzskata, ka *TEN-T* tīkla noteikšanā ir svarīgi ņemt vērā vairākveidu pārvadājumus un iekļaut tajā lielos tranzīta un loģistikas centrus (stacijas, lidostas, ostas, kombinētā transporta termināļus), kā arī paliginfrastruktūru, kas nodrošina šo centru savienojumu ar galvenajām maģistrālēm; šajā sakarā būtu arī jāņem vērā, ka daži sauszemes koridori, kas savienoti ar jūras ostām, piemēram, dzelzceļa kravu pārvadājumi, kas saistīti ar jūras transportu, izmantojot dzelzceļa savienojumus ar galvenajiem vairākveidu pārvadājumu mezgliem (loģistikas platformas un ostas), veido prioritārā tīkla pamatasi;

15. uzskata, ka ir svarīgi arī savienot ar iekšzemi un ar *TEN-T* dzelzceļa un upju transporta tīklu Eiropas līmenī stratēģiski nozīmīgās ostas, īpaši tās, kas savienotas ar Eiropas multimodālajām platformām, kuras nodrošina Eiropas preču pārvadājumus uz citām valstīm un kuras var būt nozīmīgas preču aprītei Eiropas robežās, un iesaka veidot jūras maģistrāles kā alternatīvu, kurai raksturīgs elastīgums, vides prasību ievērošana un kura sekmē tālāko reģionu integrāciju; lai savienotu Eiropas ostas ar iekšzemi, prioritāte būtu jāpiespīd dzelzceļa un iekšējo ūdensceļu transportam;

16. uzsver, ka pilsētām un teritoriālajām pašvaldībām cieši jāsadarbjas *TEN-T* tīkla un tā prioritāšu noteikšanā, lai nodrošinātu saskaņotu plānošanu vietējā un reģionālajā līmenī, un īpaši attiecībā uz transporta mezgliem un paliginfrastruktūru, jo pilsētu un reģionu attīstība ir lielā mērā atkarīga no transporta infrastruktūras, tāpēc pilsētām un reģioniem jāsedz daļa no izmaksām un jārisina sekas;

17. norāda, ka atšķirībā no plānošanas, kuras pamatā ir galvenais tīkls, pašreizējā "visaptverošā tīkla" apjoms kavē *TEN-T* tīklu efektīvu attīstību; tādēļ atbalsta visaptverošā tīkla ierobežošanu, attiecinot to vienīgi uz normatīvo aktu piemērošanu attiecībā uz savstarpēju izmantojamību, drošību un kohēzijas fondu; atzīmē, ka visaptverošā tīkla saglabāšana ir vienīgā iespēja, lai tālākie reģioni, uz kuriem neattiecas prioritārie projekti, varētu izmantot Eiropas Savienības finansētu transporta infrastruktūru; būtu jāveic visaptverošā tīkla novērtējums pēc skaidri noteiktiem kritērijiem, kas saistīti ar "pievienoto vērtību Eiropas līmenī";

18. atbalsta tālejošu politiku "viedo", kombinēto un savstarpēji savietojamo ekspluatācijas un lietotāju informēšanas sistēmu izstrādei, kas var būtiski veicināt pasažieru un kravas pārvadājumu efektivitāti, un iesaka izveidot integrētu biļešu iegādes sistēmu pasažieru starptautisko dzelzceļa pārvadājumu jomā;

19. iesaka turpināt darbu, lai standartizētu tehniskos noteikumus (par piemēru ņemot dzelzceļa transporta nozarē pieņemtos standartus) un transporta ekspluatācijas sistēmas, lai saskaņotu atšķirīgās valstu infrastruktūras un nodrošinātu vietējo transporta sistēmu un standartu savstarpēju savietojamību, neuzspiežot vietējām un reģionālajām transporta iestādēm nekādus konkrētus standartus;

20. prasa skaidrāk definēt un precizēt zaļajā grāmatā minēto jēdzienu "konceptuālais pīlārs", jo pašreizējā definīcija ir pārāk neskaidra, lai paustu viedokli par to;

TEN-T politikas īstenošana

21. uzskata, ka Eiropas finansējums jāorientē uz ierobežotu projektu skaitu, galvenokārt, lielajiem starpvalstu projektiem, kurus valstis bieži vien uzskata par otršķirīgiem, priekšroku dodot valsts mēroga projektiem, un uz darbībām, kas strauji uzlabo pārvadājumu efektivitāti, kvalitāti un drošību un veicina vides ilgtspēju, vienlaikus nodrošinot, ka lēmumi šajā jomā tiek pieņemti, pamatojoties uz stingru novērtējumu par projektu "pievienoto vērtību" Eiropas līmenī; šajā sakarā līdzfinansējumam un citiem atbalsta veidiem jābūt neitrāliem attiecībā uz konkurenci. Neitralitātes apliecinājumam jābūt atļaujas saņemšanas procedūras neatņemamai sastāvdaļai;

22. atbalsta sociāli ekonomiskā novērtējuma metožu pieņemšanu Eiropas līmenī, lai nodrošinātu projektu salīdzināšanu uz saskaņotu kritēriju pamata un izvērtētu pievienoto vērtību, ko tie sniedz Eiropai;

23. iesaka Komisijai ievērot piesardzību Eiropas finansējuma piešķiršanā tikai uz šā kritērija pamata, jo tradicionālajās sociāli ekonomiskā novērtējuma metodēs nevar iekļaut visus, īpaši ar teritoriālplānojumu, teritoriālo kohēziju un pieejamību saistītus faktorus, kas ietekmē lēmumu pieņemšanu;

24. uzsver, ka *TEN-T* pamatnostādnēs jāiekļauj noteikumi, saskaņā ar kuriem katra dalībvalsts nosaka mehānismu, ar kura palīdzību vietējās un reģionālās iestādes, kuru kompetencē ir transporta plānošana un tīklu pārvaldība, būtu pilnībā iesaistītas *TEN-T* noteikšanā un īstenošanā, jo tas ir labākais veids, kā nodrošināt *TEN-T* tīklu saskaņotu attīstību vietējā, reģionālajā un dalībvalstu līmenī;

25. uzskata, ka videi vismazāk kaitīgā dzelzceļa, jūras un upju transporta infrastruktūras izveidē ir būtiski ieviest minētajiem transporta veidiem labvēlīgu tarifu sistēmu, un vēlas, lai tiktu īstenota tālejoša politika šajā jomā, tostarp, izmantojot ārējo izmaksu internalizāciju vai piešķirot Eiropas atbalstu kravu pārvadājumu uzņēmumiem, lai tie izmantotu ilgtspējīgus transporta veidus, piemēram, dzelzceļa vai jūras transportu (kā paredzēts *Ecobonus* programmā);

26. uzskata, ka *TEN-T* tīkla izveide jāpapildina ar pasākumiem, kas paredzēti pārvadājumu efektivitātes un kvalitātes uzlabošanai, tehnisko un reglamentējošo šķēršļu novēršanai uz robežām; šiem pasākumiem ar zemām izmaksām var būt ļoti pozitīvi rezultāti;

27. secina, ka infrastruktūras projektu īstenošana var aizkavēties un izmaksāt ievērojami dārgāk, ja iedzīvotāji vai teritoriālās pašvaldības neatbalsta šos projektus būvdarbu radīto traucējumu dēļ;

28. ierosina piešķirt Eiropas finansējumu pasākumiem, kurus pēc publiskas apspriešanas īstenoju dalībvalstis un teritoriālās pašvaldības, lai sagatavotu attiecīgās teritorijas vērīgu būvdarbu veikšanai (piemēram, vietējā darbaspēka apmācība, strādājošo izmitināšana, vietējās ekonomikas struktūras pielāgošana būvdarbu vajadzībām u. c.), nodrošinot tādējādi šo būvdarbu pozitīvu ietekmi uz attiecīgajām teritorijām;

29. ierosina piešķirt Eiropas finansējumu atsevišķiem papildu ieguldījumiem, lai efektīvāk risinātu vides problēmas;

30. uzskata, ka vērīgu projektu īstenošanā vispārējo finanšu plānu ietvaros jāparedz līgumattiecības, kas pašreizējos Eiropas subsīdiju piešķiršanas noteikumos nav paredzētas, jo tajos noteiktais budžeta periods ilgst septiņus gadus (vērīgu projektu īstenošanai šāds termiņš ir pārāk īss);

31. iesaka, pamatojoties uz pārskatīto *TEN-T* tīklu, lai Eiropas Savienība un katra konkrētā valsts parakstītu "Programmas līgumus", kuros noteiktas abu pušu saistības attiecībā uz projektu finansēšanu un īstenošanas termiņiem; minētajos Programmas līgumos būtu jāiekļauj ne tikai *TEN-T* infrastruktūra, bet arī palīginfrastruktūra, ko valstis (vai reģioni) apņemas izveidot, lai nodrošinātu galvenās infrastruktūras efektīvu darbību;

32. secina, ka Eiropas Savienības izstrādātie finanšu instrumenti (piemēram, aizdevumu nodrošinājums un riska kapitāls) ir piemēroti projektiem, kuros komercrisku uzņemas privātais sektors, īpaši ceļu būves projektos, kuros privātais sektors var piešķirt ievērojamu finansējuma daļu (šos projektus parasti īsteno koncesijas ceļā);

33. taču norāda, ka minētie instrumenti nav piemēroti dzelzceļa, ostu un vairākveida kravu pārvadājumu projektiem, kuros, izņemot īpašus gadījumus, nav iespējams pārnest komercrisku uz privāto sektoru, un līdz ar to privātā sektora finansējuma apjoms tajos ir niecīgs;

34. uzskata, ka *euro* obligāciju ieviešana varētu veicināt prioritāro projektu ātrāku īstenošanu ar nosacījumu, ka tā rezultātā palielināsies Kopienas finansējuma apjoms;

35. uzskata, ka publiskā un privātā sektora partnerība, neraugoties uz partnerības līgumu sarežģītību, var sekmēt atsevišķu vērīgu projektu īstenošanu, nodrošinot valsts dotāciju sadalījumu, no vienas puses, un izmantojot privātā sektora darbības pieredzi, no otras puses; vienlaikus norāda, ka vidējā termiņā minētie pasākumi būtiski neietekmē ekonomikas līdzsvaru;

36. uzskata, ka Kopienas noteikumu par publiskā un privātā sektora partnerību skaidrošana varētu sekmēt partnerības plašāku piemērošanu;

37. atzinīgi vērtē Eiropas koordinatoru darbības jomas paplašināšanu, papildus pašreizējai atbildībai par prioritārajiem projektiem iekļaujot tajā arī pārskatītā *TEN-T* "galvenos tīklus";

38. ierosina iesaistīt koordinatorus arī pasākumu noteikšanā un īstenošanā, kas paredzēti pārvadājumu efektivitātes, kvalitātes un drošības uzlabošanai, kā tas jau notiek atsevišķu prioritāro projektu ietvaros;

39. uzskata, ka pastāv arī cits koordinēšanas veids, ko varētu saukt par "makrozonu koordinēšanu", proti, ES teritoriju varētu iedalīt zonās ar līdzīgām pazīmēm un apstākļiem, tādējādi sekmējot sadarbību starp dalībvalstīm, kas atrodas netālu viena no otras. Šī metode arī veicinātu koordinēšanu plaša mēroga koridoros, kuru sākuma un beigu posmā esošajiem reģioniem ir maz kopīgu iezīmju.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Atjaunināta stratēģiskā sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā”

(2010/C 79/06)

REĢIONU KOMITEJA

- RK atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas paziņojumu “Atjaunināta stratēģiskā sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā”. Komiteja pilnībā atbalsta ierosinātos vispārīgos mērķus, proti, ar izglītības un apmācības sistēmu pilnveidošanu panākt augstāku kompetences līmeni. Šis mērķis pamatoti ir izvirzīts par galveno prioritāti, lai risinātu problēmas, ar kurām saskaras Eiropas Savienība.
- RK norāda uz teritoriālo pašvaldību pienākumu nozīmi un to svarīgo lomu izglītības un apmācības jomā Eiropā, jo tās ir iesaistītas procesos, lai sasniegtu noteiktos stratēģiskos mērķus. Izvēloties darba metodes Eiropas ilgtermiņa sadarbībai izglītības un apmācības jomā, jāņem vērā teritoriālo pašvaldību pienākumi.
- RK atzinīgi vērtē to, ka šie stratēģiskie uzdevumi neiekļauj tikai jautājumus par darba tirgu, un īpaši atbalsta uzdevumu “veicināt līdztiesību un aktīvu pilsoniskumu”.
- RK uzskata, ka dalībvalstu turpmākai sadarbībai ir izšķiroša nozīme, lai risinātu kopīgas problēmas un izveidotu dinamisku uz zināšanām balstītu sabiedrību; uzskata, ka vietējo un reģionālo iestāžu sadarbība arī sekmē šā mērķa sasniegšanu, un tādēļ tā ir jāatbalsta.

Ziņotājs: Jean-Vincent PLACÉ kgs (Ildefransas reģionālās padomes loceklis, FR/PSE)

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Atjaunināta stratēģiskā sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā",

COM(2008) 865 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgi principi un piezīmes

1. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas paziņojumu "Atjaunināta stratēģiskā sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā". Komiteja pilnībā atbalsta ierosinātos vispārīgos mērķus, proti, ar izglītības un apmācības sistēmu pilnveidošanu panākt augstāku kompetences līmeni. Šis mērķis pamatoti ir izvirzīts par galveno prioritāti, lai risinātu problēmas, ar kurām saskaras Eiropas Savienība;

2. pilnībā piekrīt Komisijas veiktajam vispārīgajam novērtējumam. Izglītībai un apmācībai ir izšķirīga nozīme, lai nodrošinātu Eiropas konkurētspēju, saglabājot augstu sociālās un vides aizsardzības līmeni, jo Eiropas galvenā vērtība ir tās iedzīvotāji ⁽¹⁾. Šajā sakarā Komiteja norāda, ka līdz 2015. gadam 79 % darba vietu būs nepieciešams darbaspēks ar augstu vai vidēju kvalifikāciju ⁽²⁾;

3. piekrīt Eiropas Komisijas idejai, ka izglītības un apmācības politikai jāsniedz iespēja visiem iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu vecuma, dzimuma un viņu sociāli ekonomiskā stāvokļa dzīves laikā apgūt, atjaunināt un pilnveidot profesionālās prasmes un aktīvu pilsoniskumu; minētās politikas ir būtiski indivīda emancipācijas un sociālās integrācijas faktori;

4. norāda uz vietējo un reģionālo pašvaldību pienākumu nozīmi un to svarīgo lomu izglītības un apmācības jomā Eiropā, jo tās ir iesaistītas procesos, lai sasniegtu noteiktos stratēģiskos mērķus. Atkarībā no attiecīgās valsts sistēmas vietējās un reģionālās pašvaldības īsteno savas pilnvaras dažādos izglītības līmeņos, sākot ar pirmsskolas izglītību un beidzot ar pieaugušo izglītību un apmācību; visi minētie līmeņi ir sīkāk izskatīti minētajā paziņojumā. Turklāt Eiropas sadarbība izglītības un apmācības jomā ir cieši saistīta ar nodarbinātības un ekonomikas ilgtspējīgas attīstības stratēģijām, ar migrāciju saistītiem jautājumiem, daudzvalodību ieskaitot, ar demogrāfiskām pārmaiņām, kā arī ar ES politikām sociālās integrācijas, uzņēmējdarbības, pētniecības un inovācijas jomā. Vietējo un reģionālo pašvaldību uzdevums ir efektīvi īstenot izglītības un apmācības politiku, kurā ņemti vērā visi minētie aspekti. Izvēloties darba metodes Eiropas ilgtermiņa sadarbībai izglītības un apmācības jomā, jāņem vērā vietējo un reģionālo pašvaldību pienākumi;

5. šajā sakarā uzsver, ka Komitejai minētā paziņojuma temats ir svarīgs ilgtermiņā. Īstermiņā šis temats ir saistīts ar Komitejas prioritātēm 2009. gadam ⁽³⁾;

6. pauž gandarījumu, ka ierosinātie pasākumi atbalsta un papildina dalībvalstu darbības, sniedzot tādējādi pievienoto vērtību Eiropas līmenī, ievērojot subsidiaritātes un proporcionalitātes principus;

7. uzsver, ka jautājums par migrantu bērnu izglītošanu un apmācību, kas minēts arī stratēģiskajās pamatnostādnēs un prioritārajos pasākumos, uzskatāms par tikpat svarīgu kā trešo valstu valstspiederīgo integrācija Eiropas Savienībā. Šajā sakarā Komiteja norāda, ka integrācijas pasākumi neietilpst ES pašreizējā kompetencē imigrācijas jomā (EKDL 61., 62. un 63. pants); tie ir dalībvalstu tiešā kompetencē. Līdz ar to ES šajā jomā ir tikai atbalsta funkcija, kamēr nav ratificēts Lisabonas līgums, kas stiprinās ES prerogātas šajā jomā;

⁽¹⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽²⁾ "Nākotnē nepieciešamās prasmes Eiropā: vidēja termiņa prognozes", CEDEFOP, 2008.

⁽³⁾ CdR 380/2008.

8. norāda, ka imigrācijas pieaugums Eiropā vairo kultūras, valodu un demogrāfisko daudzveidību, un tas jāvērtē nevis kā slogs, bet gan kā priekšrocība, un ka tādēļ pirmās un otrās paaudzes migrantu izglītošanai un apmācībai jāpiešķir prioritāra nozīme, jo tā nodrošina integrāciju un veiksmīgu līdzdalību sociālajā un profesionālajā dzīvē ⁽⁴⁾. Komiteja aicina Komisiju pievērst uzmanību visneaizsargātākajām migrantu kategorijām;

9. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos veicināt atklātās koordinācijas metodes izmantošanu, papildinot pašreizējos kopīgos mācību pasākumus ar speciālistu veiktiem novērtējumiem; šajā sakarā aicina Komisiju ņemt vērā, ka atklātās koordinācijas metodes pastiprināšana var palielināt finansiālo un administratīvo slogu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, uz kurām gulstas liela daļa atbildības izglītības un apmācības jomā;

10. norāda, ka izglītības, īpaši arodapmācības, jomā atklāto koordinācijas metodi var piemērot tikai tad, ja tajā tieši iesaistīts vietējais līmenis. Dalībvalstu darbībai, kas ietver vietējo un reģionālo pašvaldību darbības kopumā, jābalstās galvenokārt uz sadarbību, ievērojot solidaritātes principu;

11. pievērš īpašu uzmanību jautājumiem par dzimumu nevienlīdzību, kas minēti vairākos Komitejas atzinumos ⁽⁵⁾. Komiteja aicina Komisiju pievērst īpašu uzmanību vēl aizvien pastāvošajai nevienlīdzībai starp dzimumiem;

12. norāda uz nepieciešamību veicināt dažāda vecuma cilvēku ar invaliditāti piekļuvi tradicionālajai izglītības un apmācības sistēmai. Tas ievērojami sekmētu šo personu sociālo integrāciju un nodarbinātību;

13. atzinīgi vērtē pieaugušo izglītībai piešķirto nozīmi, kas ir būtiska, lai veicinātu nodarbinātību, mobilitāti, sociālo iekļaušanu un personas pilnveidošanos. Šajā sakarā Komiteja atgādina, ka tā jau paudusi gatavību aktīvi piedalīties mūžizglītības veicināšanā, jo šī joma īpaši skar vietējās un reģionālās pašvaldības ⁽⁶⁾;

14. pauž neizpratni, ka paziņojumā nav apskatīts jautājums par augsti kvalificēta darbaspēka un pamatprasmes apguvušu personu apmācību un palikšanu Eiropas Savienībā – jautājums, kas ir būtisks vairumam Eiropas valstu saistībā ar uz zināšanām balstītas ekonomikas veidošanu, ne tikai lai novērstu intelektuālā

darbaspēka emigrāciju, bet arī lai sagatavotu augsti kvalificētus darbiniekus visās nozares. Komiteja aicina Komisiju izskatīt šo jautājumu, izmantojot pragmatisku pieeju, neieviešot papildu rādītājus, jo tiem varētu būt negatīvas sekas uz noteikto mērķu vispārējo saskaņotību;

15. vērš Komisijas uzmanību, ka Komiteja uzskata par būtisku iesaistīt ārpuskopienas valstis, kuras ir uzsākušas pievienošanās procesu, un tādēļ aicina Komisiju izvērtēt dažādas iespējas, lai to panāktu;

Stratēģiskie uzdevumi

16. atbalsta četrus Komisijas ierosinātos stratēģiskos uzdevumus un prioritāros jautājumus, kas jārisina no 2009. līdz 2010. gadam;

17. atzīmē, ka šie stratēģiskie uzdevumi un prioritārie jautājumi īsākam laika posmam atbilst programmas "Izglītība un apmācība 2010" ietvaros jau paveiktajam darbam;

18. atzinīgi vērtē to, ka šie stratēģiskie uzdevumi neiekļauj tikai jautājumus par darba tirgu, un īpaši atbalsta uzdevumu "veicināt līdztiesību un aktīvu pilsoniskumu". Pirmā tiešā saikne ar politiku un aktīva pilsoniskuma izpausmi ikdienā notiek vietējā līmenī;

19. norāda, ka Komiteja piešķir lielu nozīmi mobilitātei, kas ir būtisks kultūras attīstības un profesionālās izaugsmes faktors, jo tā ļauj pārvarēt šķēršļus gan ekonomikas, gan kultūras jomā. Komiteja šajā sakarā uzsver, ka mobilitātei ir jāklūst par normu visiem izglītības procesa dalībniekiem;

20. uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību būtisko nozīmi izglītojamo mobilitātes jomā ne tikai Eiropas programmu ietvaros, bet arī sniedzot informāciju un atbalstot mobilitāti ar koordinācijas un atbalsta pasākumu starpniecību ⁽⁷⁾. Tādēļ Komiteja aicina Komisiju veltīt lielāku uzmanību šai funkcijai un iesaistīt reģionus programmu izstrādē un piešķirt reģioniem, kas to vēlas, lielāku atbildību programmu īstenošanas jomā;

21. atgādina, ka reģioniem, kā arī pilsētām un komūnām jāuzņemas vadošā loma, īstenojot mērķi "dzimtā valoda plus divas svešvalodas", jo īpaši izglītības programmu īstenošanā ⁽⁸⁾;

⁽⁴⁾ CdR 253/2008.

⁽⁵⁾ CdR 233/2000 un CdR 19/2001.

⁽⁶⁾ CdR 49/2004 fin un CdR 31/2006 fin.

⁽⁷⁾ CdR 34/2006 fin.

⁽⁸⁾ CdR 6/2008 fin.

22. norāda, ka jāveicina valodu apguve pamatskolā un vidusskolā. Pamatskolā mācību stundās jānodrošina plašākas iespējas sarunāties vismaz vienā svešvalodā ⁽⁹⁾;

23. norāda, ka plašāk jāinformē par valodu apguves priekšrocībām ⁽¹⁰⁾;

24. atbalsta apņemšanos pilnveidot skolotāju sākotnējo apmācību un paplašināt tālākizglītības un profesionālās izaugsmes iespējas izglītības un profesionālās orientācijas darbiniekiem;

25. uzskata, ka izglītības un apmācības pasākumu plānošanā jāņem vērā nākotnē vajadzīgās prasmes. Bieži vien tās vispirms iespējams noteikt vietējā un reģionālajā līmenī;

26. uzskata, ka izglītības ilgtspējīgas attīstības jautājumos, informēšana par klimata pārmaiņām, un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un visu dabas resursu aizsardzību (augšne, ūdens, gaiss, derīgie izrakteņi utt.), kā arī mediju lietotprasme ir aktīva pilsoniskuma būtiska un neatņemama sastāvdaļa; šos tematus varētu iekļaut prioritāros jautājumos, kas jārisina 2009. un 2010. gadā;

27. norāda, ka aktīvs pilsoniskums un ilgtspējīgas attīstības mērķu izpratne ir Eiropas iedzīvotāju pamatprasmju sastāvdaļa, kā norādīts atzinumā par tematu "Pamatprasmes mūžizglītībā – Eiropas pamatprincipu kopums" ⁽¹¹⁾;

28. uzskata, ka agrīnai, pirmsskolas un pamatskolas apmācībai ir svarīga nozīme, lai attīstītu un apgūtu pamatprasmes, kas nodrošina iedzīvotājiem veiksmīgu privāto un darba dzīvi ⁽¹²⁾;

29. atbalsta ierosinājumu sekmēt savstarpēju labas prakses apguvi imigrantu bērnu izglītības jomā. Tas ir būtiski, lai veicinātu Eiropas pilsonību un sekmīgu integrācijas procesu;

30. uzskata, ka ir vēlams mācīt migrantu bērniem viņu dzimto valodu, jo tas uzlabo viņu spējas mācīties gan uzņēmējvalsts valodu, gan citas valodas. Taču lielākā daļa valsts līdzekļu noteikti jānovirza uzņēmējvalsts valodas apguvei un prasmīgas lietošanas nodrošināšanai;

31. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir būtiska nozīme inovatīvas vides veidošanā ⁽¹²⁾;

32. uzskata, ka īstenojot mērķi "sekmēt jauninājumus un radošumu" īpaši jāņem vērā sabiedrības uzdevumi vides problēmu (ūdens, enerģija, klimats, bioloģiskā daudzveidība, piesārņojums u.c.) risināšanā. Plašākā nozīmē šo problēmu rezultātā notiks būtiskas pārmaiņas vairākās profesijās un radīsies daudz jaunu profesiju; tādēļ minētās problēmas jāņem vērā mūžizglītības programmās, tostarp izstrādājot atbilstošus mācību kursus;

33. atbalsta ierosinājumu veidot partnerattiecības starp izglītības, apmācības iestādēm un uzņēmumiem, pētniecības institūtiem, kultūras iestādēm un radošajām nozarēm. Jauninājumu jomā šāda veida partnerattiecības ir bijušas veiksmīgas;

34. uzskata, ka dalībvalstu turpmākai sadarbībai ir izšķiroša nozīme, lai risinātu kopīgas problēmas un izveidotu dinamisku uz zināšanām balstītu sabiedrību; uzskata, ka vietējo un reģionālo iestāžu sadarbība arī sekmē šā mērķa sasniegšanu, un tādēļ tā ir jāatbalsta;

35. aicina izstrādāt un publicēt internetā visās ES oficiālajās valodās salīdzinošu pārskatu par dalībvalstu izglītības un apmācības sistēmām, kā arī par tuvākajā nākotnē paredzamajām reformām. Tas dotu iespēju vietējā un reģionālā līmeņa izglītības speciālistiem, pašvaldību padomes locekļiem un skolām iegūt informāciju par citu valstu pieredzi izglītības un apmācības jomā, kā arī līdzvērtīgu partneru statusā piedalīties centrālo iestāžu līmenī rīkotajās debatēs par izglītības un apmācības sistēmu turpmāko nākotni;

Rādītāji

36. atbalsta pamatkritēriju noteikšanu atklātās koordinācijas metodes ietvaros, taču ar to vien nepietiks, lai saskaņotu dalībvalstu dažādās sistēmas;

37. atbalsta Komisijas nodomu izmantot kvantitatīvus (pamatkritērijus, statistikas datus) un kvalitatīvus (informācijas un labas prakses apmaiņa) rādītājus ⁽¹³⁾; to pamatā jābūt jau esošiem rādītājiem, salīdzināmiem datiem un tajos jāņem vērā dalībvalstu atšķirīgie apstākļi. Dalībvalstis ir aicinātas izvērtēt, kādā veidā un cik lielā mērā tās var sekmēt kopīgo mērķu sasniegšanu, ņemot vērā mainīgo ekonomisko un sociālo situāciju un attiecīgās dalībvalsts prioritātes;

38. uzsver, ka vēl jāizskata jautājums par līdzekļiem, ar kuriem reģioni un municipalitātes varētu segt iespējamās administratīvās un finansilās izmaksas, kas saistītas ar jauno rādītāju ieviešanu;

⁽⁹⁾ *Idem.*

⁽¹⁰⁾ CdR 33/2006 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽¹²⁾ CdR 133/2008 fin.

⁽¹³⁾ CdR 349/2002 fin.

39. norāda, ka līdz 2010. gadam netiks sasniegti mērķi, kas noteikti četriem no pieciem 2003. gadā pieņemtajiem pamatkritērijiem. Turklāt nav zināms, kādi rezultāti būs kopīgiem mācību pasākumiem, informācijas un labas prakses apmaiņai. Tādēļ jāpārskata noteikto mērķu un/vai darba metožu atbilstība;

40. ierosina Komisijai, dalībvalstīm, vietējām un reģionālajām pašvaldībām noskaidrot iemeslus, kādēļ nav sasniegti četru minēto pamatkritēriju mērķi;

41. atbalsta Komisijas ierosinājumu palielināt pieaugušo līdzdalību mūžizglītības pasākumos no 12, 5 % līdz 15 %. Īpaši svarīgas ir krīzes apstākļos, kad nepieciešama daudzu algoto darbinieku pārkvalificēšanās un tālākizglītība;

42. atbalsta priekšlikumu izstrādāt mobilitātes kritēriju, jo mobilitāte veicina nodarbinātību un Eiropas pilsoniskuma veidošanu; Komisijai vēl jāprecizē šā rādītāja definīcija. Papildus jau paveiktajiem un turpmākiem pasākumiem studentu mobilitātes jomā Komiteja uzskata, ka jāsekmē arī mācekļu un jauniešu mobilitāte arodizglītības ietvaros; šajā jomā aktīvi darbojas vairāki reģioni;

43. atbalsta vēlmi izstrādāt pamatkritēriju attiecībā uz *personām ar nepietiekamām pamatprasmēm*; attiecinot to arī uz matemātiku un zinātņi, bet uzsver, ka galvenā uzmanība jāpievērš lasītprasmei un rakstītprasmei. Komiteja norāda, ka informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT) apguve, kā arī svešvalodu zināšanas ir būtiskas, lai gūtu zināšanas un īstenotu mērķus tālākizglītības un mūžizglītības jomā. Bērniem jau agrīnā vecumā jāapgūst IKT ⁽¹⁴⁾. Komiteja norāda uz sociālo nevienlīdzību attiecībā uz piekļuves iespējām šai tehnoloģijai; šajā jomā valsts, reģionālajām un vietējām vai Eiropas līmeņa iestādēm jārod piemērots risinājums, tādējādi dodot vietējām un reģionālajām pašvaldībām iespēju palauties uz esošajām ES programmām un Komisijas jaunajām programmām, un saskaņā ar pārskatīto Lisabonas stratēģiju iesaistīties funkcionālā analfabētisma apkarošanā. Minētajām iestādēm arī jāņem vērā, ka migrantiem ir jāapgūst uzņēmējas valsts valoda, lai veicinātu to sociālo integrāciju un nodarbinātību;

44. izstrādājot jaunus izglītības un apmācības rādītājus un atsaucies vērtības atklātās koordinācijas metodes ietvaros, lasītprasmes un teksta izpratnes novērtēšanā jāietver mediju satura izpratnes noteikšana, jo šis saturs mūsdienās tiek attēlots elektroniskā vai digitālā vidē kā teksta, attēla un attēla kustībā apvienojums;

45. uzskata, ka lasītprasmes, rakstītprasmes, matemātikas, zinātnes un IKT apguves pasākumi nekādā gadījumā nav nesaderīgi ar citu mācību priekšmetu mācīšanu un visi tie veicina citu īpašību, piemēram, radošuma, pašcieņas un sabiedrisko iemaņu, veidošanu. ⁽¹⁵⁾;

46. atbalsta mērķi aktīvāk veicināt divu svešvalodu apguvi no mazotnes un līdz ar to atbalsta valodu pamatkritēriju;

47. ļoti atturīgi vērtē jauna pamatkritērija ieviešanu attiecībā uz ieguldījumu apjomu augstākajā izglītībā. Ieguldījumu apjoma palielināšana augstākajā izglītībā līdz 2 % apmēram no IKP būtībā vērtējama pozitīvi, taču, tā kā ieguldījums nāk no valsts un privātā sektora, tas, pirmkārt, nedrīkst atbrīvot valstis no atbildības, un, otrkārt, tas nedrīkst palielināt māsaimniecību ieguldījuma daļu augstākās izglītības finansējumā, jo tas neatbildīs vienlīdzīgu iespēju mērķim, īpaši krīzes apstākļos;

48. atbalsta pamatkritēriju attiecībā uz *personām, kas ieguvušas augstāko izglītību*, un ierosinājumu turpmāk nepiemērot sasniegto kritēriju par absolventu skaitu matemātikā, zinātnē un tehnoloģijā, kā arī atzinīgi vērtē, ka uzmanība pievērsta dzimumu nelīdzsvarotībai minētajos priekšmetos. Šajā sakarā jāmin Komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu "Ceļā uz Kopienas pamatstratēģiju sieviešu un vīriešu līdztiesības jomā" ⁽¹⁶⁾;

49. piesardzīgi vērtē Komisijas priekšlikumu izstrādāt kritēriju par *nodarbinātības iespējām*. Ir jānodrošina atbilstība starp iegūto izglītības līmeni un piekļuves iespējām darba tirgum. Tomēr jāņem vērā arī citi mainīgie rādītāji, piemēram, ekonomikas stāvoklis. Tātad šis kritērijs būtu jādefinē precīzāk;

50. atbalsta Komisijas priekšlikumu izstrādāt pamatkritēriju *pirmsskolas izglītības jomā*, jo bērnu agrīna apmācība rada jaunas attīstības iespējas un tai ir būtiska nozīme mūžizglītībā;

51. atbalsta ierosinājumu saglabāt bez izmaiņām kritēriju par *jauniešiem, kas priekšlaicīgi pārtraukuši mācības*, un uzskata, ka prioritārā kārtībā jāizstrādā dažādas pieejas šā mērķa sasniegšanai;

52. ņemot vērā pašreizējo pieredzi, atturīgi vērtē priekšlikumu par fiksētu pamatkritēriju *jauninājumu un radošuma jomā*. Reģionu komiteja uzskata, ka dalībvalstīm jācenšas meklēt iespējas, lai attīstītu rādītājus, ar kuru palīdzību var atbalstīt to centienus sekmēt inovāciju un radošumu;

⁽¹⁴⁾ CdR 349/2002 fin.

⁽¹⁵⁾ Idem.

⁽¹⁶⁾ CdR 233/2000 fin.

53. ierosina pārdomāt, kā veicināt informācijas un labas prakses apmaiņu starp valstīm attiecībā uz *jauninājumu un radošuma*, kā arī *nodarbinātības* pamatkritērijiem. Reģioniem cieši jāiesaistās šajos pasākumos;

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

54. piekrīt nodomam saglabāt un pilnveidot efektīvas un mērķtiecīgas politikas izglītības un apmācības jomā. Pašreizējā ekonomikas krīze nedrīkst būt par šķērsli šā mērķa sasniegšanā, tieši otrādi – tai ir jāpalīdz to sasniegt.

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Vienkāršota KLP Eiropai – ieguvums visiem”

(2010/C 79/07)

REĢIONU KOMITEJA

- uzskata, ka ir svarīgi vēlreiz atkārtot tās apņemšanos saglabāt kopēju lauksaimniecības politiku, un noraida minētās politikas nodošanu valstu kompetencē;
- ir pārliecināta, ka pašreizējās ekonomikas krīzes apstākļos Eiropas lauksaimniecības nozarei jādod iespēja izmantot valsts atbalstu, kas pielāgots krīzes situācijām (klimate, veselības aizsardzības vai ekonomikas jomās);
- uzskata, ka papildus Komisijas pieejai dalībvalstīm, kā arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāveicina pieredzes apmaiņa, jāveic salīdzinoši pētījumi un jāapzina vislabākie sasniegumi, jo īpaši administratīvo izmaksu samazināšanas jomā;
- uzsver, ka KPL jāatbilst teritoriālās kohēzijas mērķiem;
- vēlas, lai vienkāršošanas rezultātā KLP kļūtu taisnīgāka un atbalsta sadalījums lauksaimniekiem, nozarēm un reģioniem būtu objektīvāks;
- norāda arī, ka paredzamajai vienkāršošanai jādod iespēja ES ātrāk reaģēt uz krīzes situācijām lauksaimniecības tirgos un uz neprognozējamiem notikumiem saistībā ar klimatu un veselības aizsardzību.

Ziņotājs: *Olivier Bertrand* kgs (FR/PPE) Sensilvēnas-Belgardas (*Saint-Sylvain-Bellegarde*) pašvaldības padomes loceklis

Atsauces dokuments

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei "Vienkāršota KLP Eiropai – ieguvums visiem"

(COM(2009) 128 galīgā redakcija)

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Ievads

1. atgādina, ka šis atzinums par priekšlikumu vienkāršot kopējo lauksaimniecības politiku (tālāk tekstā KLP) izstrādāts ekonomikas krīzes apstākļos un iekļaujas starpposma darba grafikā, kura ietvaros notiek KLP veselības pārbaude un tiek izstrādātas pamatnostādnes KLP attīstībai pēc 2013. gada, ņemot vērā turpmākos budžeta plānus;

2. uzsver, ka pašreizējie pasaules notikumi ekonomikas jomā un klimata pārmaiņas ļauj labāk izprast kopējo atbalsta politiku un izvirza skaidrākas pamatnostādnes attiecībā uz tādām nozarēm kā, piemēram, lauksaimniecība, lai nodrošinātu labākus reglamentējošos noteikumus visiem ražošanas veidiem un visos reģionos, tādējādi veidojot šīs politikas pamatus;

3. uzskata, ka šajā sakarā Kopienas preferences jēdziens, kas nenozīmē protekcionismu, kā arī vietējo produktu pirkšana iegūst vērtību un pilnībā atbilst pasaules pieprasījumam pēc pārtikas, kas joprojām ir ārkārtīgi aktuāla problēma;

4. uzsver, ka kopējā lauksaimniecības politikā jāņem vērā ne vien kvalitatīvas pārtikas ražošana, bet arī apstākļi saistībā ar zemes izmantošanas un lauku attīstības galvenajām stratēģijām (mežsaimniecības stratēģija, stratēģija apgabaliem ar nelabvēlīgiem apstākļiem). Šai politikai ir arī jāatbilst teritoriālās kohēzijas mērķiem Eiropas Savienības lielajos kontinentālajos un arī nomalajos ģeogrāfiskajos reģionos;

5. saskaņā ar iepriekšējiem Reģionu komitejas atzinumiem uzskata, ka KLP vienkāršošanai jāorientējas uz visiem nozares dalībniekiem, kā arī, lai aizsargātu vienu no Eiropas ekonomikas balstiem, jāveicina iedzīvotāju izpratne par KLP pastāvēšanas nepieciešamību;

6. uzskata, ka KLP jābūt orientētai uz nākotni un, kā teikts RK 2009. gada jūnija plenārsesijā pieņemtajā rezolūcijā saistībā ar Kopenhāgenā paredzēto ANO augstākā līmeņa sanākumi par klimata pārmaiņām, lauksaimniecībā jāiekļauj klimata pārmaiņu dimensija ar mērķi samazināt enerģijas patēriņu un siltumnīcefekta gāzu apjomu.

Hronoloģiskas piezīmes par paziņojuma tekstu

7. precizē, ka vienkāršotai KLP jābūt saprotamai, skaidrai un pieejamai ne vien lauksaimniekiem, bet arī visiem ekonomikas jomas dalībniekiem, iestāžu darbiniekiem un Eiropas Savienības iedzīvotājiem;

8. vērš Eiropas Komisijas (tālāk Komisija) un dalībvalstu uzmanību uz to, ka KLP vienkāršošana nenozīmē KLP reformu ar grozījumiem piemērošanas noteikumos. Vienkāršošana jāsaprot kā attīstība. Sevišķi jāraugās, lai izmaiņas KLP noteikumos atbilstu visu lauksaimniecības produktu ražošanas cikliem;

9. mudina Komisiju un dalībvalstis izmantot KLP vienkāršošanu, lai sniegtu Eiropas iedzīvotājiem un lauksaimniekiem atbilstīgu, pilnīgu un objektīvu informāciju, pastāvīgi vēršot uzmanību uz KLP mērķiem, tās īstenošanai piešķirtajiem līdzekļiem, kā arī uz tās programmu;

10. atgādina, ka visu labā vienkāršotai KLP jābūt arī visiem saprotamai KLP;

11. brīdina Komisiju, ka reģionos lauksaimnieki un iedzīvotāji neizprot vienkāršošanu, kas uzsākta jau 2005. gadā;

12. vēlas noskaidrot, vai lauksaimniecības noteikumu pārskatīšana ir patiesi lietderīga, ņemot vērā, ka pārskatītie dokumenti attiecas vienīgi uz piena produktiem. Komiteja pauž izbrīnu, ka Komisija ir minējusi tikai šo nozari, pat ja tai patiesi jāpievērš īpaša uzmanība;

13. ir pārliecināta, ka pašreizējās ekonomikas krīzes apstākļos Eiropas lauksaimniecības nozarei, kam piemērojama kopēja politika, jādod iespēja izmantot valsts atbalstu, kas pielāgots krīzes situācijām (klimata, veselības aizsardzības vai ekonomikas jomās), vienlaikus saglabājot un atkārtoti apstiprinot KLP pamatus (skatīt RK iepriekšējos atzinumus);

14. uzskata, ka papildus Komisijas rīcībai, kas ļāva izveidot ekspertu grupu, gan dalībvalstīm, gan arī reģionālajām un vietējām pašvaldībām jāveicina pieredzes apmaiņa, jāveic salīdzinošie pētījumi un jāapzina vislabākie sasniegumi, jo īpaši administratīvo izmaksu samazināšanas jomā. Gan dalībvalstīm, gan Komisijai šajā pasākumā jāiesaista vietējie lauksaimniecības nozares pārstāvji;

15. vērš Komisijas uzmanību uz to, ka, aizbildinoties ar vienkāršošanu, tā patiesībā ir uzsākusi reformas, kas visos reģionos izraisījušas apjomīgus pārstrukturēšanas pasākumus;

16. pauž šaubas par to, vai vienotā maksājuma shēma ir lauksaimniekiem vieglāk izmantojama, un uzskata, ka tādu ainavas elementu kā, piemēram, žogu un sienu ņemšana vērā arī ir vispārējās nozīmes pasākums;

17. atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir ņēmusi vērā vajadzību veikt regulāru ietekmes analīzi un novērtējumus. Šāda pieeja jāņem vērā, izstrādājot KLP, kas veselības pārbaudes un vienkāršošanas rezultātā līdz 2013. gadam tiks labāk pielāgota reģionu un nozares pārstāvju vajadzībām;

18. atgādina par to, cik svarīgi ir vairāk apspriesties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un iekļaut KLP daudzlīmeņu pārvaldībā, kā to uzsvērusi Reģionu komiteja baltajā grāmatā, lai tādējādi panāktu lielāku efektivitāti, taisnīgumu un plašāku visu iedzīvotāju līdzdalību Eiropas integrācijas procesā;

19. uzsver, ka jānodrošina elektronisko datu pieejamība visos līmeņos – sākot no Komisijas līdz pat lauku saimniecībai reģionā. Elektroniskajā informācijas apmaiņā jāiesaistās visiem dalībniekiem;

20. pauž izbrīnu par rīcības plānā izvirzītajām prioritātēm un izsaka cerību, ka prioritātes tiks sakārtotas un iesniegtas attiecīgā secībā;

21. aicina Komisiju nodrošināt, ka savstarpējās atbilstības princips tiek saglabāts kā KLP tiešo maksājumu pamatprincips; vienlaikus tomēr uzskata, ka ir jāveic zināma vienkāršošana, nosakot ražotājiem racionālas prasības, kuru izpildi līdz ar to var objektīvi kontrolēt pārvaldībā iesaistītās iestādes;

22. aicina Komisiju pierādīt, ka vienota kopīgā tirgus organizācija ir reāla vienkāršošana, kas ir izdevīga nozares darbiniekiem, iedzīvotājiem un reģioniem un kas attiecas uz visiem Komisijas īstenošanas noteikumiem dalībvalstīs un reģionos;

23. vēlreiz apstiprina, ka administratīvais slogs jāsamazina attiecībā uz visiem ražošanas veidiem, lai no tā gūtu labumu reģioni, iedzīvotāji un lauksaimnieki. Bez tam Komiteja uzsver, ka administratīvā sloga samazināšanai jābūt saskaņā arī ar KLP mērķiem;

24. apšaubā Komisijas vispārējos apgalvojumus par saistītā atbalsta shēmām un uzdod tai jautājumu, vai KLP virzīšana uz lielāku atsaistīšanu patiesi ir vienkāršošana, kurā ņemtas vērā reģionu atšķirības. Komiteja arī vēlas, lai KLP vienkāršošana ar veselības pārbaudes starpniecību nozīmētu efektīvāku KLP visiem, lai varētu godīgāk un taisnīgāk sadalīt atbalsta maksājumus starp saimniecībām, nozarēm un pašvaldībām;

25. vēlreiz vērš Komisijas uzmanību uz vajadzību ņemt vērā visus lauksaimnieciskās ražošanas veidus ar tiem raksturīgajiem cikliem;

26. katrā gadījumā vēlas, lai savstarpējās atbilstības noteikumi būtu saskaņoti visos ES reģionos, izvēloties vismazāko kopsaucēju, un uzsver, ka tā ir prioritāte;

27. brīdina Komisiju, ka iedzīvotājiem un lauksaimniekiem jāsaņem saprotama, pilnīga un skaidra informācija;

28. uzskata, ka kvalitātes politikai jābūt vienam no KLP stūrakmeņiem un ka to nedrīkst atstāt novārtā;

29. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista paraugprakses apmaiņā un vienkāršošanas risinājumu meklēšanā;

30. vēlas, lai tiktu veikti pasākumi Eiropas nozaru profesionalitātes uzlabošanai, kas Eiropas lauksaimniecības pārtikas produktu ražošanas nozarei, kura ir viens no Eiropas ekonomikas balstiem, dotu iespēju attīstīties un pielāgoties globālajam klimata pārmaiņām un pārmaiņām ekonomikas jomā;

31. prasa nodrošināt to, ka KLP instrumentus var labāk izmantot ražošanas nozarēs, ko skārušas krīzes (saistībā ar tirgiem, klimatu, sociālo jomu vai veselību). Efektīvā institucionālā mehānismā jāparedz vienkārši instrumenti, kas, ražošanas interesēs apvienojot līdzekļus, ļaus nodrošināt pienācīgus ienākumus lauksaimniekiem, kurus skārušas minētās krīzes;

32. atbalsta Komisijas pamudinājumu dalībvalstīm virzīties uz lielāku vienkāršošanu, lai tās varētu efektīvāk izmantot savas pilnvaras kopējās politikas ietvaros. Subsidiaritāte nedrīkst nozīmēt sarežģītas un apgrūtināšas procedūras, kas varētu apdraudēt Eiropas lauksaimniecības pārtikas produktu ražošanas modeļa ievērošanu;

33. vēlreiz uzsver, ka lauku attīstībai piešķirtās prioritātes jāsaprot kā pievienotā vērtība reģionos, nevis kā dalībvalstu vai vietējo pašvaldību politikas aizstāšana. Lauku attīstība jāiekļauj lielajās Eiropas stratēģijās (Lisabonas un Gēteborgas stratēģijas) un jābalsta gan uz teritoriālo kohēziju un ar to saistīto solidaritāti, gan uz svarīgām politikas jomām, kas ir vajadzīgas Eiropas kontinenta attīstībai; tajā pašā laikā jāturpina iekļaut lauksaimniecības projektus un ar to saistītos projektus tādās partnerībās kā LEADER;

Secinājumi

34. vēlas atkārtoti uzsvērt, ka tā atbalsta kopējās lauksaimniecības politikas saglabāšanu un noraida minētās politikas nodošanu valstu kompetencē. Jāatgādina, ka šī politika, kas tiek īstenota ekonomikas krīzes apstākļos, paredz tirgu taisnīgu regulēšanu. Savā attīstībā tai jāatbilst visu nozaru vajadzībām visos ES reģionos saskaņā ar ilgtspējīgu attīstību. Minētā pieeja jāiekļauj KLP, kas izstrādāta līdz 2013. gadam un atbilst Eiropas finanšu plāniem;

35. vēlas noskaidrot, vai KLP vienkāršošana, ko šobrīd ierosina Komisija, atbilst nesenajās debatēs par lauksaimniecības veselības

pārbaudi izvirzītajiem mērķiem un tajās pieņemtajām pamatnostādņēm, un iesaka Eiropas un valstu līmenī, cieši sadarbojoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, turpināt darbu, lai nozares dalībniekiem uzlabotu īstenošanas apstākļus, kā arī panāktu labāku šīs galvenās kopējās politikas izpratni iedzīvotāju, un līdz ar to arī patērētāju vidū;

36. bez tam precizē, ka, pateicoties nepieciešamajai vienkāršošanai, jārodas labākām iespējām reaģēt uz lauksaimniecības tirgu krīzēm, kā arī uz apdraudējumiem klimatam un veselībai; pašreizējā krīze piensaimniecības nozarē prasa ātru rīcību un vienkāršu un elastīgu vadības instrumentu ieviešanu;

37. uzskata, ka ir obligāti jāsniedz labāka informācija par pašreizējo KLP, lai visas iesaistītās puses (iedzīvotāji, patērētāji, lauksaimnieki, vietējās un reģionālās pašvaldības) varētu labāk to sev piemērot;

38. cer, ka EIROPA pieņems lēmumu veidot šo lauksaimniecības politiku par vērienīgu kopējo lauksaimniecības un pārtikas politiku, ko varētu nosaukt par KLPP. Tāda politika nostiprinātos gan ES teritorijā, gan pasaulē. Šādas politikas panākumi veicinātu nepieciešamā līdzsvara un stabilitātes atgūšanu pasaulē;

39. pauž cerību, ka no 2013. gada dalībvalstis, Eiropas Parlaments un Padome uzņemsies atbildību, lai izstrādātu šo politiku un finanšu plānus, kas atbilstu mērķiem un piemērošanas apstākļiem visos līmeņos.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Stokholmas programma: problēmas un iespējas saistībā ar jauno daudzgadu programmu par ES brīvības, drošības un tiesiskuma telpu”

(2010/C 79/08)

REĢIONU KOMITEJA

- atbalsta jaunās programmas politiskās prioritātes un norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalībai ir izšķiroša nozīme pilsoņu Eiropas veidošanā, tādējādi piešķirot šim procesam lielāku demokrātisku legimitāti;
- piekrīt, ka tiesiskuma un iekšlietu jomās izstrādātās politikas ir jāsaskaņo un jāiekļauj citās ES politikās, un norāda, ka ir jāuzlabo tiesiskuma, iekšējās drošības un iekšlietu jautājumu koordinēšana ar Eiropas Savienības ekonomisko politiku, sociālo politiku un ārpolitiku, lai nostiprinātu ārpolitikas efektivitāti un saskaņotību;
- atkārtoti uzsver, ka drošības jautājumi un ar pamattiesību aizsardzību saistītie jautājumi risināmi līdzsvarotā veidā, ieviešot saskanīgus instrumentus brīvības, drošības un tiesiskuma jomā;
- uzsver, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ir atzītas tiesības, kas attiecas uz jebkuru personu neatkarīgi no tās valstspiederības vai administratīvā uzturēšanās statusa Eiropas Savienībā, un uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām svarīgs ir dzīvesvietas princips, lai nodrošinātu sociālo kohēziju un mieru;
- uzskata, ka, apkarojot tādus nodarījumus, kas skar iedzīvotāju drošību, piemēram, terorismu, organizēto noziedzību, īpaši cilvēku tirdzniecību, narkotiku tirdzniecību vai bērnu seksuālo izmantošanu, profilaksei ir tikpat svarīga nozīme kā saukšanai pie atbildības, un norāda Komisijai uz vietējo un reģionālo dalībnieku izšķirošo nozīmi noziedzības novēršanas stratēģiju izstrādē;
- uzskata, ka Reģionu komiteja būtu jāiesaista brīvības, drošības un tiesiskuma telpas veidošanā un tāpēc tieši jāiesaista Stokholmas programmas un tās rīcības plāna izstrādē un īstenošanā, kā arī programmā noteikto novērtēšanas mehānismu un instrumentu izstrādē un ieviešanā atbilstoši Komitejas kompetences apjomam.

Ziņotāja: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/PSE) Katalonijas reģionālās valdības sekretāre Eiropas Savienības lietās

Atsauces dokumenti:

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei – Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa pilsoņu interesēs,

COM(2009) 262

Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu Komitejai – Tiesiskums, brīvība un drošība Eiropā kopš 2005. gada: Hāgas programmas un rīcības plāna novērtējums,

COM(2009) 263

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA,

Vispārējie ieteikumi

1. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu turpināt veidot patiesu brīvības, drošības un tiesiskuma telpu iedzīvotājiem un piekrīt, ka ir jāuzsver tās svarīgā nozīme pasaulē, kurā pieaug mobilitāti;

2. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu izstrādāt jaunu ES daudzgadu programmu, kurā noteiktas prioritātes turpmākajiem pieciem gadiem jomās, kas saistītas ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu; tomēr konstatē, ka Komisijas paziņojumā nav ieviesta nekāda atsauce uz izmaiņām, ko šajā jautājumā varētu ieviest Lisabonas līgums;

3. uzskata, ka jaunajai programmai jābūt pietiekami tālejošai, lai nodrošinātu ievērojamus panākumus minētajās jomās, tomēr rūpīgāk jāizvērtē pēdējo desmit gadu laikā ierosinātos pasākumus, lai uzlabotu to efektivitāti un efektīvi sasniegtu izvirzītos mērķus;

4. atkārtoti pauž bažas, ka Komisija nevēlti pietiekamu uzmanību vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmei brīvības, drošības un tiesiskuma telpas jomā;

5. norāda, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir īpaši svarīgas paziņojumā aplūkotās jomas, jo tās tieši ietekmē Eiropas Savienības iedzīvotāju ikdienas dzīvi un vietējo un reģionālo pašvaldību darbību;

6. atkārtoti uzsver, ka Reģionu komiteja kā politiska asambleja, kas pārstāv vietējās un reģionālās pašvaldības, ir viens no virzītājspēkiem, kas kalpo iedzīvotāju interesēm un sekmē no Eiropas pilsonības izrietošo tiesību un pienākumu ievērošanu;

7. uzskata, ka Reģionu komiteja būtu jāiesaista brīvības, drošības un tiesiskuma telpas veidošanā un tāpēc tieši jāiesaista Stokholmas programmas un tās rīcības plāna izstrādē un īstenošanā, kā arī programmā noteikto novērtēšanas mehānismu un instrumentu izstrādē un ieviešanā atbilstoši Komitejas kompetences apjomam;

8. apņemas atbalstīt pamattiesību aizsardzības daudzlīmeņu sistēmu un ar gandarījumu konstatē, ka panākumi brīvības, drošības un tiesiskuma telpas veidošanā gūti, šā projektā centrā izvirzot iedzīvotāju intereses;

9. atkārtoti uzsver, ka drošības jautājumi un ar pamattiesību aizsardzību saistītie jautājumi risināmi līdzsvarotā veidā, ieviešot saskanīgus instrumentus brīvības, drošības un tiesiskuma jomā;

10. pauž nožēlu, ka nav sasniegti cerētie rezultāti, un atgādina dalībvalstīm, ka kavēšanās brīvības, drošības un tiesiskuma telpas veidošanā var ietekmēt Eiropas iedzīvotāju tiesības un brīvības;

11. piekrīt Komisijas viedoklim, ka tiesību aktu efektīvai īstenošanai ir izšķiroša nozīme brīvības, drošības un tiesiskuma telpas veidošanā, un tādēļ arī izsaka bažas par atšķirībām direktīvu īstenošanas jomā, kā arī aicina Komisiju izstrādāt jaunus pasākumus, lai nodrošinātu, ka Eiropas līmenī pieņemto noteikumu gars un forma atspoguļotos valstu tiesību aktos;

12. uzsver, ka pārvietošanās brīvība ir viens no galvenajiem Eiropas pilsonības aspektiem, un aicina Komisiju veikt pasākumus, lai nodrošinātu attiecīgo tiesību aktu pareizu īstenošanu;

13. norāda, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas ir iedzīvotājiem tuvākais pārvaldes līmenis, var būt liela nozīme attiecībā uz novērtēšanas instrumentiem un mehānismiem; Tāpēc atbilstoši ieteikumam, ko paudusi augsta līmeņa padomdevēju grupa Eiropas tieslietu politikas nākotnei, aicina iesaistīt Komiteju minētās kārtības izstrādē, lai tādējādi efektīvāk tiktu ņemta vērā vietējo un reģionālo pašvaldību praktiskā pieredze;

14. aicina Eiropas iekšlietu politikas ārējai dimensijai konsekventi pievērsties Stokholmas programmas rīcības plānā, kurā sevišķu uzmanību varētu veltīt kopīgām interesēm tādās jomās kā legālā un nelegālā migrācija un patvērums, sadarbība robežapsardzes, terorisma un noziedzības apkarošanas jautājumos, atsevišķu jautājumu risināšana prioritārā kārtībā noteiktās teritorijās, informācijas apmaiņas pamatnoteikumi, pamattiesību un cilvēktiesību garantijas, pārredzamība un informācijas pieejamība, datu aizsardzība un ar to saistītās tiesību aizsardzības garantijas ES pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem;

15. piekrīt, ka tiesiskuma un iekšlietu jomās izstrādātās politikas ir jāsaskaņo un jāiekļauj citās ES politikās, un norāda, ka ir jāuzlabo tiesiskuma, iekšējās drošības un iekšlietu jautājumu koordinēšana ar Eiropas Savienības ekonomisko politiku, sociālo politiku un ārpolitiku, lai nostiprinātu ārpolitikas efektivitāti un saskaņotību;

16. atbalsta jaunās programmas politiskās prioritātes un norāda, ka vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalībai ir izšķiroša nozīme pilsoņu Eiropas veidošanā, tādējādi piešķirot šim procesam lielāku demokrātisku leģitimitāti;

17. piekrīt bažām par finanšu līdzekļu piešķiršanu politiskajām prioritātēm un uzsver nepieciešamību nodrošināt vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalību budžeta instrumentu izstrādē tajās jomās, kas ir to kompetencē;

18. secina, ka subsidiaritātes un proporcionālītātes principu ievērošanu varēs novērtēt, kad būs publicēti sīki izstrādātie priekšlikumi, un aicina ar rīcības plānu, kuru paredzēts pieņemt 2009. gada decembrī, nodrošināt minēto principu maksimālu ievērošanu;

19. aicina pievērst īpašu uzmanību subsidiaritātes principa ievērošanai, jo dalībvalstis varētu to izmantot, lai zināmas pilnvaras nodotu valsts kompetencē.

Eiropa – tiesību nodrošinātāja

20. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības vēlmi pievienoties Cilvēktiesību konvencijai un norāda, ka Eiropas Savienības un tās dalībvalstu darbības pamatā jābūt pamattiesību aizsardzībai;

21. uzsver, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ir atzītas tiesības, kas attiecas uz jebkuru personu neatkarīgi no tās valstspiederības vai administratīvā uzturēšanās statusa Eiropas Savienībā, un uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām svarīgs ir dzīvesvietas princips, lai nodrošinātu sociālo kohēziju un mieru;

22. uzsver, ka ir svarīgi īstenot direktīvu par personu brīvu pārvietošanos, lai nodrošinātu Eiropas Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, un norāda, ka nevienā dalībvalstī tā nav pilnīgi transponēta ⁽¹⁾;

23. ar bažām norāda, kas ES pilsoņu ģimenes locekļi, kuri ir trešo valstu valstspiederīgie un kuriem ir piešķirtas ilgtermiņa uzturēšanās atļaujas, tiek pakļauti diskriminējošiem iecelošanas un uzturēšanās ierobežojumiem viņu etniskās piederības dēļ, un aicina būt īpaši modriem, lai nepieļautu nekāda veida diskrimināciju;

24. atbalsta iniciatīvas, kuru mērķis ir apkarot diskrimināciju, rasismu, antisemitismu, ksenofobiju un homofobiju, aicina ātri pieņemt direktīvas priekšlikumu direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas (COM 2008/426) un norāda, ka vietējām un reģionālajām iestādēm var būt būtiska nozīme ksenofobiskas un rasistiskas attieksmes novēršanā un atklāšanā, kā arī iedzīvotāju izglītošanā par demokrātijas principiem; turklāt uzskata, ka Eiropas gads (2010.) cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību ir iespēja dot jaunu impulsu izstrādāt un ieviest politiku cīņai pret sabiedrības mazāk aizsargāto grupu diskrimināciju;

25. piekrīt, ka ir jāizveido pilnīga datu aizsardzības sistēma, kuras pamatā ir pamattiesības uz privātumu un personas datu aizsardzība un kurā iekļauti atbilstoši instrumenti tās mērķu sasniegšanai, saglabājot augstu tiesību aizsardzības līmeni;

⁽¹⁾ Sk. Paziņojumu par norādījumiem, kā labāk transponēt un piemērot Komisijas Direktīvu 2004/38/EK par Eiropas Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, COM(2009) 313/4.

26. pauž bažas, ka līdz ar informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstību ievērojami pieaug digitālās informācijas apjoms par iedzīvotājiem, un uzsver, ka Eiropas iedzīvotāji datu aizsardzību un privātumu uzskata par īpaši nozīmīgiem ⁽²⁾, un uzskata, ka Stokholmas programmā un Komisijas rīcības plānā būtu jāpievērš lielāka uzmanība tādas stratēģiskas pieejas izstrādei, kuras pamatā ir “privacy by design” un “privacy aware” tehnoloģijas ⁽³⁾;

27. pauž bažas par Eiropas Savienības pilsoņu zemo līdzdalības līmeni Eiropas Parlamenta vēlēšanās un, apzinādamās savu – ES iestādes – nepietiekamo ieguldījumu šajā jomā, izsaka nožēlu, ka Komisija neierosina patiesi novatoriskas idejas, lai palielinātu līdzdalību Eiropas Savienības demokrātiskajā dzīvē ⁽⁴⁾;

28. aicina Komisiju rast vairāk līdzekļu jauna veida līdzdalības veicināšanai, izmantojot jaunās tehnoloģijas, un uzsvērt e-pārvaldības un tādu iniciatīvu kā e-līdzdalība nozīmi iedzīvotāju pilsoniskās un politiskās līdzdalības stiprināšanā ⁽⁵⁾;

29. uzskata, ka ir jānostiprina informēšanas mehānismi, kas ļauj Eiropas iedzīvotājiem gūt plašākas zināšanas par viņu tiesībām, jo īpaši tiesībām uz diplomātisko un konsulāro aizsardzību trešās valstīs, kurās nav attiecīgo valstu pārstāvniecību;

30. konstatē, ka ir jāuzlabo kopīgā mācību sistēma civilās aizsardzības jomā, un atbalsta *Future Group* noslēguma ziņojumā ierosināto priekšlikumu veicināt tīkla darbību, lai nodrošinātu piekļuvi apmācībai un izstrādātu kopējas definīcijas tās standartiem ⁽⁶⁾;

⁽²⁾ Eiropabarometrs. Analītisks ziņojums par to, kā iedzīvotāji uztver datu aizsardzību Eiropas Savienībā, 2008. gada februāris.

⁽³⁾ Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu iedzīvotājiem. http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2009/09-07-10_Stockholm_programme_EN.pdf

⁽⁴⁾ Tādēļ aicina Komisiju iepazīties ar pētījumu “Līdzdalība Eiropas projektā: kā mobilizēt iedzīvotājus vietējā, reģionālajā, valstu un Eiropas līmenī”, kuru pēc Reģionu komitejas pasūtījuma ir izstrādājis Eiropas studiju institūts VUB un Dānijas Tehnoloģiskais institūts. Ar minēto pētījumu iepazīstinās 2009. gada 16. oktobrī Gedellē.

⁽⁵⁾ Lielisks piemērs ir tiešsaistes diskusija par patērētāju veselību un drošību, ko 2009. gada 14. septembrī uzsāka Veselības ĢD.

⁽⁶⁾ “Freedom, Security, Privacy – European Home Affairs in an open world”. Neformālās augstā līmeņa darba grupas ziņojums par turpmāko Eiropas iekšlietu politiku (*The Future Group*), 2008. gada jūnijā, <http://www.statewatch.org/news/2008/jul/eu-futures-jha-report.pdf>

31. pauž nožēlu, ka, apspriežot civilās aizsardzības nostiprināšanas mehānismus, nav veltīta lielāka uzmanība vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmei, jo tieši šīm iestādēm ir izšķiroša loms preventīvu pasākumu veikšanā, kā arī materiālo resursu un cilvēkresursu piesaistīšanā vajadzības gadījumā;

Eiropa – tiesību un tiesiskuma telpa

32. atkārtoti uzsver, ka Eiropas tiesiskuma telpas veidošanai ir liela nozīme un ka ir jānovērš esošie šķēršļi, lai nodrošinātu Eiropas iedzīvotājiem iespēju pilnībā izmantot savas tiesības un iekšējā tirgus instrumentu efektivitāti;

33. atzīst, ka darbā ar 27 dažādām tiesību sistēmām ir zināmas grūtības, bet aicina uz saskaņotu un efektīvu pārrobežu sadarbību tieslietu jomā, kuras pamatā ir savstarpēja atzīšana un uzticēšanās un subsidiaritātes principa ievērošana; uzsver, ka līdzās tam jānodrošina kriminālprocesa saskaņošanas obligātais minimums un jāievieš minimālie civilprocesuālie standarti;

34. uzsver, ka tiesas pieejamība ir būtiska, lai veidotu tiesību Eiropu, un atzinīgi vērtē vispārīgus Komisijas priekšlikumus, jo īpaši par e-tiesiskumu, kas būtu jāīsteno, nodrošinot datu aizsardzību;

35. uzskata, ka ir maksimāli jāizmanto jauno tehnoloģiju pielietošanas pilnīgais potenciāls tiesu iestāžu sadarbībā;

36. uzskata, ka būtu jāpastiprina tiesu iestāžu sadarbības mehānismi ģimenes tiesību jomā, it īpaši tie, kas attiecas uz nepilngadīgo tiesībām;

37. aicina pielikt lielākas pūles, lai pareizi transponētu Eiropas tiesību aktus tieslietu jomā un tādējādi novērstu juridisko instrumentu efektivitātes samazināšanos;

38. uzskata, ka ir savstarpēji jāatzīst lēmumi par tiesību atņemšanu, jo īpaši aizliegumi attiecībā uz nepilngadīgo nodarbinātību, bet prasa Komisijai nodrošināt datu aizsardzību informācijas apmaiņā un nepieļaut ļaunprātīgu attieksmi;

39. uzskata, ka izglītība un zināšanas ir pamatelementi, lai veidotu tiesisku Eiropu, kurā tiek ievērota un cienīta daudzveidība un veicināta sadarbība, un aicina Komisiju izstrādāt pieredzes apmaiņas programmas dažādu valstu speciālistiem;

40. uzsver nepieciešamību tuvināt valstu tiesību aktus civiltiesību jomā, jo īpaši saistībā ar sevišķi smagiem pārobežu noziegumiem, lai atvieglotu pārobežu sadarbību un labāk aizsargātu pilsoņu tiesības, kas ir viens no Eiropas tiesiskuma telpas izveides mērķiem;

Eiropa, kas aizsargā

41. atzinīgi vērtē Komisijas centienus balstīt drošības un tiesiskuma politiku uz iedzīvotāju pamattiesību ievērošanu, bet atkārtoti uzsver nepieciešamību garantēt konsekvenci un līdzsvaru starp to drošības jautājumu risināšanu un tiesību un brīvību aizsardzību;

42. uzskata, ka ir jāizveido kopēja drošības speciālistu darba kultūra, un atzinīgi vērtē iniciatīvu sekmēt pieredzes un paraugprakses apmaiņas mehānismus; šajā sakarā būtiski ir uzsvērt profilakses politiku kā noziedzības apkarošanas procesa obligātas sastāvdaļas nozīmīgumu;

43. pauž nožēlu, ka ir pieminēti tikai valstu pārstāvji, lai gan kopējas drošības kultūras veidošanā būtu jāiesaista arī vietējo un reģionālo pašvaldību speciālisti;

44. aicina pārbaudīt, cik lielā mērā ar policijas darbu regulējošo normatīvo aktu Eiropas līmeņa kodifikāciju varētu atvieglot policijas pārobežu operatīvo sadarbību ES;

45. piebilst, ka, neapstrīdot pilnvaru iekšējo sadalījumu dalībvalstīs, būtu jāizveido mehānismi, kas vietējām pašvaldībām, kuras īsteno Kopienas tiesību aktus drošības un policijas darbības jomā, nodrošinātu pamatotu un regulāru piekļuvi Eiropas Savienībā izveidotajiem sadarbības un informācijas mehānismiem (7);

46. uzskata, ka ir jāveicina tehnoloģiju izmantošana un efektivitāte, lai nodrošinātu personu drošību un brīvību attiecībā uz mobilitāti, taču pauž bažas par to, ka šīs sistēmas strauji attīstās, bet netiek veikts to pietiekams novērtējums;

47. apliecina, ka ir rūpīgi jāizvērtē informācijas sistēmu arhitektūra, lai uzlabotu to efektivitāti un lietderīgumu, samazinātu izmaksas un palielinātu ieguvumus;

(7) Tas ir īpaši svarīgi, lai nodrošinātu ātru un garantētu piekļuvi datu bāzēm, uz kurām attiecas Padomes 2008/615/TI 2008. gada 23. jūnija Lēmums par pārobežu sadarbības padziļināšanu, jo īpaši terorisma un pārobežu noziedzības apkarošanā.

48. norāda, ka ir jāiesaista vietējo un reģionālo pašvaldību speciālisti diskusijās par pētniecību un izstrādi drošības jomā un iekšējās drošības fonda iespējamo izveidi;

49. uzskata, ka, apkarojot tādus nodarījumus, kas skar iedzīvotāju drošību, piemēram, terorismu, organizēto noziedzību, īpaši cilvēku tirdzniecību, narkotiku tirdzniecību vai bērnu seksuālo izmantošanu, profilaksei ir tikpat svarīga nozīme kā saukšanai pie atbildības, un norāda Komisijai uz vietējo un reģionālo dalībnieku izšķirošo nozīmi noziedzības novēršanas stratēģiju izstrādē;

50. atzinīgi vērtē policijas un tiesu sadarbības efektivitātes palielināšanu Eiropā un uzskata, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām vajadzētu būt lielākai nozīmei cīņā pret organizētiem pārobežu noziegumiem, ņemot vērā aizvien ciešāko saikni starp vietējā līmeņa noziedzīgajām aprindām un starptautisku organizēto noziedzību;

51. uzsver, ka ir vienlaikus ar progresu noziedzības apkarošanas jomā ir intensīvi jāstrādā, lai nodrošinātu apsūdzēto tiesības uz aizstāvību un noteiktu viņiem kopīgas minimālās juridiskās garantijas tādos jautājumos kā nevainīguma prezumpcija un pagaidu apcietināšana;

52. uzsver, ka ES ārējo robežu aizsardzībai ir būtiska drošības un pārvietošanās brīvības nodrošināšanā Eiropas Savienības teritorijā un atzinīgi vērtē atsauci uz cilvēktiesību pilnīgu ievērošanu un starptautisko aizsardzību integrētas Eiropas robežu pārvaldības stratēģijas izstrādē, bet pauž bažas, ka šajā jomā Komisija paziņojumā ierosina maz konkrētu pasākumu un prasa, lai turpmāk, risinot šo jautājumu, Komisija ņemtu vērā, ka Eiropa ir brīvības un tiesību telpa;

53. prasa Komisijai izveidot dalībvalstu operatīvās sadarbības (FRONTEX), kā arī ar to saistītās sadarbības ar trešām valstīm, īpaši ES iedzīvotāju un trešo valstu valstspiederīgo pamattiesību ierobežojumu kontekstā, neatkarīgas novērtēšanas mehānismus pirms jaunu instrumentu ieviešanas;

54. atgādina dalībvalstīm, ka jūras robežu kontrole un uzraudzība nenozīmē atbrīvojumu no pamatpienākumiem saistībā ar glābšanu jūrā;

55. uzskata, ka pirms izmaiņu vai jaunu instrumentu ieviešanas rūpīgi jāizstrādā un jāizvērtē esošās informācijas sistēmas (SIS II, VIS), un pauž bažas, ka paziņojumā trūkst informācijas par biometrijas datu izmantošanu pārskatīšanas un kontroles mehānismos;

56. pauž bažas par Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijas robežu šķērsošanas elektroniskas reģistrācijas sistēmas izveidi un iespēju izstrādāt Eiropas sistēmu iecelšanas atļauju iepriekšējai saņemšanai, kas var ierobežot pamattiesības, jo īpaši personas datu aizsardzību;

57. norāda, ka ir jānostiprina sadarbības stratēģijas, lai sekmētu informācijas apmaiņu un policijas un muitas iestāžu sadarbību;

58. piebilst, ka visi jauniešie instrumenti, piemēram, kopīga Eiropas Šengenas vīza, jāizstrādā efektīvi un lietišķi, nodrošinot datu aizsardzību un garantijas attiecībā uz tiesībām uz privātumu;

59. atbalsta centienus uzlabot Eiropas Policijas biroja un Eiropas Tiesu sadarbības vienības sadarbību organizētu pārrobežu noziegumu izmeklēšanā;

60. piekrīt Komisijas bažām par konstatētajiem draudiem un uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi šādu noziedzīgu darbību noteikšanā un atklāšanā;

61. aicina Komisiju izstrādāt konkrētus rīcības plānus cilvēku tirdzniecības apkarošanai un ņemt tos vērā attiecībās ar trešām valstīm;

62. pauž bažas, ka pieaug tādu noziegumu skaits, kas saistīti ar bērnu seksuālu izmantošanu un bērnu pornogrāfiju ⁽⁸⁾ internetā, un norāda, ka ir ne tikai jāpiemēro soda sankcijas, bet arī jāinformē un jāizglīto iedzīvotāji par minētajiem noziegumiem;

63. uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām var būt svarīga nozīme preventīvu pieeju izstrādē, lai aizsargātu bērnus, it īpaši bez uzraudzības esošo bērnu un nepilngadīgo bez pavadības, cieņu un tiesības ⁽⁹⁾;

64. atzīst, ka ir jāpanāk progress cīņā pret kibernetizāciju un ekonomiskajiem noziegumiem un ka jāuzlabo koordinācijas un sadarbības mehānismi šajās jomās, jo īpaši tādēļ, ka bieži vien noziegumu neizmeklē tajā valstī, kurā tas izdarīts;

⁽⁸⁾ Ņemot vērā bažas par bērnu seksuālu izmantošanu un bērnu pornogrāfiju, Reģionu komiteja tuvākajos mēnešos paudīs savu viedokli par Padomes 2003. gada 22. decembra Pamatlēmumu 2004/68/TI par cīņu pret bērnu seksuālo izmantošanu un bērnu pornogrāfiju.

⁽⁹⁾ Sk. atzinumu par sadarbību vietējā un reģionālajā līmenī, lai aizsargātu bērnus un jauniešus no vardarbības un atstumtības Eiropas Savienībā (CdR 225/1999 fin), kā arī Reģionu komitejas atzinumu "Ceļā uz ES stratēģiju par bērnu tiesībām" (CdR 236/2006 fin).

65. norāda Komisijai, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām var būt svarīga nozīme cīņā pret korupciju un krāpšanu, kā arī Eiropas Savienības narkotiku apkarošanas stratēģijas izstrādē;

66. uzskata, ka terorisma draudi ir viena no svarīgākajām problēmām, kas satrauc Eiropas iedzīvotājus, un pauž nožēlu, ka paziņojumā nav minēta vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme minēto draudu mazināšanā, jo īpaši cīņā pret vardarbīgu radikalizāciju;

67. pauž bažas, ka paziņojumā norādītie preventīvie mehānismi būs vērsti pret etniskām vai reliģiskām grupām, kas atzītas par likumpārkāpējiem, taču tie nerisinās problēmu cēloņus;

68. ierosina ņemt vērā politiskos, sociālos un ekonomiskos faktorus, kas var veicināt dažādu grupu izraisītās politiskās vardarbības būtisku palielināšanos, nevis uzsvērt minēto grupu dažādo valstisko, etnisko vai reliģisko izcelsmi, kas var sekmēt rasisma un ksenofobijas izplatīšanos;

Solidāra Eiropa imigrācijas un patvēruma jomā

69. atkārtoti uzsver, ka Eiropas Savienībai ir jāizstrādā uz dalībvalstu solidaritātes, savstarpējas uzticēšanās un līdzatbildības principiem balstīta patiesa Eiropas imigrācijas politika, kurā pilnībā ievērotas cilvēktiesības, vienlaikus saglabājot esošo kompetenču sadalījumu, pilnībā īstenojot ES pilnvaras šajā jomā un ievērojot subsidiaritātes principu;

70. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir pirmās, kas īsteno imigrācijas un patvēruma politiku, un tām pirmajām ir pienākums reaģēt uz imigrācijas plūsmu sociālo un ekonomisko ietekmi to teritorijā;

71. aicina ES dalībvalstis uzņemties kopēju atbildību par bēgļu uzņemšanu un integrēšanu, kā arī izveidot mehānismu pārdalei starp dalībvalstīm;

72. aicina Komisiju labāk saskaņot dažādus esošos instrumentus, lai izstrādātu rīcības pamatnostādnes imigrācijas un patvēruma jomā, un norāda, ka to pamatā jābūt pamattiesību un brīvību ievērošanai;

73. atzinīgi vērtē to, ka par prioritāti atzīta globāla pieeja imigrācijai, un atbalsta to, ka ir jāveicina līdzsvarota un patiesa partnerība ar imigrantu izcelsmes valstīm un tranzītvalstīm, lai varētu nodrošināt migrācijas plūsmas labi organizētu pārvaldību;

74. atgādina, ka Eiropas Savienībai labāk jāaskaņo ekonomiskā migrācija ar dalībvalstu darba tirgus vajadzībām un aicina izveidot elastīgu kopēju uzņemšanas sistēmu, saskaņā ar kuru dalībvalstis varētu noteikt skaitu, cik trešo valstu valstspiederīgo tās varētu uzņemt;

75. pauž bažas, ka lielāka solidaritāte var izpausties kā augsti kvalificētu un Eiropas darba tirgos pieprasītu imigrantu utilitāra un selektīva uzņemšana;

76. piekrīt, ka labāk jākoordinē Eiropas Savienības imigrācijas politika un ārpolitika, un uzskata, ka sadarbība un dialogs ar trešām valstīm ir vajadzīga gan lai apkarotu nelegālo imigrāciju, gan lai īpaši pievērstos legālās imigrācijas jautājumiem; investīcijas minēto trešo valstu ekonomikā ir efektīvāks līdzeklis, kā palīdzēt cilvēkiem, kas vēlas emigrēt ekonomisku apsvērumu dēļ; šā uzdevuma izpildē izšķiroši svarīga ir vietējo un reģionālo pašvaldību loma, jo īpaši to pašvaldību, kas atrodas vistuvāk trešām valstīm vai kam ir visciešākā saikne ar minētajām valstīm un kuras var darboties kā platforma ES sadarbībai ar tām.

77. uzskata, ka ir jāpastiprina vietējā diplomātija, izstrādājot rīcības plānu programmai brīvības, drošības un tiesiskuma telpas veidošanas jomā, jo vietējās un reģionālās pašvaldības var sniegt ievērojamu ieguldījumu, lai uzlabotu attiecības un dzīves apstākļus izcelsmes valstu un tranzītvalstu pilsētās un reģionos;

78. piekrīt, ka ir saskaņoti jāizmanto migrācijas politikas instrumenti un aicina pirms jaunu nolīgumu noslēgšanas izvērtēt tādas iniciatīvas kā mobilitātes partnerības, to priekšnosacījumus un sekas izcelsmes valstīs;

79. piekrīt tam, ka ir vajadzīga ekonomiskās imigrācijas labāka pārvaldība Eiropas Savienībā un mudina turpināt izstrādāt stratēģiju – saskaņā ar Eiropas platformu dialogam –, kura Kopienas līmenī veiktajos pasākumos iekļauj vietējos, reģionālos un valsts dalībniekus un kurā ņemtas vērā dalībvalstu tiesības noteikt trešo valstu pilsoņu uzņemšanas apjomu nodarbinātības mērķiem un noteikts pienākums nodrošināt viņiem pienācīgus darba apstākļus ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Sk. atzinumu par tematu "Vispārēja pieejas migrācijai Eiropas politikas darbaspēka imigrācijas jomā izstrāde un tās nozīme attiecībās ar trešām valstīm" (CdR 296/2007 fin).

80. ar interesi pieņem zināšanai iniciatīvu par novērošanas funkcijas izveidi, lai analizētu un izprastu imigrācijas fenomenu, un norāda uz nepieciešamību rūpēties par to, lai minētā iniciatīva nebūtu pretrunā ar citām esošajām iniciatīvām. Arvien neatliekama kļūst vajadzība pārvaldīt un pilnveidot esošos instrumentus minētajā jomā;

81. uzskata, ka priekšlikums par imigrācijas kodeksa izstrādi ir rūpīgi jāizvērtē, neraugoties uz neapšaubāmajām priekšrocībām, ko tas sniedz, jo īpaši tādēļ, ka vēl nav pieņemta direktīva par vienotu pieteikšanās procedūru uzturēšanās un darba atļauju izsniegšanai, kas ietver kopēju tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri legāli uzturas vienā no dalībvalstīm. Taču minētā kodeksa izstrāde nedrīkst radīt sajukumu un vājināt pašlaik nodrošināto tiesību un garantiju kopumu trešo valstu iedzīvotājiem, kas dzīvo Eiropas Savienībā;

82. atzinīgi vērtē to, ka Komisija norāda uz vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi imigrantu integrācijā ⁽¹¹⁾, un atzīst nepieciešamību sākt plašākas debates par integrāciju Eiropā; šajā sakarā vēlreiz atkārtoti, ka integrācijas politikai nav jābūt slēptam imigrācijas kontroles instrumentam, kas ietekmē, piemēram, ģimeņu apvienošanu, bet tās uzdevums ir sekmēt imigrantu sociālo, ekonomisko, kultūras un pilsonisko integrāciju pēc viņu iekārtošanās dalībvalstī;

83. aicina dalībvalstis iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības nākamajā ministru konferencē par integrācijas jautājumiem, kas notiks Spānijas prezidentūras laikā, 2010. gada sākumā, un uzlabot sadarbības mehānismus ar dažādiem forumiem, piemēram, ar turpmāko ARLEM – jautājumus par migrāciju;

84. uzskata, ka dalībvalstīm būtu jārisina pilsoniskuma jautājums ciešā saistībā ar dzīvesvietu, jo īpaši tādēļ, ka vietējo un reģionālo pašvaldību teritorijās dzīvo personas, kas nevar piedalīties demokrātiskajā dzīvē, un tas ietekmē sociālo labklājību un kohēziju Eiropas reģionos un pilsētās;

85. piekrīt Komisijai, ka nelegāla nodarbinātība, kontrabanda un cilvēku tirdzniecība ievērojami sekmē nelikumīgu imigrāciju Eiropā, un aicina dalībvalstis izstrādāt kopīgas stratēģijas minēto problēmu risināšanai;

86. atzīst, ka, ņemot vērā bažas, ko izraisīja Atpakaļuzņemšanas direktīvas pieņemšana, ir jāpievērš īpaša uzmanība minētās direktīvas efektīvai īstenošanai; aicina Komisiju cieši uzraudzīt, lai atpakaļuzņemšanas direktīva, kas stāties spēkā 2010. gadā, tiktu īstenota atbilstoši Pamattiesību hartai;

⁽¹¹⁾ Sk. Reģionu komitejas semināra "Pilsētu un reģionu nozīme imigrantu integrācijā" (Atēnas, 2008. gada 16. oktobris) secinājumus (CdR 323/2008 fin).

87. norāda, ka nav iespējams runāt par brīvprātīgu atgriešanos, ja nav izveidoti mehānismi dialogam ar izcelsmes valstīm, kas nodrošinātu minētās direktīvas projekta dzīvotspēju, un to, ka netiku uzsākts jauns projekts migrācijas jomā;

88. aicina pievērst lielāku uzmanību imigrantu bērniem bez pavadības, iekļaujot minēto jautājumu Stokholmas programmas darba plānā kā īpašu punktu. Komiteja uzskata, ka ir jāsekmē solidaritāte un atbildība un ka reģionālajām, valsts un Eiropas iestādēm vajadzētu sniegt savstarpēju atbalstu un kopā uzņemties finanšu slogu; kas saistīts ar minētā jautājuma risināšanu; mudina Komisiju ierosināt stingrākas sankcijas pret cilvēku tirdzniecības un kontrabandas tīkliem, kas izmanto bērnus;

89. aicina Komisiju nodrošināt, lai patvēruma sistēmas mehānismi dalībvalstīs atbilstu sasniegumiem, kas gūti, veidojot kopēju Eiropas patvēruma sistēmu, kuras pamatā ir Ženēvas konvencija un citi starptautiski instrumenti, kā arī brīdina, ka nevajadzētu parakstīt jaunus atpakaļuzņemšanas līgumus ar valstīm, kas nav parakstījušas Ženēvas konvenciju;

90. ņemot vērā, ka apstiprināto patvēruma pieprasījumu skaits dalībvalstīs ievērojami atšķiras, iesaka pārskatīt Eiropas kopējo patvēruma sistēmu, lai nodrošinātu, ka patvēruma pieprasījuma izvērtēšana ir tās valsts pienākums, kurā patvēruma meklētājs pieprasījumu iesniedz, vienlaikus nodrošinot solidaritāti starp dalībvalstīm;

91. aicina Komisiju nodrošināt Eiropas Patvēruma atbalsta biroja pienācīgu darbību, iesaistīt tā darbībā vietējās un reģionālās pašvaldības un iesaistīt Reģionu komiteju, ja risināmajiem jautājumiem ir vietēja un reģionāla dimensija;

92. atzīst, ka ir svarīgi, lai vietējās un reģionālās pašvaldības nodrošinātu bēgļu vai starptautiskas aizsardzības saņēmēju integrāciju, un prasa, lai vietējās un reģionālās pašvaldības iesaistītos iekšējās pārcelšanās mehānisma izveidē;

93. aicina pēc iespējas ātrāk veikt novērtējumu par kopējas patvēruma pieteikumu izskatīšanas dzīvotspēju, un piekrist Komisijai, ka ir atkārtoti jāizvērtē Eiropas Bēgļu fonds, kurā būtu plašāk jāiesaista vietējās un reģionālās pašvaldības;

94. uzsver, ka dalībvalstīm saskaņā ar subsidiaritātes principu ir jāiesaista vietējās un reģionālās pašvaldības ar Eiropas brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidi saistīto politiku izstrādē;

95. visbeidzot, aicina nodrošināt no Stokholmas programmas izrietošā rīcības plāna uzticamību; tam jābūt cieši saistītam ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpai paredzēto finansējumu. Šim nolūkam būs vajadzīga iekšējo finanšu instrumentu saskaņošana ar instrumentiem, kas paredzēti attiecībām ar trešām valstīm.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Luc VAN DEN BRANDE

III

(Sagatavošanā esoši tiesību akti)

REĢIONU KOMITEJA

81. PLENĀRSESIJA 2009. GADA 5.–7. OKTOBRĪ

Reģionu komitejas atzinums “Konkurētspējīgi kravu pārvadājumi”

(2010/C 79/09)

Reģionu komiteja

- atzinīgi vērtē tiesību aktu, ar ko nosaka darbības principus Eiropas dzelzceļa tīklā, kurš virzīts uz konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem. Tā mērķis ir, pārdomāti izmantojot pastāvošo infrastruktūru vai to attīstot, izveidot efektīvu tīklu kravu pārvadājumiem;
- uzskata, ka, praksē konsekventi īstenojot iepriekš minētajā tiesību aktā iekļautos principus, īsā laikā varēs paaugstināt dzelzceļa transporta efektivitāti. Dzelzceļa transports ir drošākais un videi draudzīgākais transporta veids, kas efektivitātes ziņā varēs konkurēt ar citiem transporta veidiem;
- uzskata, ka, veidojot dzelzceļa kravu pārvadājumu koridorus, jāveido savienojumi ar citiem transporta veidiem, izmantojot gan sauszemes, gan jūras termināļus un iekšzemes ostas;
- vērš uzmanību uz vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalību loģistikas centru attīstībā. Šie centri būtu jāņem vērā, veidojot Eiropas dzelzceļa tīklu konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem. Vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista šādu loģistikas centru plānošanā un attīstībā;
- vērš uzmanību uz konkrētiem regulas noteikumiem, kas varētu radīt pārmērīgu, nevajadzīgu birokrātiju Eiropas dzelzceļa tīkla pārvaldības sistēmās;
- uzsver, ka dzelzceļa kravu pārvadājumi ir samērā draudzīgi videi un droši un, paaugstinot to efektivitāti, tie var kļūt par alternatīvu energoietilpīgākiem, cilvēkam mazāk draudzīgiem un bīstamākiem transporta veidiem;
- uzskata, ka Eiropas dzelzceļa transporta tīkla izveidei nepieciešama starptautiska struktūra, kas atsevišķu transporta koridoru sistēmā var nodrošināt labāku koordināciju starp dalībvalstīm un infrastruktūras pārvaldītājiem.

Ziņotājs: Volovas pilsētas mērs Witold Krochmal kgs (PL/UEN-AE)

Atsauces dokuments

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas dzelzceļa tīklu konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem

COM(2008) 852 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

IEVADS

1. Priekšlikums EP un Padomes regulai par Eiropas dzelzceļa tīklu konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem tika pieņemts, lai izveidotu visdrošāko, visefektīvāko un videi visnekaitīgāko iespējamo transporta sistēmu, kas kalpo iedzīvotājiem un ekonomikas jomas dalībniekiem.

2. Saskaņā ar Balto grāmatu par transportu (2001. gads) un ņemot vērā pašreizējās izmaiņas ES struktūrā un aizvien jaunas problēmas, kādas jārisina ES dalībvalstīm, jāpievēršas visu transporta veidu komodalitātes attīstīšanai.

3. Ja attiecībā uz autotransportu un gaisa transportu jau ir veikta virkne pasākumu, kam ir bijusi pozitīva ietekme, tad dzelzceļa transporta jomā ir vēl daudz darāmā.

4. Atzinumā izskatāmais priekšlikums tapa pēc plašām apspriedēm ar dalībvalstīm, dzelzceļa operatori, infrastruktūras pārvaldītājiem, rūpniecības nozaru pārstāvjiem un kravu operatoriem.

5. Minētā darba rezultātā ir secināts, ka, izveidojot starptautiskus dzelzceļa koridorus, kas paredzēti konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem, īsā laikā paaugstinātos dzelzceļa konkurētspēja un tīktu sekmēta makroekonomikas rādītāju uzlabošanās.

Ieteikumi politikas jomā

6. Komiteja atzinīgi vērtē tiesību aktu, ar ko nosaka darbības principus Eiropas dzelzceļa tīklā, kurš virzīts uz konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem. Tā mērķis ir, pārdomāti izmantojot pastāvošo infrastruktūru vai to attīstot, izveidot efektīvu tīklu kravu pārvadājumiem.

7. Komiteja uzskata, ka, praksē konsekventi īstenojot iepriekš minētajā tiesību aktā iekļautos principus, īsā laikā varēs paaugstināt dzelzceļa transporta efektivitāti. Dzelzceļa transports ir drošākais un videi draudzīgākais transporta veids, kas efektivitātes ziņā varēs konkurēt ar citiem transporta veidiem.

8. Komiteja uzskata, ka, veidojot dzelzceļa kravu pārvadājumu koridorus, jāveido savienojumi ar citiem transporta veidiem, izmantojot gan sauszemes, gan jūras un gaisa transporta termināļus un iekšzemes ostas.

9. Komiteja vērš uzmanību uz vietējo un reģionālo pašvaldību līdzdalību loģistikas centru attīstībā. Šie centri būtu jāņem vērā, veidojot Eiropas dzelzceļa tīklu konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem. Vietējās un reģionālās pašvaldības jāiesaista šādu loģistikas centru plānošanā un attīstībā.

10. Komiteja vērš uzmanību uz konkrētiem regulas noteikumiem, kas var radīt pārmērīgu, nevajadzīgu birokrātiju Eiropas dzelzceļa tīkla pārvaldības sistēmās.

11. Komiteja uzsver, ka dzelzceļa kravu pārvadājumi ir samērā draudzīgi videi un droši un, paaugstinot to efektivitāti, tie var kļūt par alternatīvu energoietilpīgākiem, cilvēkam mazāk draudzīgiem un bīstamākiem transporta veidiem.

12. Lai paaugstinātu Eiropas dzelzceļa transporta efektivitāti un palielinātu tā konkurētspēju, ir svarīgi veikt tādus pasākumus, kas ļauj pēc iespējas ātrāk atrisināt pašreizējās problēmas:

— jāuzlabo infrastruktūras pārvaldītāju un dalībvalstu sadarbība, lai likvidētu robežu ietekmi, veiktu ieguldījumus, kā arī nodrošinātu labāku sadarbību un koordināciju starp dažādiem transporta veidiem saistībā ar dzelzceļa izmantošanu,

— jāprojektē un jābūvē multimodālu transportsistēmu termināļi, kas apkalpo dzelzceļa transportu, kā arī jāpaaugstina to darbības efektivitāte, pārvaldībai izmantojot jaunāko tehnoloģiju,

— būtiski jāuzlabo transporta veidu savstarpējā izmantojamība,

— jāierobežo efektivitātes samazināšanās, kuru izraisījis ar tirgus liberalizāciju saistītā uzņēmumu sadalīšanās,

— jāizveido efektīvs dzelzceļa tīkls, kas savieno visu ES virzienā no ziemeļiem uz dienvidiem un no rietumiem uz austrumiem.

13. Minētajos pasākumos būtu arī jāizmanto gan valstu, gan starptautiskā līmenī jau īstenotās iniciatīvas un darbs šādās jomās:

— infrastruktūras pieejamība un maksas noteikšana,

- transporta koridoru jaudas un satiksmes pārvaldība,
- dzelzceļa satiksmes drošība,
- dzelzceļa transporta savstarpējas izmantojamības attīstīšana.

Tajā pašā laikā vajadzīgi šādi pasākumi:

- jāattīsta uz veikspēju orientēti maršrutu tīkli,
- jāizveido jauni un efektīvi ceļi, lai preču vilcieni varētu apbraukt stipri noslogotos dzelzceļa mežglus (līdzīgi kā pārvadājumos ar autotransportu).

14. Pieredze, kas gūta, pateicoties Eiropas transporta tīkla (TEN-T) programmai, Eiropas dzelzceļa signalizācijas sistēmai (ERTMS) un citiem līdzšinējiem pasākumiem, ļauj daudz efektīvāk un ātrāk īstenot Eiropas dzelzceļa tīklu konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem, izmantojot visu pasākumu radīto sinerģijas efektu.

15. Eiropas dzelzceļa transporta tīkla izveidei nepieciešama starptautiska struktūra, kas atsevišķu transporta koridoru sistēmā var nodrošināt labāku koordināciju starp dalībvalstīm un infrastruktūras pārvaldītājiem. Šādas struktūras dalībvalstīm liktu pildīt saistības attiecībā uz koridoru izveidi.

16. Svarīgi ir nodrošināt, lai ES vai arī dalībvalstu iestādes turpinātu novērst šādus pašreizējos šķēršļus, kas mazina efektivitāti un tādējādi arī dzelzceļa transporta konkurētspēju:

- pārrobežu satiksmē pastāvošā valodas barjera,
- nav vienotu apmācības programmu vilcien vadītājiem par dzelzceļa satiksmes principiem visā ES,
- nav kopīgu noteikumu par drošību un kravnesību,
- nav vienmērīgs informācijas un komunikācijas tehnoloģijas (IKT), kā arī satelītsistēmu un radiosistēmu izmantojums,
- nav sistemātiskas un viennozīmīgas civiltiesiskās atbildības par transporta sūtījumiem, kas veikti transporta komodalitātes ķēžu ietvaros,
- pastāv virkne tehnisku un administratīvu problēmu robežu šķērsošanā, izmantojot starptautisko dzelzceļa transportu,
- vājās vietas, īpaši aglomerācijās. Novēršot šo trūkumu, preču pārvadājumus varētu nodalīt no pasažieru pārvadājumiem (ja vien to iespējams izplānot un tehniski īstenot) un kopumā uzlabot dzelzceļa pārvadājumu konkurētspēju,

— netiek pildīti noteikumi par pārvadājumu precizitāti, jo īpaši kombinētajos pārvadājumos, piemēram, izmantojot dzelzceļu un autopārvadājumus,

— nav vienprātības par vienotiem vilcien izmēra un garuma standartiem, kas ļautu optimāli palielināt transportēšanas jaudu un uzlabotu vides aizsardzību.

17. Būtu lietderīgi ieviest dzelzceļa standartu kopumu, lai samazinātu loģistikas izdevumus, palielinātu konkurētspēju, uzlabotu tirgu pieejamību, pastiprinātu savietojamību un pārvadātāju sadarbību un nodrošinātu saimnieciskās attīstības un vides prasību līdzsvaru, kā arī lai dzelzceļš kļūtu par neatņemamu Eiropas uzņēmējdarbības tīkla daļu, radot pievienoto vērtību un palīdzot optimizēt ražošanu, piegādi un izplatīšanu.

18. Ja nav iespējams panākt, ka minētajai struktūrai tiek piešķirtas pilnvaras novērst šķēršļus, ES vai dalībvalstīm pašām jāveic nepieciešamie pasākumi, lai likvidētu iepriekš minētos ierobežojumus.

19. Koridoru pārvaldības struktūrai nav jābūt birokrātiskai, bet gan jāreaģē elastīgi atbilstoši stāvoklim tirgū un jābūt spējīgai novērst dalībvalstu un ES iestāžu nepamatotu iejaukšanos.

20. Pieprasījums pēc transportēšanas pakalpojumiem būtu jāņem vērā, nosakot, cik daudz dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoru vajag atsevišķās dalībvalstīs.

21. Lai, izveidojot Eiropas dzelzceļa tīklu konkurētspējīgiem kravu pārvadājumiem, sasniegtu izvirzītos mērķus, jāveido cieša sadarbība ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kuru teritorijas šķērsos dzelzceļa tīklu koridori.

22. Minētajā sadarbībā būtu jāaptver arī šādas jomas: ar tīkla izveidi saistīto ieguldījumu plānošana un koordinēšana, kā arī dzelzceļa pārvadājumu koridoru izmantošana, uzturēšana kārtībā un modernizēšana, ņemot vērā pastāvošo infrastruktūru un transporta struktūru.

23. ņemot vērā, ka ir svarīgi nodrošināt kvalitatīvas kravu pārvadājumu slīdes, to drošumu un labu satiksmes pārvaldību uz ceļiem, kas netiks iedalīti kravu pārvadājumu un pasažieru pārvadājumu ceļos, un veikt pasākumus, lai ievērotu vietējo un reģionālo pašvaldību intereses, būtu jānosaka abu pārvadāšanas veidu darbības principi tā, lai nebūtu negatīvas ietekmes uz iedzīvotāju mobilitāti un lai tie nebūtu pretrunā citām sabiedrības interesēm.

24. Veicot atbilstīgu reģiona un pilsētas teritorijas plānošanu, kurā ņemts vērā koridoru maršruts un termināļu un iekraušanas staciju atrašanās vieta, var būtiski paaugstināt tīkla efektivitāti un tajā pašā laikā uzlabot pilsētu un reģionu saimniecisko stāvokli.

25. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kā arī ES dalībvalstīm jāveic pasākumi, kas ļauj pielāgot autotransporta kustību, nodrošinot dzelzceļa pārvadāto preču izplatīšanu un piegādi patērētājiem.

26. Vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir lielākas iespējas sadarboties un veidot dialogu ar ražotājiem un dzelzceļa transporta izmantotājiem, un tās var daudz efektīvāk sekmēt to, ka transporta pakalpojumu izmantotāji izvēlas konkrētu transporta veidu un maršrutu. Tas nodrošina, ka uzņēmēji, savu preču transportēšanai izvēloties transporta veidu, izraugās optimālu risinājumu, ņemot vērā vides aizsardzības, drošuma, ātruma un, protams, konkurētspējīgas cenas aspektu.

II. SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

27. Atzīstot, ka iekšējā dzelzceļa tirgus izveide ir svarīgs Lisabonas stratēģijas un ilgtspējīgas attīstības stratēģijas elements Eiropas Kopienā, Reģionu komiteja uzskata, ka EP un Padomes publicētā regula ir svarīgs tiesību akts, kas dzelzceļa pārvadājumiem ļauj konkurēt ar citiem, ekoloģiski kaitīgākiem un lietotājiem mazāk draudzīgiem transporta veidiem. Projektu īstenošanas gaitā piešķirot ceļus nozīmīgākajiem preču pārvadājumiem, attiecīgi jāņem vērā jau pastāvošā transporta sistēma, piemēram, pasažieru pārvadājumi. Turklāt būtu jāuzskata, ka valsts nozīmes pārvadājumi principā ir līdzvērtīgi pārrobežu pārvadājumiem.

28. Regulas īstenošanā svarīga nozīme būs vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kas, atbilstīgi plānojot un prasmīgi veicot ieguldījumus ceļu infrastruktūrā, reģionālajā dzelzceļā un ostu infrastruktūrā, var būtiski paaugstināt dzelzceļa pārvadājumu efektivitāti un konkurētspēju.

29. Bīstamo materiālu transportēšanas principus ļoti svarīgi ir noteikt sadarbībā ar dzelzceļa koridoru pārvaldītājiem un vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

30. Lai gan lēmumi par kravu pārvadājumu koridoru izveidi tiks izskatīti un apstiprināti Kopienas līmenī, pirms to pieņemšanas, proti, to plānošanas un saskaņošanas posmā valstu līmenī, katrā ziņā jāapspriežas ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

31. Šādu apspriežu laikā jānosaka svarīgi un ar koridora izveidi saistīti infrastruktūras elementi, kas nodrošinās, ka koridora maršruts neatstās negatīvu ietekmi uz vietējiem iedzīvotājiem, kuri dzīvo tā tuvumā, un kas atvieglos koridoru izveidei vispiemērotāko teritoriju izvēli.

32. Ļoti svarīgi ir panākt, ka pasažieru pārvadājumiem paredzētie ātrgaitas satiksmes, parastie un tuvsatiksmes tīkli un tīkli, ko izmanto visu veidu kravu pārvadājumiem, attiecīgajā teritorijā var līdzāspastāvēt visoptimālākajā veidā.

33. Ņemot vērā kritērijus, kas transporta koridoru jomā izvirzīti dzelzceļa maģistrālēm, būs jāmaina gan autotransporta, gan dzelzceļa satiksmes organizēšana dažās apdzīvotās vietās. Tādēļ vietējo un reģionālo pašvaldību rīcībā jābūt atbilstīgiem finanšu instrumentiem, kas ļauj veikt ieguldījumus un modernizēšanas pasākumus, lai caur apdzīvotām vietām būvētu maģistrāli. Vienlaikus vajag vienkāršot tiesiskos pamatus zemes atsavināšanai sabiedrības interesēs, lai taisnīgas atlīdzības par atsavināto zemi princips netraucētu plānot maģistrāļu un infrastruktūras objektu modernizāciju un būvi.

34. Minētajiem instrumentiem jābūt savlaicīgi pieejamiem, lai būtu iespējams īstenot atzinumā izskatāmās regulas 2. nodaļas 3. panta 3. punkta noteikumus, t. i., ievērot noteiktus obligātos termiņus, kas regulā minēti attiecībā uz atsevišķu dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoriem.

35. Pašreizējie loģistikas centri, ko pārvalda ar vietējo vai reģionālo pašvaldību līdzdalību, būtu efektīvi jāizmanto un jāiekļauj dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoru sistēmā.

36. Ja izmanto vietējas vai reģionālas pašvaldības pārvaldītu infrastruktūru, tad saskaņā ar regulas 4. panta 2. punktu jānodrošina vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvju līdzdalība struktūrās, kas pārvalda kravu pārvadājumu koridorus.

37. Regulas 3. pantā minētais dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoru skaits atsevišķās ES dalībvalstīs būtu jānosaka, pamatojoties uz iespējamo pieprasījumu pēc transporta pakalpojumiem, tā efektivitātes analīzi un reālām tehniskajām iespējām, kas ļauj to nodrošināt regulā noteiktajos termiņos.

38. Būtu jāatsakās no obligātā pārvadājumu koridoru skaita atsevišķās dalībvalstīs, kas noteikts, pamatojoties uz kritēriju par dzelzceļa kravu pārvadājumu tonnkilometriem attiecīgajā ES dalībvalstī.

39. Regulas 5. panta 3. punktā paredzētā tirgus izpēte būtu jāveic atkarībā no vajadzībām, ko nosaka koridoru pārvaldītāji. Tādēļ tā nav obligāti jāveic katru gadu, kā noteikts regulā.

40. Regulas piemērošanas pirmajā posmā pieņemot lēmumus par dzelzceļa kravu pārvadājumu koridoru izvietojuma vietu, jābalstās tikai un vienīgi uz būtiskiem apsvērumiem, kas saistās ar efektivitāti, pieejamību, kvalitāti, kā arī infrastruktūru apjomu, un iespēju robežās jāizvairās no politiskiem apsvērumiem.

41. Dzelzceļa pārvadājumu koridoru veidošanas laikā jāveic uzraudzība, lai nodrošinātu vides, sabiedrības veselības aizsardzības

noteikumu ievērošanu, jo īpaši attiecībā uz troksni, satiksmes drošību un citiem faktoriem, kas likvidētu negatīvu ietekmi uz cilvēka dzīves vidi. Tas jā dara, nodrošinot dzelzceļa pārvadājumu koridoros dzīvojošo ļaužu atbilstošus sanitāros un sadzīves apstākļus un satiksmes drošības prioritātes.

42. Reģionu komiteja iesaka Eiropas Komisijai pēc iespējas ātrāk ieviest iepriekš minēto regulu un ņemt vērā šajā atzinumā iekļautās piezīmes un secinājumus.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Tiesību aktu pakete farmācijas jomā”

(2010/C 79/10)

REĢIONU KOMITEJA

- uzsver, ka pacientu vajadzībām un interesēm vienmēr jābūt prioritārām;
- uzskata, ka farmācijas rūpniecības galvenais uzdevums ir, pamatojoties uz kvalitātes un drošības kritērijiem, izstrādāt medikamentus, kuru efektivitāte un drošums pierādīts klīniskos pētījumos un kuri atbilst pacientu terapijas vajadzībām, tādējādi uzlabojot viņu dzīves kvalitāti. Tāpēc uzņēmumiem investīcijas jāvirza uz pētniecību un izstrādi;
- uzskata, ka ir grūti noteikt, kādi informācijas kanāli uzskatāmi par veselības jautājumiem veltītām publikācijām, tāpēc ierosina tos no priekšlikuma svītrot, izņemot informāciju, ko sniedz pacientu organizācijas;
- vēlas pārliecināties, ka ierosinātais priekšlikums par viltotu zāļu apkarošanas pasākumiem neaizkavē ģenērisko zāļu ieviešanu tirgū;
- aicina Komisiju sekot līdzi cenu attīstībai, lai nodrošinātu, ka ierosinātā atļauju izsniegšanas kārtība neveicina medikamentu cenu paaugstināšanos;
- uzsver, ka reģionālo farmakovigilances centru uzdevums nevar būt tikai informācijas apkopošana, bet arī informācijas pasākumi un preventīvi pasākumi, konsultāciju un risku analīzes un novērtējuma nodrošināšana; reģionālie farmakovigilances centri piedalās ziņojumu sagatavošanā un konferencēs par veselības jautājumiem.

Ziņotāja: Gēteborgas pilsētas domniece *Susanna HABY* kdze (SE/PPE)

Atsauces dokumenti

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz informāciju plašai sabiedrībai par cilvēkiem paredzētām zālēm, kurām vajadzīga ārsta recepte, groza Regulu (EK) Nr. 726/2004, ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru

COM(2008) 662 galīgā redakcija – 2008/0255 (COD)

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm, attiecībā uz informāciju plašai sabiedrībai par zālēm, kuru iegādei vajadzīga recepte

COM(2008) 663 galīgā redakcija – 2008/0256 (COD)

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru attiecībā uz cilvēkiem paredzēto zāļu farmakovigilanci groza Regulu (EK) Nr. 726/2004, ar ko nosaka cilvēkiem paredzēto un veterināro zāļu reģistrēšanas un uzraudzības Kopienas procedūras un izveido Eiropas Zāļu aģentūru

COM(2008) 664 galīgā redakcija – 2008/0257 (COD)

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko farmakovigilances jomā groza Direktīvu 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm

COM(2008) 665 galīgā redakcija – 2008/0260 (COD)

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Drošas, inovatīvas un pieejamas zāles – jauns redzējums farmācijas nozarē"

COM(2008) 666 galīgā redakcija

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2001/83/EK attiecībā uz to, kā novērst, ka legālas piegādes ķēdē nonāk zāles, kas saistībā ar identitāti, ražošanas vēsturi vai avotu ir viltotas

COM(2008) 668 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

Vispārīgas piezīmes

1. kopumā atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumus, kas ietverti Tiesību aktu paketē farmācijas jomā. Reģionu komiteja iepriekšējos atzinumos ⁽¹⁾ ir aicinājusi Uzņēmējdarbības un rūpniecības ģenerāldirektorātu izstrādāt politiku attiecībā uz medikamentiem un to ciešāk saskaņot ar Veselības un patērētāju aizsardzības

ģenerāldirektorāta ierosināto iedzīvotāju veselības aizsardzības politiku. Priekšlikums tiesību aktam par farmakovigilanci un centieni efektīvāk apkopot datus par blaknēm būs pozitīvs ieguldījums ES iedzīvotāju veselības aizsardzībā;

2. uzsver, ka ir svarīgi, lai ārstēšana ar medikamentiem būtu ētiski, medicīniski un ekonomiski pamatota; katram pacientam nepieciešamajā laikā un atbilstošajā devā būtu jāsaņem viņam piemērotākie medikamenti, tādējādi panākot resursu izmantošanu iespējami labākajā veidā. Pacientu vajadzībām un interesēm vienmēr jābūt prioritārām;

3. uzskata, ka ierosinātā direktīva tieši attiecas uz vietējām un reģionālajām pašvaldībām, jo tās daudzās dalībvalstīs ir atbildīgas par veselības aprūpi. Komisijas priekšlikumā vietējā un reģionālā līmeņa nozīme tomēr nav ņemta vērā. Būtu jā saglabā subsidiaritātes princips;

⁽¹⁾ Reģionu komiteja 2008. gada 9.–10. aprīļa atzinumā par Balto grāmatu "Kopā par veselību. ES stratēģiskā pieeja 2008.–2013. gadam" norādīja, ka ierosinātajā stratēģijā nav aplūkots medikamentu jautājums un tāpēc aicināja veikt dziļāku tā izpēti.

4. atzinīgi vērtē Komisijas centienus ieviest pasākumus, kas mazina zāļu kaitīgo ietekmi uz vidi, taču šie pasākumi ir jāprecizē;

Paziņojums “Drošas, inovatīvas un pieejamas zāles – jauns redzējums farmācijas nozarē” (COM(2008) 666 galīgā redakcija)

5. atzīst, ka Eiropas Savienībā veselības aprūpes nozarē farmācijas rūpniecībai ir nozīme gan kā zinātnes bāzei, gan kā ekonomikas dalībniekam;

6. uzsver nepieciešamību panākt konkurētspējas un sabiedrības veselības aizsardzības politikas līdzsvaru;

7. uzskata, ka visām ieinteresētajām pusēm ir jānodrošina, lai bioloģiski līdzīgas zāles (bioloģiskie medikamenti, kas atzīti procedūrā, kura daļēji līdzīga ģenērisko medikamentu atzīšanas procedūrai) un ģenēriskās zāles (medikamenti, ko neaizsargā patents) kļūtu pieejamas uzreiz pēc patenta izbeigšanās un lai to kvalitāte attiecībā uz pacientu būtu nevainojama un tās būtu ražotas atbilstīgi augstiem standartiem;

8. iesaka Komisijai ņemt vērā tās veiktā farmācijas nozares apsekojuma ⁽²⁾ rezultātus;

Informācija plašai sabiedrībai par zālēm, kuru iegādei vajadzīga recepte (COM(2008) 663 un COM(2008) 662 galīgā redakcija)

9. ir vienprātis par to, ka sabiedrību interesē lēmumi, kas skar cilvēku veselību, un ka nākotnē šī interese tikai pieaugs;

10. uzskata, ka farmācijas rūpniecības galvenais uzdevums ir, pamatojoties uz kvalitātes un drošības kritērijiem, izstrādāt medikamentus, kuru efektivitāte un drošums pierādīts klīniskos pētījumos un kuri atbilst pacientu terapijas vajadzībām, tādējādi uzlabojot viņu dzīves kvalitāti. Tāpēc uzņēmumiem investīcijas jāvirza uz pētniecību un izstrādi;

11. aicina farmācijas uzņēmumus pildīt savas saistības attiecībā uz iepakojuma marķējuma un tajā sniegtās informācijas kvalitātes uzlabošanu, nodrošinot pacientiem pieejamu un saprotamu marķējuma formātu vairāk nekā vienā Kopienas valodā atbilstīgi spēkā esošajiem tiesību aktiem, lai sekmētu medikamentu labāku lietošanu. Turklāt uzņēmumi jānodrošina ieviest sistēmu, kas ļautu garantēt medikamentu un vielu izsekojamību;

12. atbalsta to, ka tiek saglabāts aizliegums reklamēt zāles, kuru iegādei vajadzīga recepte. Jākontrolē arī farmācijas uzņēmumu īstenošana slimību un veselības traucējumu “popularizēšana” plašsaziņas līdzeklī, lai šādi apiētu reklāmas aizliegumu. Farmācijas uzņēmumiem jāļauj sniegt informāciju par šāda veida zālēm

tikai atbilstoši noteiktiem kvalitātes kritērijiem un izmantojot iepriekš apstiprinātus informācijas kanālus. Reklāmai radio, televīzijā citos saziņas kanālos, kas nav īpaši apstiprināti, jābūt aizliegtai;

13. uzskata, ka farmācijas uzņēmumu sniegtajai informācijai jāatbilst kvalitātes standartiem un, ievērojot valsts tiesību aktus, tie iepriekš jāapstiprina vai nu dalībvalstī, kurā konkrētais medikaments ir atzīts, vai arī ES līmenī – centralizēti atzītu medikamentu gadījumā. Katra dalībvalsts varētu izvēlēties piemērotāko kontroles sistēmu, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti noteikumi, kas attiecas uz abpusēji atzītām zālēm saskaņā ar Direktīvu 2001/83/EK. Centralizēti atzītie medikamenti Eiropas līmenī tiktu uzraudzīti atbilstoši Regulai (EK) Nr. 726/2004;

14. uzskata, ka jāatceļ izņēmumi attiecībā uz vakcinēšanas un citu sabiedrības veselības veicināšanas kampaņu reklāmu. Informāciju par vakcīnām būtu jāregulē tiem pašiem noteikumiem, kas attiecas uz zālēm, kuru iegādei vajadzīga recepte. Izņēmums reklāmas aizliegumam jā saglabā tikai attiecībā uz reklāmu par ceļojumiem paredzētām profilakses vakcīnām;

15. vēlas, lai tiktu stiprināta un veicināta vietējo veselības aprūpes speciālistu loma informācijas sniegšanā un dažādu iesaistīto dalībnieku uzdevumu skaidrošanā. Lai informētu pacientus un pēc iespējas pilnīgi apmierinātu viņu vajadzības, vajadzīga savstarpēja uzticēšanās, kas ir veselības aprūpes speciālistu darba pamatā;

16. norāda, ka ir ļoti svarīgi, lai tiktu nodrošināta informācija gan par konkrētu medikamentu lietderību, gan par riskiem, kas saistīti ar to lietošanu. Komiteja uzskata, ka ir būtiski, lai farmācijas uzņēmumu sniegtās informācijas mērķi nebūtu komerciāli;

17. vēlas panākt, lai publisko un veselības aprūpes iestāžu informācijas kanālos arī turpmāk būtu iespējams sniegt informāciju par zālēm, kuru iegādei vajadzīga recepte, un par dažādu ārstniecības iespēju salīdzinājumu;

18. uzskata, ka ir grūti noteikt, kādi informācijas kanāli uzskatāmi par veselības jautājumiem veltītām publikācijām, tāpēc ierosina tos no priekšlikuma svītrot, izņemot informāciju, ko sniedz pacientu organizācijas;

19. uzsver, ka ir ļoti svarīgi, lai direktīvas interpretācija dažādās dalībvalstīs būtiski neatšķirtos. Tāpēc Komisijai būtu jāapkopo un jādara zināma uzraudzības sistēmu īstenošanas prakse dalībvalstīs;

20. uzskata, ka Komisijai sīkāk jāizpēta medikamentu tirdzniecības vietu iespējas sniegt informāciju par zālēm, kuru iegādei vajadzīga recepte;

⁽²⁾ Farmācijas nozares apsekojums, provizorisks ziņojums (Konkurences ģenerāldirektorāta darba dokuments), 2008. gada 28. novembris.

Kā novērst, ka legālas piegādes ķēdē nonāk zāles, kas saistībā ar identitāti, ražošanas vēsturi vai avotu ir viltotas (COM(2008) 668 galīgā redakcija)

21. atbalsta priekšlikumu izveidot saskaņotu tīklu, kurā darbotos visas puses, kas risina ar medikamentu viltošanu saistītās problēmas, lai uzlabotu viltotu medikamentu identificēšanu un novērstu to iekļūšanu piegādes ķēdē, kā arī palielināt ar tiem saistīto pārdevēju un pircēju atbildību;

22. aicina Komisiju arī veikt pasākumus, lai risinātu problēmu attiecībā uz viltotu medikamentu apriti ārpus legālās piegādes ķēdes. Direktīvā noteikts, ka tā attiecināma tikai uz zālēm, kas paredzētas pārdošanai dalībvalstīs ⁽³⁾;

23. uzskata, ka jāpalielina sabiedrības zināšanas un informētība par iespējamām sekām un riskiem, kas saistīti ar medikamentiem, kuri pieejami ārpus legālās izplatīšanas ķēdes;

24. aicina Komisiju veikt attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu zāļu pilnīgu izsekojamību, pirmām kārtām paredzot katra zāļu iepakojuma atzīšanu ES līmenī;

25. atbalsta arī turpmāku paralēlo tirdzniecību ar drošiem medikamentiem, jo šāda veida tirdzniecība pazemina medikamentu cenas;

26. vēlas pārliecināties, ka ierosinātā direktīva neaizkavē ģenērisko zāļu ieviešanu tirgū;

27. aicina Komisiju sekot līdzi cenu attīstībai, lai nodrošinātu, ka ierosinātā atļauju izsniegšanas kārtība neveicina medikamentu cenu paaugstināšanos, un atgādina, ka veicamie pasākumi plānoti, līdzsvarojot lielāku drošību un pieaugošās izmaksas;

28. aicina Komisiju kopā ar dalībvalstīm sekmēt to, lai tiktu izstrādāta starptautiska konvencija par zāļu viltošanas apkarošanu, tādējādi paredzot stingrākas sankcijas par zāļu viltošanu, vai arī paredzēt papildprotokolu Palermo Konvencijai par organizēto noziedzību;

Cilvēkiem paredzēto zāļu farmakovigilance (COM(2008) 664 galīgā redakcija un COM(2008) 665 galīgā redakcija)

29. atbalsta Kopienas tiesību aktos paredzētās izmaiņas, kuru mērķis ir nostiprināt tiesību normas attiecībā uz medikamentiem;

⁽³⁾ 2001/83/EK, 2. pants: "Šīs direktīvas noteikumi attiecas uz rūpnīciski ražotām zālēm, kas paredzētas cilvēkiem un ko paredzēts laist dalībvalstu tirgū."

30. uzskata, ka gan pacienti, gan veselības aprūpes iestādes vienmēr jāmudina ziņot par kaitīgām blakusparādībām. Veselības aprūpes speciālistiem ir jāsniedz informācija par jebkādam viņiem zināmām kaitīgām blakusparādībām. Tas ir jo īpaši svarīgi attiecībā uz zālēm, kuras atļauj ar konkrētiem nosacījumiem. Viena no iespējām, kā pacientiem to darīt zināmu, ir visiem atpazīstama simbola vai vienotas simbolu sistēmas lietošana uz iepakojuma un informācijas par zāļu drošumu norādīšana vairāk nekā tikai vienā valodā;

31. uzskata, ka veselības aprūpes iestādēm jābūt tiesīgām pieprasīt medikamentu drošības pārbaudi un ar reģionālo vai valsts farmakovigilances centru starpniecību piekļūt Eiropas datu bāzes informācijai par blakusparādībām;

32. aicina panākt, lai reģionālie farmakovigilances centri kļūtu par neatņemamu sabiedrības veselības sastāvdaļu un par iedzīvotāju galvenajiem kontaktpunktiem ar farmakoloģiju saistītu jautājumu risināšanā;

33. uzskata, ka pirms nevēlamu blakusparādību publicēšanas ir jāveic nopietns iepriekšējs pētījums un pirms šādu informāciju dara pieejamu pacientiem tā jāapstiprina kompetentām iestādēm;

34. uzsver, ka reģionālo farmakovigilances centru uzdevums nevar būt tikai informācijas apkopošana, bet arī informācijas pasākumi un preventīvi pasākumi, konsultāciju un risku analīzes un novērtējuma nodrošināšana; reģionālie farmakovigilances centri piedalās ziņojumu sagatavošanā un konferencēs par veselības jautājumiem. Turklāt jāizvirza mērķis veidot ciešāku ārstu, farmaceitu un pacientu pašpalīdzības grupu sadarbību ārstniecības jautājumos;

35. uzskata, ka ierosinātie grozījumi attiecībā uz zālēm pievienoto lietošanas pamācību, it īpaši attiecībā uz nevēlamu blakusparādību rūpīgu uzraudzību, palīdzēs ātrāk aktualizēt to saturu. Tādēļ pastāv iespēja, ka pacienti saņem aktualitāti zaudējušu zālēm pievienoto lietošanas pamācību, kas var būt maldinoša vai arī satur nepatiesu informāciju. Ilgturīga mērķis ir nodrošināt, lai, pacientam saņemot medikamentu, tam būtu pievienota aktualizēta lietošanas pamācība. Veselības aprūpes speciālistiem pacientiem būtu jāinformē par blakusparādībām, kas vēl nav minētas lietošanas pamācībā, ja to uzskata par nepieciešamu saistībā ar katra pacienta īpašo stāvokli;

36. neatbalsta priekšlikumu sniegt zālēm pievienotās lietošanas pamācības kopsavilkumu melni ierāmētā lodziņā, jo pastāv risks, ka pacienti varētu iepazīties tikai ar minētajā teksta daļā ietverto informāciju.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

COM(2008) 663 galīgā redakcija – 1. panta 2. punkts

Komisijas priekšlikums	RK priekšlikums
Direktīvu 2001/83/EK groza šādi: Regulas 88. panta 4. punktu aizstāj ar šādu tekstu: “4. Šā panta 1. punktā minēto aizliegumu nepiemēro vakcinācijas kampaņām un citām kampaņām sabiedrības veselības interesēs, kuras organizē attiecīgā nozarē un apstiprina dalībvalstu kompetentās iestādes.”;	Direktīvu 2001/83/EK groza šādi: Regulas 88. panta 4. punktu aizstāj ar šādu tekstu: “4. Šā panta 1. punktā minēto aizliegumu nepiemēro <u>ceļojumiem paredzētām profilakses vakcīnām, vakcinācijas kampaņām un citām kampaņām sabiedrības veselības interesēs, kuras organizē attiecīgā nozarē un apstiprina dalībvalstu kompetentās iestādes.</u> ”;

Pamatojums

Attiecībā uz vakcīnām būtu jāpiemēro tie paši noteikumi, kas regulē medikamentus, kuru iegādei vajadzīga recepte. Izņēmums, kas attiecas uz reklāmu vakcinācijas kampaņām un citām kampaņām sabiedrības veselības interesēs, būtu jāpiemēro tikai ceļojumiem paredzētajām profilakses vakcīnām. Šobrīd spēkā esošajos ES tiesību aktos uz vakcinācijas kampaņām attiecas vispārējā reklāmas aizlieguma izņēmums. Komisijas priekšlikums ļautu farmācijas rūpniecībai īstenot kampaņas sabiedrības veselības interesēs. Pastāv uzskats, ka pašreizējie noteikumi, kas pieļauj reklāmas izņēmumu, ir noveduši pie tā, ka farmācijas uzņēmumi par savām vakcīnām informē ļoti uzbāzīgā veidā, kas tiek uztverts kā neslēpts aicinājums veikt pirkumu. Ja, ievērojot šo, reklāmas izņēmums atbilstoši Komisijas ierosinātajam tiek attiecināts arī uz “citām kampaņām sabiedrības veselības interesēs”, pastāv risks, ka tādējādi mazināsies reklāmas aizlieguma efektivitāte, kas šobrīd pastāv attiecībā uz medikamentiem, kuru iegādei vajadzīga recepte. Tas ir saistīts ar to, ka ir sarežģīti definēt, kas konkrēti pieskaitāms jēdzienam “citas kampaņas sabiedrības veselības interesēs”.

Pateicoties jaunām zinātniskām atziņām, vakcīnu skaits (piemēram, terapeitiskās vakcīnas) nākotnē pieaugs. Tas nozīmē, ka nākotnē robeža starp vakcīnām un tradicionālajiem medikamentiem kļūs nenoteiktāka. Iedzīvotāju vakcinēšana ir būtiska sabiedrības veselības aizsardzības pasākumu sastāvdaļa. Pašreiz ES dalībvalstīs pastāv atšķirīga vakcināciju veikšanas prakse. Veicot vispārīgu novērtējumu par risku/ieguvumiem un sabiedrības veselības aizsardzības pasākumiem piešķirto līdzekļu izlietojuma efektivitāti, informācija saistībā ar vakcinācijas kampaņām būtu jāvērtē sabiedrībai kopumā, nevis tikai farmācijas uzņēmumiem.

2. grozījums

COM(2008) 663 galīgā redakcija – 1. panta 5. punkts

Komisijas priekšlikums	RK priekšlikums
100.b pants Tirdzniecības atļaujas turētājs plašai sabiedrībai vai tās locekļiem var izplatīt šāda tipa informāciju par apstiprinātām zālēm, kurām vajadzīga ārsta recepte: (...) c) informāciju par zāļu ietekmi uz vidi, cenām un faktiskus datus saturošus informatīvus paziņojumus un uzziņas materiālu, kas attiecas, piemēram, uz iesaņoējuma maiņu vai brīdinājumus par blaknēm; d) ar zālēm saistītu informāciju par bezintervences zinātniskajiem pētījumiem vai papildu pasākumiem profilaksei un ārstēšanai, vai informāciju par zālēm saistībā ar stāvokli, kam veic profilaksi vai ko ārstē.	100.b pants Tirdzniecības atļaujas turētājs plašai sabiedrībai vai tās locekļiem var izplatīt šāda tipa informāciju par apstiprinātām zālēm, kurām vajadzīga ārsta recepte: (...) c) informāciju par <u>zāļu ietekmi uz videsi</u> apdraudējumu medikamenta neatļautas vai nepareizas lietošanas dēļ, neievērojot produkta apraksta kopsavilkumā minētās specifiskācijas cenām un faktiskus datus saturošus informatīvus paziņojumus un uzziņas materiālu, kas attiecas, piemēram, uz iesaņoējuma maiņu vai brīdinājumus par blaknēm; d) ar zālēm saistītu informāciju par bezintervences zinātniskajiem pētījumiem vai papildu pasākumiem profilaksei un ārstēšanai, vai informāciju par zālēm saistībā ar stāvokli, kam veic profilaksi vai ko ārstē.

Pamatojums

Jēdziens “zāļu ietekme uz vidi” ir pārāk nekonkrēts. Ņemot vērā arvien pieaugošo uzmanību, kas tiek pievērsta medikamentu iespējamajai negatīvajai ietekmei uz vidi, drīzāk būtu jālieto jēdziens “vides apdraudējums”. Šis jēdziens precīzāk apraksta to ietekmi uz vidi, kuru Komisija vēlas samazināt.

Noteikumi būtu jāizstrādā tā, lai būtu skaidrs, ka par informāciju uzskata tikai zāļu apraksta kopsavilkuma, marķējuma un lietošanas pamācības saturu. Taču šo informāciju varētu papildināt arī ar ziņām par medikamenta ietekmi uz vidi. Priekšlikuma 100.b panta d) punkts nav skaidri saprotams, tāpēc tas būtu jāsvīturo. Pati Komisija vienā no saviem ziņojumiem ⁽⁴⁾ ir norādījusi, ka bezintervences drošuma pētījumi “nereti ir nekvalitatīvi un bieži vien tiek izmantoti reklāmas nolūkos”.

3. grozījums

COM(2008) 663 galīgā redakcija – 1. panta 5. punkts

Komisijas priekšlikums	RK priekšlikums
100.c pants	100.c pants
Informāciju par apstiprinātām zālēm, kurām vajadzīga ārsta recepte, kuru plašai sabiedrībai vai tās locekļiem izplata tirdzniecības atļaujas turētājs, nevar padarīt pieejamu televīzijā un radio. To sniedz tikai pa šādiem kanāliem:	Informāciju par apstiprinātām zālēm, kurām vajadzīga ārsta recepte, kuru plašai sabiedrībai vai tās locekļiem izplata tirdzniecības atļaujas turētājs, nevar padarīt pieejamu televīzijā un radio. To sniedz tikai pa šādiem kanāliem:
(...) a) ar veselību saistītas publikācijas, kā to definē dalībvalsts, kurā tiek publicēts, izslēdzot nepieprasīta materiāla aktīvu izplatīšanu plašai sabiedrībai vai tās locekļiem.	~~a) ar veselību saistītas publikācijas, kā to definē dalībvalsts, kurā tiek publicēts, izslēdzot nepieprasīta materiāla aktīvu izplatīšanu plašai sabiedrībai vai tās locekļiem.~~
b) tīmekļa vietnes par zālēm, izslēdzot nepieprasīta materiāla aktīvu izplatīšanu plašai sabiedrībai vai tās locekļiem;	b) a) tīmekļa vietnes par zālēm, informācijā norādot tikai datus, ko satur ražojuma iepakojumā iekļautā lietošanas pamācība vai tā marķējums, izslēdzot nepieprasīta materiāla aktīvu izplatīšanu plašai sabiedrībai vai tās locekļiem;

Pamatojums

Jēdziens “ar veselību saistītas publikācijas” ir grūti definējams, tāpēc šo informācijas kanālu nevajadzētu minēt. Priekšlikumā paredzēts, ka katra dalībvalsts pati var noteikt, kādas publikācijas iekļaujamas; tādējādi pastāv atšķirīgu interpretāciju risks. Pašreizējais formulējums rada jautājumus par to, kā tiek definēti reklāmas un informācijas jēdzieni.

⁽⁴⁾ Stratēģija “Labākai sabiedrības veselības aizsardzībai, stiprinot un racionalizējot ES farmakovigilanci: sabiedriskā apspriešana par tiesību aktu priekšlikumiem”, Brisele, 2007. gada 5. decembris (3.2.5. punkts).

4. grozījums

COM(2008) 668 galīgā redakcija – 1. panta 1. punkts

Komisijas priekšlikums	RK priekšlikums
Direktīvu 2001/83/EK groza šādi.	Direktīvu 2001/83/EK groza šādi.
1) Direktīvas 1. pantā aiz 17.a punkta iekļauj šādu 17. punktu:	1) Direktīvas 1. pantā aiz 17.a punkta iekļauj šādu 17. punktu:
“17.a Tirgošanās ar zālēm	“17.a ~~Tirgošanās ar zālēm~~ <u>Starpniecība zāļu izplatīšanā</u>
Visas darbības, kuras ietver neatkarīgas sarunas citas personas vārdā par zāļu pārdošanu vai pirkšanu vai rēķinu izrakstīšanu par zālēm, vai ar zālēm saistītu starpniecību, izņemot zāļu piegādi sabiedrībai, un kuras neatbilst definētajai izplatīšanai vairumtirdzniecībā.”	Visas darbības, kuras ietver neatkarīgas sarunas citas personas vārdā par zāļu pārdošanu vai pirkšanu vai rēķinu izrakstīšanu par zālēm, ~~vai ar zālēm saistītu starpniecību~~ , izņemot tās, ~~zāļu piegādi sabiedrībai, un kuras neatbilst definētajai izplatīšanai vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā.~~

Pamatojums

Ierosinātā 17.a punkta nosaukums ir “Tirgošanās ar zālēm”. Definīcijā cita starpā norādīts, ka izplatīšana vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā neietilpst jēdzienā “tirgošanās ar zālēm”. Tā kā jēdzienam “tirgošanās ar zālēm” daudzās valstīs ir stabili izveidojusies nozīme, 17.a punktā minētajām darbībām būtu jāpiemēro cits nosaukums, pretējā gadījumā šo jēdzienu lietošanā var rasties neskaidrības.

5. grozījums

COM(2008) 665 galīgā redakcija – starp 17. un 18. punktu

Komisijas priekšlikums	RK priekšlikums
	Direktīvas 2004/27/EK 1. panta 40. e) punktu groza šādi.
	Direktīvas j) punktu aizstāj ar šādu tekstu:
	“informācija par to, ka medikamentus, kas nav izlietoti vai kuru derīguma termiņš ir beidzies, nedrīkst izmest tualetē, cita veida notekūdeņos vai sadzīves atkritumos, kā arī norāde uz pieejamajām atbilstošām savākšanas sistēmām”.

Pamatojums

Reģionu komiteja ierosina spēkā esošajā tiesību aktā izdarīt grozījumu, kuru Komisija savā priekšlikumā nav ņēmusi vērā. Spēkā esošajā regulējumā, proti, 2004. gada 31. marta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/27/EK, ar ko groza Direktīvu 2001/83/EK par Kopienas kodeksu, kas attiecas uz cilvēkiem paredzētām zālēm, 54. panta j) punktā noteikts šādi: “vajadzības gadījumā īpaši piesardzības pasākumi neizlietoto zāļu vai no zālēm radušos atkritumu utilizācija, kā arī norāde uz jebkuru atbilstošu esošo savākšanas sistēmu.”

Spēkā esošajā direktīvā noteikts, ka visās dalībvalstīs jābūt savākšanas sistēmām medikamentiem, kas nav izlietoti vai kuru derīguma termiņš beidzies, taču pacienti par šādām sistēmām nav pietiekami informēti. Tā kā trūkst skaidru norādījumu pacientiem, veidojas nevēlama situācija – medikamenti tiek izmesti notekūdeņu sistēmās, un tiek pārslogotas atkritumu pārstrādes iekārtas un notekūdeņu tvertnes. Skaidrāka informācija uz iepakojuma radītu labākus priekšnosacījumus tam, lai pacienti atbilstoši apietos ar medikamentiem, kas nav izlietoti vai kuru derīguma termiņš beidzies.

6. grozījums

COM(2008) 665 galīgā redakcija – starp 15. un 16. punktu

Komisijas priekšlikums	RK priekšlikums
	<u>Direktīvas 2004/27/EK 1. panta 1. punkta i) apakšpunktu groza šādi.</u>
	<u>Šā panta 28. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:</u>
	<u>28. Riski, kas saistīti ar zāļu lietošanu:</u>
	— <u>visi riski, kas attiecas uz zāļu kvalitāti, drošumu vai labvērtību saistībā ar pacientu veselības, sabiedrības veselības vai vides aizsardzību,</u>
	— <u>visi riski, kas izraisa nevēlamu ietekmi uz vidi;</u>
	<u>28.a Riska un labuma samērs:</u>
	<u>Zāļu labvēlīgas terapeitiskās iedarbības novērtējums, ņemot vērā 28. punktā noteiktos riskus.</u>

Pamatojums

RK uzskata, ka attiecībā uz zālēm būtu piemērotāk izšķirt riskus, kas izraisa nevēlamu ietekmi uz vidi, un riskus, kas attiecas uz veselību, kā tas ir Direktīvas 2004/27/EK tekstā. Tādējādi tiek saglabāta tradicionālā koncepcija par ieguvumiem un riskiem attiecībā uz medikamentiem.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Topošā kopējā Eiropas patvēruma sistēma II”

(2010/C 79/11)

Reģionu komiteja

- šajā atzinumā uzsver, ka tieši vietējās un reģionālās pašvaldības arī turpmāk pirmās ieviesīs Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) pamatelementus regulējošos Eiropas tiesību aktus; tomēr izsaka bažas, ka šajā atzinumā izskatāmajos dokumentos nepietiekama uzmanība veltīta vietējai un reģionālajai dimensijai. Vietējās un reģionālās dimensijas iekļaušana ir vajadzīga gan tādēļ, lai varētu efektīvi ieviest KEPS II, gan arī, lai nodrošinātu atbilstību subsidiaritātes principam;
- turklāt uzskata, ka sekmīga saskaņošana ir veids, kā mazināt dažu vietējo un reģionālo pašvaldību nesamērīgu slogu, kas saistīts ar to ģeogrāfisko stāvokli apvienojumā ar atšķirībām valstu izmantotajās pieejās patvēruma jomā. Tāpēc tā iesaka dalībvalstīm gadījumos, kad vietējās un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par mājokļa, labklājības, veselības aprūpes, izglītības un darba tirgus pieejamības jautājumiem, atzīt, ka ir vajadzīga solidaritāte un vienlīdzīgs apgrūtinājumu sadalījums vietējā līmenī;
- uzskata, ka Eiropas tiesību aktu sekmīgas saskaņošanas politikas labad vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir vajadzīgs tiešs Eiropas papildu atbalsts vai arī garantijas par to, ka tās gūs proporcionālu labumu no dalībvalstīm piešķirtā finansējuma. Tā arī uzsver, ka vietējā un reģionālajā līmenī ir jāuzlabo komunikācija jautājumā par atšķirībām starp piespiedu un brīvprātīgu migrāciju un starp starptautiskās aizsardzības saņēmējiem un pieprasītājiem, lai sabiedrība būtu ziņoša un saņemtu pozitīvu vēstījumu par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem.

Ziņotāja: Doreen Huddart (UK/ALDE) Newcastle-upon-Tyne pilsētas padomes locekle

Atsauces dokumenti

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Patvēruma politikas plāns – Integrēta pieeja aizsardzībai visā ES teritorijā".

COM(2008) 360 galīgā redakcija

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai.

COM(2008) 815 galīgā redakcija

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm.

COM(2008) 820 galīgā redakcija

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Eiropas Patvēruma atbalsta biroju.

COM(2009) 66 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

rezultātā vietējām un reģionālajām pašvaldībām var rasties papildu izmaksas;

REĢIONU KOMITEJA

1. uzsver, ka tieši vietējās un reģionālās pašvaldības arī turpmāk pirmās ievieš Kopējās Eiropas patvēruma sistēmas (KEPS) pamatelementus regulējošos Eiropas tiesību aktus, un vēlreiz atkārtoti ieteikumus, ko tā jau ir paudusi 74. plenārsesijā pieņemtajā pirmajā atzinumā (CdR 177/2007 fin) par KEPS;

2. šajā otrajā atzinumā par KEPS vēlas pievērsties arī citiem jautājumiem saistībā ar politikas plānu vispār un izskatīt atsevišķus esošos un iesniegtos tiesību aktus konkrēti, vienlaicīgi paužot atbalstu sākotnējām atziņām;

3. izsaka bažas, ka šajā atzinumā izskatāmajos dokumentos nepietiekama uzmanība veltīta vietējai un reģionālajai dimensijai. Vietējās un reģionālās dimensijas iekļaušana ir vajadzīga gan tādēļ, lai varētu efektīvi ieviest KEPS II, gan arī, lai nodrošinātu atbilstību subsidiaritātes principam;

Patvēruma politikas plāns

4. atzinīgi vērtē to, ka ir atzīta vajadzība šajā politikas jomā saskaņošanu apvienot ar standartu paaugstināšanu, tomēr Komitejai ir daži iebildumi. Jo īpaši Komiteja atzīmē, ka

5. uzsver, ka attiecībā uz patvēruma meklētājiem un bēgļiem KEPS pamatā arī turpmāk jābūt ANO 1951. gada Bēgļu konvencijas principiem, turklāt nav pieļaujama ne tieša, ne netieša tās standartu pazemināšana;

6. atzinīgi vērtē to, ka politikas plāna un ar to saistīto tiesību aktu galvenā iezīme ir patvēruma jomā izmantoto pieeju un papildu aizsardzības [*subsidiary protection* – tulk. piez.] veidu vienādošana. Tas ir svarīgi, jo ir atzīti bēgļa jēdziena ierobežojumi un tas, ka daudzi cilvēki, kas meklē starptautisko aizsardzību, ne vienmēr ir bēgļi šā jēdziena tiešā izpratnē (piemēram, personas, kas bēg no dabas katastrofām). Ar piemērojamajiem uzņemšanas noteikumiem un procedūrām, kā arī ar piešķirto statusu jāgarantē vienlīdzīga attieksme pret šīm personām;

7. uzskata, ka sekmīga saskaņošana ir veids, kā mazināt dažu vietējo un reģionālo pašvaldību nesamērīgu slogu, kas saistīts ar to ģeogrāfisko stāvokli apvienojumā ar atšķirībām valstu izmantotajās pieejās. Ja uzņemšanas noteikumi un procedūras vai starptautiskās aizsardzības piešķiršanas kritēriju piemērošana kādā dalībvalstī ir stingrāka (vai šķietami stingrāka) salīdzinājumā ar citu dalībvalsti, tas var veicināt sekundāro migrāciju ES. Tas savukārt apgrūtina KEPS ieviešanu un var radīt pārmērīgu slogu dažām valstīm un to vietējām un reģionālajām pašvaldībām;

8. uzsver, ka galvenie piespiedu migrācijas cēloņi ir ar ES nesaistīti ārējie un nevis iekšējie apstākļi;

9. iesaka dalībvalstīm gadījumos, kad vietējās un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par mājokļa, labklājības, veselības aprūpes, izglītības un darba tirgus pieejamības jautājumiem, atzīt, ka ir vajadzīga solidaritāte un vienlīdzīgs apgrūtinājumu sadalījums vietējā līmenī;

10. uzskata, ka Eiropas tiesību aktu sekmīgas saskaņošanas politikas labad vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir vajadzīgs tiešs Eiropas papildu atbalsts vai arī garantijas par to, ka tās gūs proporcionālu labumu no dalībvalstīm piešķirtā finansējuma;

11. atzīst, ka nevienmērīgs slogs, kas saistīts ar ģeogrāfisko atrašanās vietu pie ES robežām un demogrāfiskajām īpatnībām, var mazināt saskaņošanas efektivitāti, un tāpēc piekrīt, ka turpmāka valstu standartu saskaņošana ar KEPS palīdzību jāpapildina ar plašāku praktisko sadarbību, lai starp dalībvalstīm un reģioniem taisnīgi sadalītu atbildību patvēruma jomā;

12. izsaka bažas par to, ka politikas plānā nav izskatīta ES ārējās robežas aģentūras *Frontex* darbība ne saskaņošanas, ne arī praktiskās sadarbības izpratnē. Tā kā priekšlikumos par KEPS ir pievērsta papildu uzmanība cilvēktiesībām kopumā un sevišķi mazāk aizsargātu personu cilvēktiesībām, tām būtu jāatspoguļojas arī noteikumos par *Frontex* darbību;

13. uzsver, ka vietējā un reģionālajā līmenī ir jāuzlabo komunikācija jautājumā par atšķirībām starp piespiedu un brīvprātīgu migrāciju un starp starptautiskās aizsardzības saņēmējiem un pieprasītājiem, lai sabiedrība būtu ziņoša un saņemtu pozitīvu vēstījumu par starptautiskās aizsardzības saņēmējiem;

Uzņemšanas direktīva

14. atbalsta to, ka direktīvā apvienoti pasākumi, nosakot standartus gan patvēruma meklētāju, gan arī personu, kas vēlas saņemt alternatīvo aizsardzību [*subsidiary protection* – tulk. piez.], uzņemšanai dalībvalstīs;

15. norāda, ka, saskaņojot uzņemšanas standartus, patvēruma meklētāju sociālā aprūpe, kas saistās ar mājokli, labklājību, veselību, izglītību un piekļuvi darba tirgum, nedrīkst būt augstākā līmenī salīdzinājumā ar vietējo iedzīvotāju aprūpi;

16. uzskata, ka ierosinātās cilvēktiesību garantijas, tai skaitā neaizsargātiem cilvēkiem paredzēti īpaši pasākumi, būtu jāattiecinā uz visa veida pieteikumu izskatīšanu, tostarp jebkāda veida ekstritoriālo pieteikumu izskatīšanu, kā tas paredzēts politikas plāna 5.2.3. punktā. Turpmākie soļi šajā virzienā būs rūpīgi jāpārbauda, sevišķi saistībā ar to likumību, efektivitāti un lietderību;

Aizturēšana: 8.–11. pants

17. ļoti atzinīgi vērtē 8. panta 1. punktā iekļauto principu, saskaņā ar kuru personu nedrīkst aizturēt tikai tāpēc, ka tā iesniegusi pieteikumu starptautiskās aizsardzības iegūšanai; tādējādi ņemts vērā Komitejas pirmā atzinuma par KEPS 16. punktā izteiktais aicinājums. Komiteja atzīst, ka kompetentajām iestādēm var būt pamatoti iemesli dažu pieteikuma iesniedzēju aizturēšanai, piemēram, ja viņi varētu aizbēgt;

Piekļuve darba tirgum pēc 6 mēnešiem: 15. pants

18. piekrīt, ka šie priekšlikumi varētu būt izdevīgi kā patvēruma meklētājiem, tā arī dalībvalstīm, lai arī atzīst, ka dažas dalībvalstis priekšlikumu varētu uztvert neviennozīmīgi, īpaši valstis, kurās pieaug bezdarbs, kā arī valstis, kuras izjūt spiedienu to ģeogrāfiskā novietojuma dēļ. Komiteja atzinīgi vērtē to, ka pārstrādātās Uzņemšanas direktīvas 15. panta 2. punktā arī skaidri noteikts, ka “dalībvalstis dod atļauju pretendentiem iesaistīties darba tirgū saskaņā ar dalībvalstu paredzētiem nosacījumiem”;

19. vēlreiz atkārtoti savu viedokli par integrācijas politiku, kas pausts pirmā atzinuma par KEPS 34.–38. punktā, un norāda uz 2007. gada 11. oktobra atzinumu “Globāla pieeja migrācijai Eiropas Savienības dienvidu jūras robežu reģionos un austrumu un dienvidaustrumu reģionos, kas robežojas ar Eiropas Savienību” (*CdR 64/2007 fin*); uz Reģionu komitejas un Kanāriju salu pārvaldes 2007. gada oktobrī kopīgi rīkotās Tenerifis konferences ar nosaukumu “Pilsētu un reģionu nozīme migrācijas plūsmu vadībā” secinājumiem; uz 2006. gada 15. jūnija atzinumu “Eiropas Parlamenta rezolūcija par minoritāšu aizsardzību un diskriminācijas novēršanas politiku paplašinātajā Eiropā” (*CdR 53/2006*), kurā apspriesta integrācijas politika; uz 2009. gada 12. februāra atzinumu “Vietējo un reģionālo pašvaldību būtiskā nozīme integrācijas politiku izstrādē un īstenošanā” (*CdR 212/2008*); kā arī uz Reģionu komitejas un Atikas pašvaldību un kopienu vietējās apvienības 2008. gada oktobrī Atēnās kopīgi rīkotā semināra ar nosaukumu “Pilsētu un reģionu nozīme imigrantu integrācijā” secinājumiem;

20. apstiprina pirmā atzinuma par KEPS 4. punktā pausto ieteikumu par to, ka Eiropas tiesību aktos būtu jānosaka dalībvalstu pienākums izveidot reģionālo pašvaldību tīklu sistēmu, lai varētu integrēt un informēt bēgļus;

Uzņemšanas materiālie nosacījumi un veselības aprūpe: 17.–20. pants

21. uzskata, ka būtu problemātiski noteikt valstu sociālās palīdzības nosacījumu piemērošanu attiecībā uz patvēruma meklētājiem, un aicina apsvērt vienotu ES minimālo nodrošināšanas standartu ieviešanu;

22. atzīst, ka noteikumi par materiālajiem pakalpojumiem ir sevišķi svarīgi vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kurām ir īpaša nozīme mājokļa, labklājības, veselības aprūpes un izglītības nodrošināšanā. Ja dalībvalstīm ir rīcības brīvība, ieviešot minētos standartus, tām būtu jāapliecina, ka vietējās un reģionālās pašvaldības saņems proporcionālu finansiālo atbalstu gadījumā, ja tām jāpilda papildu pienākumi;

23. uzskata, ka ir jāapmāca tie vietējo un reģionālo pašvaldību ierēdņi, kuriem saskaņā ar noteikumiem jāizvērtē pieejamo līdzekļu apjoms, lai nodrošinātu to, ka izmaksas par uzņemšanas materiālo nosacījumu izpildi vai veselības aprūpi nav nevajadzīgi jāsedz pašiem pieteikuma iesniedzējiem starptautiskās aizsardzības saņemšanai;

Noteikumi personām ar īpašām vajadzībām: 21.–24. pants

24. vēlreiz atkārtot savas jau paustās dziļās bažas par neaizsargātajiem cilvēkiem (pirmā atzinuma par KEPS 29.–33. punkts) un atzinīgi vērtē soļus šā jautājuma risināšanai. Īpaši Komiteja norāda uz vajadzību vēltīt uzmanību to starptautisko aizsardzību meklējošu personu veselības problēmām, kuras nesāņem pietiekamu uzturu, kā arī atradušās apstākļos, kas var radīt ievainojumus vai izraisīt psiholoģiskas traumas. Tā kā veselības aprūpes pakalpojumus bieži sniedz vietējā un reģionālajā līmenī, jāizpēta, jāatrod un jānovērš atsevišķos reģionos pastāvošie šķēršļi;

Attieksme pret personām, kuru pieteikumi par starptautisko aizsardzību noraidīti

25. Attieksmes saskaņošana pret patvēruma meklētājiem kuru pieteikumi noraidīti, varētu palīdzēt mazināt sekundāro migrāciju. Tomēr jāatļauj veikt tādas pasākumus, kas mudinātu attiecīgās personas pamest valsti brīvprātīgi. Šādi pasākumi nedrīkst ietekmēt nepieciešamos medicīniskos pakalpojumus vai eksistences nodrošināšanas palīdzību minētajām personām;

26. uzsver, ka piespiedu nabadzību un atteikumu saņemt veselības aprūpi nekādā gadījumā nedrīkst izmantot, lai īstenotu imigrācijas un patvēruma rīcībpolitikas, kas saistītas ar personu, kuru pieteikumi par starptautisko aizsardzību noraidīti, repatriāciju;

Nepilngadīgie

27. atzinīgi vērtē to, ka Uzņemšanas direktīvā un citos pārstrādātās KEPS II instrumentos tagad ir ietverta skaidra nepilngadīgās

personas definīcija, proti, tas ir “trešās valsts pilsonis vai bezvalstnieks, kas jaunāks par 18 gadiem”. Tāpat atzinīgi vērtējams tas, ka katrā instrumentā nepilngadīgajiem noteiktas papildu garantijas. Par nepilngadīgajiem atzītās personas varēs izmantot minēto standartu sniegtās priekšrocības, savukārt nepilnīga ir to personu aizsardzība, kuras iesniegušas pieteikumu starptautiskās aizsardzības saņemšanai un kuru vecumu būs apstrīdējusi tā dalībvalsts, kas uzņem iesniedzēju, izskata un pieņem lēmumu par pieteikumu vai piemēro Dublinas kritērijus;

28. atzīmē, ka tieši materiālie uzņemšanas nosacījumi būs tas KEPS elements, ar ko vispirms saskarsies personas, kas būs iesniegušas starptautiskās aizsardzības pieteikumu. Tāpēc ir svarīgi, ka gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēju vecums ir apstrīdams, viņi tiek uzskatīti par nepilngadīgajiem, līdz ir pierādīts, ka viņi ir pilngadīgi (pietiekami ievērojot citu pieteikumu par starptautisko aizsardzību iesniedzēju tiesības un drošību), lai attieksme pret viņiem vienmēr būtu humāna un cieņas pilna un lai vecuma noteikšanas procedūrām tiktu piemērotas tiesiskās garantijas, īpaši gadījumos, kad noteikta medicīniska izmeklēšana. Ja šajā posmā iesniedzēja vecums ir novērtēts nepareizi, tad iespējams, ka nepilngadīgajam pieteikuma par starptautisko aizsardzību iesniedzējam ir nepamatoti atteikta paaugstināta līmeņa aizsardzība, ko ar KEPS II tiesību aktiem paredzēts nodrošināt nepilngadīgajiem;

29. atzīst, ka uz dažām vietējām un reģionālajām pašvaldībām gulstas ārkārtīgi liels slogs, sniedzot pakalpojumus nepilngadīgajiem bez pavadības vai lielam viņu skaitam, un iesaka šādām pašvaldībām piešķirt atbilstošus līdzekļus;

Pārstrādātā Dublinas regula

30. uzsver, ka tā ir īpaši svarīga reģioniem, jo saskaņā ar Dublinas sistēmu patvēruma meklētājus var nosūtīt uz pirmo dalībvalsti, kurā viņi ierašanās, un tas rada spiedienu uz atsevišķām dalībvalstīm un reģioniem pie ES ārējām robežām un galvenajiem robežas šķērsošanas punktiem;

31. atbalsta mērķi uzlabot sistēmas efektivitāti, taču tikai gadījumos, ja tas atbilst saskaņotai uzņemšanas standartu, kā arī atzīšanas sistēmu patvēruma meklētājus var nosūtīt uz pirmo dalībvalsti, kurā nosūtītāja dalībvalsts nepārkāpj starptautiskajos cilvēktiesību aizsardzības tiesību aktos noteiktās saistības, tai skaitā Eiropas Pamattiesību hartas 19. pantā, ANO 1951. gada Bēgļu konvencijas 33. pantā un ANO 1984. gada Konvencijas pret spīdzināšanu 3. pantā ietvertās tiesības uz cieņu pret ģimenes dzīvi, bērnu interešu ievērošanu un izraidīšanas aizliegumu, tostarp netiešo izraidīšanu. Regulas priekšlikuma noteikumiem būtu jāstājas spēkā tikai pēc tam, kad pilnībā būs ieviestas pārstrādātās Uzņemšanas, Procedūru un Kvalifikācijas direktīvas;

32. atzinīgi vērtē 6. pantu par nepilngadīgo bez pavadības tiesību aizsardzību, kurā zināmā mērā ir ņemtas vērā Komitejas pirmā atzinuma par KEPS 29.–33. punktā paustās bažas. Būtu jānodrošina arī citu neaizsargāto cilvēku grupu, piemēram, grūtnieču un cilvēku ar invaliditāti, efektīva aizsardzība. Regulā arī būtu jārisina pastāvošās nepilnības ģimenes vienotības saglabāšanas jomā;

33. atzinīgi vērtē 27. pantā iekļauto principu, saskaņā ar kuru personu nedrīkst aizturēt tikai tāpēc, ka tā iesniegusi pieteikumu starptautiskās aizsardzības iegūšanai; tādējādi ņemts vērā Komitejas pirmā atzinuma par KEPS 16. punktā izteiktais ieteikums;

34. atbalsta 31. pantā ierosinātās procedūras, kas ļauj nepiemērot šīs regulas noteikumus gadījumā, ja dalībvalsts saskaras ar ārkārtas situāciju, kas ļoti smagi noslogo tās uzņemšanas spēju;

35. iesaka izstrādāt oficiālus līdzekļus reģionu un Eiropas Komisijas saziņai, lai pievērstu uzmanību situācijām, kurās varētu rasties vajadzība izmantot 31. panta otrajā punktā paredzētās Komisijas tiesības rīkoties gadījumā, ja vispārējais stāvoklis dalībvalstī neatbilst 31. panta 1. punktā noteiktajiem standartiem. Tomēr, lai nepieļautu minēto noteikumu nepamatoti plašu izmantošanu, Komisijai būtu rūpīgi jāuzrauga situācija un jāapsver, vai tā patiešām ir ārkārtēja, un vai direktīvas, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, un Direktīvas 2005/85/EK neievērošana ir iemesls uzsākt EK Līguma 226. pantā paredzēto pārkāpumu tiesvedību;

Pārstrādātā Procedūru direktīva

36. atzinīgi vērtē to, ka atzīta vajadzība procesuālo standartu saskaņošanu apvienot ar standartu paaugstināšanu pieteikumu par starptautisko aizsardzību izskatīšanas jomā. Tādējādi var samazināt lēmuma pieņemšanai vajadzīgo laiku. Ilgam izvērtēšanas laikam var būt nelabvēlīga ietekme uz veselību un garīgo labsajūtu, kas savukārt var radīt lielu slogu vietējo un reģionālo pašvaldību resursiem. Pat tad, ja lēmuma pieņemšana ir daļa no valsts (pretstatā reģionāla līmeņa) īstenošanas shēmas, aizkavēšanās var radīt nevēlamu spiedienu uz tām vietējām vai reģionālajām pašvaldībām, kurās notiek uzklaušanās vai tiesas procesi;

Pārstrādātā Kvalifikācijas direktīva

37. atzinīgi vērtē to, ka ir atzīta vajadzība kvalifikāciju standartu saskaņošanu apvienot ar standartu paaugstināšanu. Ņemot vērā visus bēgļu jautājumus regulējošo tiesību aktu humāno raksturu, prioritātei jābūt problēmas risinājumam, novēršot atšķirības

atzīšanas par bēgli jomā, nevis risinājumam sekundārās migrācijas problēmai, kas saistīta ar atšķirīgiem labklājības nodrošinājuma un darba tirgus pieejamības nosacījumiem. Starptautiskās aizsardzības netaisnīga atteikuma sekas ir īpaši smagas;

38. atzinīgi vērtē lielākas nozīmes piešķiršanu papildu aizsardzībai [*subsidiary protection* – tulk. piez.]. Komiteja atzinīgi vērtē politikas plāna 3.3. punktā ietverto norādi par uzlabojumiem tā dēvētās “alternatīvās bēgšanas iespējas izcelsmes valstī” piemērošanā. Šādu “alternatīvu” nedrīkstētu izmantot, lai ar to patiesībā slēptu izraidīšanu;

39. atzīst, ka kvalitātes uzlabošana lēmumiem par patvēruma un papildu aizsardzības piešķiršanu, kas ietver apmaiņu ar paraugpraksi spēkā esošo un ierosināto tiesību aktu interpretācijas jomā, samazinās pārsūdzēto lēmumu īpatsvaru (kas dažās valstīs ir augsts). Tie arī varētu palielināt to personu skaitu, kas brīvprātīgi atgriežas izcelsmes valstī pēc tam, kad viņu pieteikums par starptautisko aizsardzību ir noraidīts. Panākumi abās minētajās jomās mazinās nesamērīgo spiedienu, kādam būs pakļauti tie reģioni, kam jānodrošina palīdzība personām, kurām atteikts valsts atbalsts;

40. atkārtro, ka saskaņā ar starptautisko tiesību aktu noteikumiem pārvietotajām personām ir tiesības censties iegūt starptautisko aizsardzību pat tad, ja ES tās ieceļojušas nelikumīgi, un tādēļ uzstāj, ka veidu, kādā persona ieceļojusi ES, nedrīkst izmantot pret pieteikuma par starptautisko aizsardzību iesniedzējiem un īpaši pret cilvēku kontrabandas upuriem;

41. secina, ka, lai gan “ticamība” nav daļa no starptautiskās vai Eiropā izmantotās bēgļa definīcijas, daudzu personu iesniegumi par starptautisko aizsardzību ir noraidīti tieši nepietiekamas ticamības dēļ. Personām, kuru iesniegumi par starptautisko aizsardzību ir noraidīti, var būt vajadzīga ievērojama vietējo un reģionālo pašvaldību palīdzība, pirms tās atstāj ES, tādēļ ir svarīgi nepamatoti nenoraidīt pieteikumus nepietiekamas ticamības dēļ;

42. iesaka pārstrādātajā Kvalifikācijas direktīvā skaidrāk noteikt, ka noteikumi par ticamību (pašreizējā redakcijā 4. panta 5. punkts) bēgļa definīciju tikai papildina — tie raksturo apstākļus, kādos personu nepārbaudītus izteikumus drīkst izmantot par pierādījumiem, tādējādi palīdzot izpildīt pierādījumu apjoma kritēriju, kas ir vajadzīgs to faktu konstatācijai, ar ko pamato starptautiskās aizsardzības nepieciešamību;

Praktiskā sadarbība

43. uzsver vajadzību pēc tīkliem, ar kuru palīdzību vietējā un reģionālajā līmenī apmainīties ar informāciju un paraugpraksi, un vajadzību piedāvāt pienācīgu finansiālo atbalstu tīklos īstenojamiem pasākumiem;

44. atzinīgi vērtē lēmumu izveidot Eiropas Patvēruma atbalsta biroju (EASO) un uzskata, ka tas aktīvi veicinās starptautisko standartu pilnveidošanu un saskaņotāku pieeju izmantošanu;

45. uzskata, ka Reģionu komiteja būtu jāiekļauj ierosinātās regulas 17. punktā līdzās "citām Kopienas struktūrām" (49. pants);

46. uzsver, ka ir svarīgi veikt izpēti un salīdzinošos pētījumus, lai uzlabotu politisko un praktisko faktu bāzi, un šajā ziņā īpaša nozīme būs vietējām un reģionālajām pašvaldībām. Vietējās un reģionālās pašvaldības būtu jāpiemin saistībā ar "informācijas apmaiņu un paraugpraksi" (3. pants) un ar "informācijas vākšanu un apmaiņu" (11. pants);

47. vēlas precīzāku informāciju jautājumā par ierosināto normatīvo sistēmu un rādītājiem, kas paredzēti politikas izstrādes un pakalpojumu sniegšanas efektivitātes vērtējumam;

48. iesaka vietējām un reģionālajām pašvaldībām pieejamās finansējuma programmas izstrādāt tā, lai sabiedrība būtu labāk informēta par patvēruma jautājumiem reģionos, kur tas varētu uzlabot iedzīvotāju informētību un integrāciju. Konsultatīvajā forumā būtu jāiesaista vietējās un reģionālās pašvaldības un Reģionu komiteja;

49. iesaka arī noteikt, ka EASO jābūt galvenajai lomai, veidojot attiecības ar trešām valstīm, NVO un starptautiskajām struktūrām;

50. sevišķi uzsver vietējo un reģionālo pašvaldību ieguldījumu, lai varētu sasniegt augstus standartus praktiskajā darbā ar patvēruma meklētājiem un bēgļiem. Turklāt starptautiskās aizsardzības programmu veicināšanas nolūkā ir svarīgi piedāvāt apmācību uz robežām nodarbinātajam personālam, iekļaujot uzņemšanas centrus un telpas izmītināšanai;

51. izsaka dziļu nožēlu par vietējo un reģionālo pašvaldību pārstāvju neiekļaušanu Biroja valdē un iesaka stiprināt EASO pārvaldi, iekļaujot tajā Reģionu komitejas pārstāvjus, kā arī aicina rīkot regulāras apspriedes;

Atbildības taisnīga sadale un ES iekšējā solidaritāte

52. atzīmē, ka priekšlikumu svarīgs elements ir dalībvalstu solidaritāte, īpaši, ņemot vērā Dublīnas II regulas grozījumus, tomēr jautājumā par rīcībspolitiku īstenošanu priekšlikumos joprojām

paredzēta ievērojama dalībvalstu rīcības brīvība. Ir svarīgi apzināties, ka vajadzība pēc dalībvalstu kopējā sloga sadales un solidaritātes pastāv arī pašās dalībvalstīs;

53. vēlreiz pauž savā pirmajā ziņojumā par KEPS 46. punktā izteikto gandarījumu par Eiropas Bēgļu fonda un Eiropas Atgriešanās fonda dalībvalstīm piedāvāto praktisko atbalstu. Šiem fondiem būs sevišķi liela nozīme Uzņemšanas direktīvas un Procedūru direktīvas sekmīgā ieviešanā. Komiteja vēlas saņemt apliecinājumu tam, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām būs tieša piekļuve minētajiem fondiem un ka tās būs iesaistītas fondu piedāvātā atbalsta piešķiršanas uzraudzībā;

54. pagaidām atzinīgi vērtē iespēju īpašus ES jautājumus izskatīt kopīgi, ja vien tiek nodrošināta augsta līmeņa cilvēktiesību aizsardzība un ievērots princips, ka katra lieta jāizskata individuāli;

Ārējā solidaritāte

55. uzsver brīvprātīgas pārcelšanās nozīmīgumu un atzinīgi vērtē priekšlikumus par uzlabojumiem. Komiteja vēlas saņemt apstiprinājumu tam, ka tiks ieviesti mehānismi apspriedēm ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām šajā jomā, ņemot vērā to lomu bēgļu un citu starptautisko aizsardzību saņēmušo personu sekmīgā integrācijā. Komiteja atzīmē, ka veiksmīgi pārvaldīta brīvprātīga pārcelšanās palīdzēs reģioniem gūt labumu no lietišķi vadītas migrācijas.

Par kopējas ES pārvietošanas programmas izveidi

56. atzinīgi vērtē minēto Komisijas paziņojumu un uzskata, ka šī iniciatīva veicinās solidaritāti pārcelšanās prakses jomā, kā arī pilnveidos standartus dalībvalstīs, jo īpaši saistībā ar vietējo un reģionālo pašvaldību lomu pārvietoto personu uzņemšanā, pārvietošanā un integrācijā;

57. īpaši atzinīgi vērtē Pārvietošanas ekspertu grupas paplašināšanu un uzsver, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir nozīmīga loma uzņemšanas un pārvietošanas procesos un ka to ieguldījums vajadzību un ikgadējo prioritāšu noteikšanas, kā arī paraugprakses apmaiņas jomā minētajā grupā būtu jāatzīst par iesaistīto personu īpašajām zināšanām;

58. lūdz piešķirt vietējām un reģionālajām pašvaldībām, kurām jāuzņemas galvenā loma ES pārvietošanas programmas sekmīgā īstenošanā, pietiekamus līdzekļus no Eiropas Komisijas ieteiktajiem finansējuma avotiem pārvietoto personu atbalstam.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

Priekšlikums Uzņemšanas direktīvai [COM(2008) 815], 2.c) pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
“Ģimenes locekļi”, ciktāl šāda ģimene ir bijusi izcelsmes valstī, ir šādi pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi, kas ir tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu: i) patvēruma meklētāja laulātais vai viņa/viņas neprecējies partneris, ar kuru viņam/viņai ir stabilas attiecības, ja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecināmi uz ārvalstniekiem, vai atbilstoši praksei attiecīgajā dalībvalstī neprecētus pārus uzskata par pielīdzinātiem precētiem pāriem; ii) pieteikuma iesniedzēja vai i) punktā minēto pāru nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārliulībā vai ir adoptēti, kā noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos; iii) pāru, kas minēti i) apakšpunktā, vai pieteikuma iesniedzēja laulāti nepilngadīgie bērni, neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārpus tās, vai ir adoptēti atbilstoši valsts tiesību aktos noteiktajam, ja viņu interesēs ir dzīvot pie pieteikuma iesniedzēja; iv) pieteikuma iesniedzēja tēvs, māte vai aizbildnis, ja pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs un neprecējies vai ja viņš/viņa ir nepilngadīgs(-a) un precējies(-usies), bet viņa/viņas interesēs ir dzīvot pie tēva, mātes vai aizbildņa; v) pieteikuma iesniedzēja neprecētie brāļi un māsas, ja pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs un neprecējies vai ja pieteikuma iesniedzējs vai viņa/viņas brāļi un māsas ir nepilngadīgi un laulāti, bet vienas vai vairāku šo personu interesēs ir dzīvot kopā;	“Ģimenes locekļi”, ciktāl šāda ģimene ir bijusi izcelsmes valstī, ir šādi pieteikuma iesniedzēja ģimenes locekļi, kas ir tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu: i) patvēruma meklētāja laulātais vai viņa/viņas neprecējies partneris, ar kuru viņam/viņai ir stabilas attiecības, ja saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem, kas attiecināmi uz ārvalstniekiem, vai atbilstoši praksei attiecīgajā dalībvalstī neprecētus pārus uzskata par pielīdzinātiem precētiem pāriem; ii) pieteikuma iesniedzēja vai i) punktā minēto pāru nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies un apgādājami, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārliulībā vai ir adoptēti, kā noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos; iii) pāru, kas minēti i) apakšpunktā, vai pieteikuma iesniedzēja laulāti nepilngadīgie bērni, neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārpus tās, vai ir adoptēti atbilstoši valsts tiesību aktos noteiktajam, ja viņu interesēs ir dzīvot pie pieteikuma iesniedzēja; (iv) (iii) pieteikuma iesniedzēja tēvs, māte vai aizbildnis, ja pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs un neprecējies vai ja viņš/viņa ir nepilngadīgs(-a) un precējies(-usies), bet viņa/viņas interesēs ir dzīvot pie tēva, mātes vai aizbildņa; (v) (iv) pieteikuma iesniedzēja neprecētie brāļi un māsas, ja pieteikuma iesniedzējs ir nepilngadīgs un neprecējies vai ja pieteikuma iesniedzējs vai viņa/viņas brāļi un māsas ir nepilngadīgi un laulāti, bet vienas vai vairāku šo personu interesēs ir dzīvot kopā;

Pamatojums

Eiropas Komisijas priekšlikumā paredzēts paplašināt jēdzienu “ģimene”. Tādējādi ievērojami pieaugtu to personu skaits, kurām ir tiesības saņemt palīdzības pakalpojumus. Tāpēc būtu vēlams saglabāt direktīvā sākotnēji noteikto personu loku, kurām ir tiesības saņemt minētos pakalpojumus.

2. grozījums

Priekšlikums Uzņemšanas direktīvai [COM(2008) 815], 6. pants – jauns 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	1. Dalībvalstis nodrošina katra indivīda likumīgās tiesības, lai visos aspektos garantētu humānu un juridiski noteiktu izturēšanos arī pret patvēruma meklētājiem bez personas dokumentiem. Par sekām, ko rada fiktīvas vai nelikumīgi pieņemtas identitātes izmantošana vai falsificētu, viltotu vai nederīgu dokumentu iesniegšana, tiek lemts saskaņā ar tiesību aktiem par starptautiskās aizsardzības piešķiršanu.

Pamatojums

Kamēr ar absolūtu pārliecību nav iespējams noteikt katra patvēruma meklētāja identitāti, pret viņu jāizturas atbilstoši juridiskās noteiktības principam. Ir būtiski sākt pantu ar šo pamatnostādni, kas balstās uz cilvēka cieņas un visu cilvēku vienlīdzības principu.

3. grozījums

Priekšlikums Uzņemšanas direktīvai [COM(2008) 815], 15. pants, 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
~~Sakarā ar darba tirgus politiku dalībvalstis var paredzēt priekšrocības ES pilsoņiem un tādu valstu pilsoņiem, kuras ir Nolīguma par Eiropas Ekonomikas zonu dalībnieces, kā arī trešo valstu pilsoņiem, kas ir legāli apmetušies uz dzīvesvietu;~~	Sakarā ar darba tirgus politiku dalībvalstis var paredzēt priekšrocības ES pilsoņiem un tādu valstu pilsoņiem, kuras ir Nolīguma par Eiropas Ekonomikas zonu dalībnieces, kā arī trešo valstu pilsoņiem, kas ir legāli apmetušies uz dzīvesvietu;

Pamatojums

Runājot par Eiropas Komisijas ierosināto neierobežoto piekļuvi darba tirgum, jāsecina, ka jābūt iespējai saglabāt savas valsts pilsoņu priekšrocības salīdzinājumā ar ES un EEZ pilsoņiem. Tādēļ direktīvas 15. panta 4. punkts jā saglabā tā līdzšinējā redakcijā.

4. grozījums

Priekšlikums Uzņemšanas direktīvai [COM(2008) 815], 20. pants – jauns 6., 7. un 8. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	6. Dalībvalstis neatsaka vai nepasliktina uzņemšanas materiālos nosacījumus personām, kuru iesniegtais pieteikums par starptautisko aizsardzību noraidīts, kamēr nav izstrādāti plāni par viņu repatriāciju vai brīvprātīgu atgriešanos. 7. Piespiedu nabadzību vai tās draudus nekādā gadījuma neizmanto, lai personas, kuru pieteikums noraidīts, piespiedu atgriezties viņu izcelsmes valstī. 8. Atteikumu saņemt primāro veselības aprūpi vai šāda atteikuma draudus nekādā gadījuma neizmanto, lai personas, kuru pieteikums noraidīts, piespiedu atgriezties viņu izcelsmes valstī.

Pamatojums

Šādi noteikumi ir vajadzīgi, lai nodrošinātu atbilstību Eiropas cilvēktiesību standartiem, īpaši Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 3. pantam. Uzņemšanas materiālo nosacījumu atteikums vai pasliktināšana var mudināt personas, kuru pieteikums noraidīts, pārtraukt kontaktus ar uzņēmēju dalībvalsti; tas var kavēt iespējamo repatriāciju un veicināt nelegālo nodarbinātību. Uzņemšanas materiālo nosacījumu saglabāšanas finansiālā ietekme būtu stimuls dalībvalstīm uzlabot savas repatriācijas procedūras un brīvprātīgās atgriešanās shēmas (nabadzību un atteikumu saņemt veselības aprūpes pakalpojumus nevar uzskatīt par patiešām brīvprātīgas atgriešanās stimuliem, tās ir piespiedu atgriešanās veicināšanas nelikumīgas izpausmes formas). Tomēr līdz ar atļauju pieteikuma par starptautisko aizsardzību iesniedzējiem piekļūt darba tirgum ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc viņu ierašanās ES pieaugušie nodokļu ieņēmumi varētu kompensēt šādu izmaiņu radītās izmaksas.

Primārās veselības aprūpes pakalpojumi noraidīto pieteikumu iesniedzējiem jānodrošina arī, lai aizsargātu sabiedrības veselību. Turklāt, ja noraidīto pieteikumu iesniedzējiem ir atteikta primārā veselības aprūpe, viņi akūtu simptomu gadījumā, iespējams, vērsīsies pēc palīdzības slimnīcā. Tas būtu ievērojams slogs veselības aprūpes budžetiem, kurus daudzās dalībvalstīs pārvalda reģionu līmenī.

5. grozījums

Priekšlikums Uzņemšanas direktīvai [COM(2008) 815], 20. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Dalībvalstis var pasliktināt uzņemšanas materiālos nosacījumus, ja patvēruma meklētājs:	Dalībvalstis var pasliktināt <u>vai atteikt</u> uzņemšanas materiālos nosacījumus, ja patvēruma meklētājs:
a) atstāj dzīvesvietu, ko viņam noteikusi kompetentā iestāde, par to nepaziņojot šādai iestādei vai, ja tas ir prasīts, bez atļaujas, vai	a) atstāj dzīvesvietu, ko viņam noteikusi kompetentā iestāde, par to nepaziņojot šādai iestādei vai, ja tas ir prasīts, bez atļaujas, vai
b) nepilda pienākumus par deklarēšanu vai informācijas sniegšanu vai saprātīgā termiņā, kas noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos, neierodas uz personīgām intervijām attiecībā uz patvēruma procedūru, vai	b) nepilda pienākumus par deklarēšanu vai informācijas sniegšanu vai saprātīgā termiņā, kas noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos, neierodas uz personīgām intervijām attiecībā uz patvēruma procedūru, vai
c) jau ir iesniedzis patvēruma pieteikumu tajā pašā dalībvalstī;	c) jau ir iesniedzis patvēruma pieteikumu tajā pašā dalībvalstī;

Pamatojums

Komisijas priekšlikumā iespējas atteikt materiālos nosacījumus ir ļoti ierobežotas. Tas varētu traucēt pieteikuma iesniedzēja motivāciju aktīvi piedalīties patvēruma pieteikuma izskatīšanas procedūrā. Tādēļ būtu vēlams saglabāt līdzšinējo teksta redakciju.

6. grozījums

Priekšlikums Uzņemšanas direktīvai [COM(2008) 815], 21. panta 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
2. Dalībvalstis valsts tiesību aktos paredz procedūras, ar kurām tūlīt pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas nosaka, vai pieteikuma iesniedzējam ir īpašas vajadzības un norādītu šādu vajadzību būtību. Dalībvalstis nodrošina atbalstu personām ar īpašām vajadzībām visas patvēruma procedūras laikā un nodrošina atbilstošu viņu situācijas uzraudzību.	2. a) Dalībvalstis valsts tiesību aktos paredz procedūras, ar kurām tūlīt pēc starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas nosaka, vai pieteikuma iesniedzējam ir īpašas vajadzības un norādītu šādu vajadzību būtību. Dalībvalstis nodrošina atbalstu personām ar īpašām vajadzībām visas patvēruma procedūras laikā un nodrošina atbilstošu viņu situācijas uzraudzību. b) <u>Ja pieteikuma iesniedzēja vecums ir apstrīdams, viņu uzskata par nepilngadīgu personu, līdz ir pierādīts, ka viņš ir pilngadīgs (pienācīgi ievērojot citu pieteikumu par starptautisko aizsardzību iesniedzēju tiesības un drošību).</u> c) <u>Dalībvalstis nodrošina piemērotas tiesiskās garantijas vecuma noteikšanas procedūrām, īpaši gadījumos, kad noteikta medicīniska izmeklēšana.</u> d) <u>Nepavadītu nepilngadīgu personu visa veida izmeklēšana jāveic, neskarot Direktīvas 2005/85/EK 17. panta noteikumus.</u>

Pamatojums

Šāds grozījums vajadzīgs, lai novērstu nepamatotu atteikumu nepilngadīgām personām saņemt paaugstināta līmeņa aizsardzību, kas paredzēta priekšlikumā par KEPS II. Svarīgi, lai šajā pieteikuma izskatīšanas posmā vecuma noteikšanai būtu pienācīgas tiesiskās garantijas, jo Uzņemšanas direktīvas noteikumi "tieši piemērojami" arī pārstrādātajai Padomes Regulai (EK) Nr. 343/2003 (Dublinas regula) (Preambula, 9. apsvērums). Šajos noteikumos arī jābūt norādei uz detalizētajiem noteikumiem par nepavadītām nepilngadīgām personām, kas iekļautas pašreizējās Direktīvas 2005/85/EK (Procedūru direktīva) 17. pantā vai to aizvietojošā tiesību aktā.

7. grozījums

Pārstrādātā Dublinas regula [COM(2008) 820 galīgā redakcija], 31. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Ja atbildīgā dalībvalsts saskaras ar ārkārtas situāciju, kas uzliek ārkārtīgi lielu slogu tās uzņemšanas spējām, patvēruma sistēmai vai infrastruktūrai, un ja starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšana uz minēto dalībvalsti, ko veic saskaņā ar šo regulu, varētu palielināt šo slogu, attiecīgā dalībvalsts drīkst pieprasīt apturēt šādu pārsūtīšanu. Pieprasījumu adresē Komisijai. Tā norāda pieprasījuma pamatojumu un jo īpaši pievieno: a) sīku aprakstu ārkārtas situācijai, kas uzliek ārkārtīgi lielu slogu pieprasītājas dalībvalsts uzņemšanas spējām, patvēruma sistēmai vai infrastruktūrai, norādot attiecīgo statistiku un pamatojošus pierādījumus; b) šīs situācijas drīzas attīstības pamatotu prognozi; c) pamatotu skaidrojumu papildu slogam, ko starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji saskaņā ar šo regulu varētu uzlikt pieprasītājas dalībvalsts uzņemšanas spējām, patvēruma sistēmai vai infrastruktūrai, norādot attiecīgo statistiku un papildu pierādījumus. 2. Ja Komisija uzskata, ka apstākļi kādā citā dalībvalstī var radīt situāciju, kurā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem sniegtās aizsardzības līmenis neatbilst Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši Direktīvai [...]/EK [, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai] un Direktīvai 2005/85/EK, tad tā var nolemt saskaņā ar 4. punktā noteikto procedūru, lai tiktu apturētas visas pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti. 3. Ja kāda dalībvalsts uzskata, ka apstākļi kādā citā dalībvalstī var radīt situāciju, kurā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem sniegtās aizsardzības līmenis neatbilst Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši Direktīvai [...]/EK [, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai] un Direktīvai 2005/85/EK, tad tā var pieprasīt, lai tiktu apturētas visas pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti.	1. Ja atbildīgā dalībvalsts saskaras ar ārkārtas situāciju, kas uzliek ārkārtīgi lielu slogu tās uzņemšanas spējām, patvēruma sistēmai vai infrastruktūrai, un ja starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšana uz minēto dalībvalsti, ko veic saskaņā ar šo regulu, varētu palielināt šo slogu, attiecīgā dalībvalsts drīkst pieprasīt apturēt šādu pārsūtīšanu. Pieprasījumu adresē Komisijai. Tā norāda pieprasījuma pamatojumu un jo īpaši pievieno: a) sīku aprakstu ārkārtas situācijai, kas uzliek ārkārtīgi lielu slogu pieprasītājas dalībvalsts uzņemšanas spējām, patvēruma sistēmai vai infrastruktūrai, norādot attiecīgo statistiku un pamatojošus pierādījumus; b) šīs situācijas drīzas attīstības pamatotu prognozi; c) pamatotu skaidrojumu papildu slogam, ko starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēji saskaņā ar šo regulu varētu uzlikt pieprasītājas dalībvalsts uzņemšanas spējām, patvēruma sistēmai vai infrastruktūrai, norādot attiecīgo statistiku un papildu pierādījumus. 2. Ja Komisija uzskata, ka apstākļi kādā citā dalībvalstī var radīt situāciju, kurā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem sniegtās aizsardzības līmenis neatbilst Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši Direktīvai [...]/EK [, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai] un Direktīvai 2005/85/EK, tad tā var nolemt saskaņā ar 4. punktā noteikto procedūru, lai tiktu apturētas visas pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti. 3. Ja kāda dalībvalsts uzskata, ka apstākļi kādā citā dalībvalstī var radīt situāciju, kurā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem sniegtās aizsardzības līmenis neatbilst Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši Direktīvai [...]/EK [, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai] un Direktīvai 2005/85/EK, tad tā var pieprasīt, lai tiktu apturētas visas pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Pieprasījumu adresē Komisijai. Tajā norāda pieprasījuma pamatojumu un jo īpaši pievieno sīku informāciju par situāciju attiecīgajā dalībvalstī, kas liecina par iespējamu neatbilstību Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši Direktīvai [...]/.../EK] [, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai] un Direktīvai 2005/85/EK.	Pieprasījumu adresē Komisijai. Tajā norāda pieprasījuma pamatojumu un jo īpaši pievieno sīku informāciju par situāciju attiecīgajā dalībvalstī, kas liecina par iespējamu neatbilstību Kopienas tiesību aktiem, jo īpaši Direktīvai [...]/.../EK] [, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai] un Direktīvai 2005/85/EK.
	4. Ja vietējā vai reģionālā pašvaldība uzskata, ka tā salīdzinājumā ar stāvokli dalībvalstī kopumā nonākusi ārkārtas situācijā, kas rada ārkārtīgi lielu slogu tās uzņemšanas spējai, patvēruma sistēmai vai infrastruktūrai, taču nav izpildīti 1. punkta nosacījumi, kas ļauj attiecīgi rīkoties, tā var iesniegt oficiālu lūgumu Komisijai izmantot tai 2. punktā piešķirtās pilnvaras.
4. Pēc tam, kad saņemts pieprasījums atbilstoši 1. vai 3. punktam, vai pati pēc savas iniciatīvas saskaņā ar 2. punktu Komisija var nolemt apturēt visas pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti. Šādu lēmumu pieņem iespējami drīz un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc pieprasījuma saņemšanas. Lēmumā apturēt pārsūtīšanas norāda iemeslus tā pamatā un jo īpaši iekļauj: a) pētījumu par visiem attiecīgajiem apstākļiem dalībvalstī, uz kuru paredzētās pārsūtīšanas varētu apturēt; b) pētījumu par pārsūtīšanas apturēšanas iespējamo ietekmi uz citām dalībvalstīm; c) ierosināto dienu, kad pārsūtīšanas apturēšana stājas spēkā; d) jebkādu īpašu nosacījumus saistībā ar šādu apturēšanu.	4 5 Pēc tam, kad saņemts pieprasījums atbilstoši 1. vai 3. punktam, vai pati pēc savas iniciatīvas saskaņā ar 2. punktu, vai saskaņā ar 2. punktu apvienojumā ar 4. punktu Komisija var nolemt apturēt visas pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti. Šādu lēmumu pieņem iespējami drīz un ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc pieprasījuma saņemšanas. Lēmumā apturēt pārsūtīšanas norāda iemeslus tā pamatā un jo īpaši iekļauj: a) pētījumu par visiem attiecīgajiem apstākļiem dalībvalstī, uz kuru paredzētās pārsūtīšanas varētu apturēt; b) pētījumu par pārsūtīšanas apturēšanas iespējamo ietekmi uz citām dalībvalstīm; c) ierosināto dienu, kad pārsūtīšanas apturēšana stājas spēkā; d) jebkādu īpašu nosacījumus saistībā ar šādu apturēšanu.
5. Komisija paziņo Padomei un dalībvalstīm par lēmumu apturēt visas pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti. Jebkura dalībvalsts drīkst Komisijas lēmumu pārsūtīt Padomei viena mēneša laikā no paziņojuma saņemšanas. Padome ar kvalificētu vairākumu drīkst pieņemt atšķirīgu lēmumu viena mēneša laikā no dienas, kad dalībvalsts to pārsūtījusi.	5 6 . Komisija paziņo Padomei un dalībvalstīm par lēmumu apturēt visas pieteikuma iesniedzēju pārsūtīšanas saskaņā ar šo regulu uz attiecīgo dalībvalsti. Jebkura dalībvalsts drīkst Komisijas lēmumu pārsūtīt Padomei viena mēneša laikā no paziņojuma saņemšanas. Padome ar kvalificētu vairākumu drīkst pieņemt atšķirīgu lēmumu viena mēneša laikā no dienas, kad dalībvalsts to pārsūtījusi.
6. Pēc Komisijas lēmuma apturēt pārsūtīšanas uz kādu dalībvalsti pārējās dalībvalstis, kurās atrodas pieteikuma iesniedzēji, kuru pārsūtīšana ir tikusi apturēta, ir atbildīgas par šo personu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu. Pieņemot lēmumu apturēt pārsūtīšanas uz kādu dalībvalsti, pienācīgi ņem vērā nepieciešamību nodrošināt nepilngadīgo aizsardzību un ģimenes vienotību.	6 7 Pēc Komisijas lēmuma apturēt pārsūtīšanas uz kādu dalībvalsti pārējās dalībvalstis, kurās atrodas pieteikuma iesniedzēji, kuru pārsūtīšana ir tikusi apturēta, ir atbildīgas par šo personu starptautiskās aizsardzības pieteikumu izskatīšanu. Pieņemot lēmumu apturēt pārsūtīšanas uz kādu dalībvalsti, pienācīgi ņem vērā nepieciešamību nodrošināt nepilngadīgo aizsardzību un ģimenes vienotību.
7. Lēmumā apturēt pārsūtīšanu uz kādu dalībvalsti atbilstoši 1. punktam pamato palīdzības piešķiršanu ārkārtas pasākumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 573/2007/EK 5. pantā pēc tam, kad saņemts palīdzības pieprasījums no attiecīgās dalībvalsts.	7 8 . Lēmumā apturēt pārsūtīšanu uz kādu dalībvalsti atbilstoši 1. punktam pamato palīdzības piešķiršanu ārkārtas pasākumiem, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma Nr. 573/2007/EK 5. pantā pēc tam, kad saņemts palīdzības pieprasījums no attiecīgās dalībvalsts.

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
8. Pārsūtīšanas var apturēt uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus. Ja pasākumu pamatā esošie apstākļi pēc sešiem mēnešiem joprojām pastāv, Komisija pēc pieprasījuma, ko iesniegusi 1. punktā minētā attiecīgā dalībvalsts, vai pēc savas iniciatīvas, var nolemt pagarināt to darbību vēl par sešiem mēnešiem. Piemēro 5. punktu.	8 9. Pārsūtīšanas var apturēt uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus. Ja pasākumu pamatā esošie apstākļi pēc sešiem mēnešiem joprojām pastāv, Komisija pēc pieprasījuma, ko iesniegusi 1. punktā minētā attiecīgā dalībvalsts, vai pēc savas iniciatīvas, var nolemt pagarināt to darbību vēl par sešiem mēnešiem. Piemēro 5. punktu.
9. Neko šajā pantā neinterpretēt kā iespēju dalībvalstīm atkāpties no sava vispārējā pienākuma veikt visus vajadzīgos vispārējos vai specifiskos pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Kopienas patvēruma tiesību aktiem, jo īpaši šīs regulas, Direktīvas [...]/.../EK], ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, un Direktīvā 2005/85/EK.	9 10 Neko šajā pantā neinterpretēt kā iespēju dalībvalstīm atkāpties no sava vispārējā pienākuma veikt visus vajadzīgos vispārējos vai specifiskos pasākumus, lai nodrošinātu to pienākumu izpildi, kas izriet no Kopienas patvēruma tiesību aktiem, jo īpaši šīs regulas, Direktīvas [...]/.../EK], ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, un Direktīvā 2005/85/EK.

Pamatojums

Ar ierosināto grozījumu paredzēts pievērsties gadījumiem, kad atsevišķi reģioni var saskarties ar nesamērīgu slogu (salīdzinājumā ar stāvokli valstī kopumā) un kad pati dalībvalsts nevar attiecīgi reaģēt saskaņā ar 31. panta 1. punkta noteikumiem, jo stāvoklis nav pietiekami nopietns visā valsts teritorijā. Tas nav tiešs lūgums apturēt pārsūtīšanu saskaņā ar 31. panta 1. punkta noteikumiem, bet gan lūgums Komisijai izmantot pilnvaras, kas tai piešķirtas 31. panta 2. punktā. Grozījumā atzīts vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgums, necenšoties tās pielīdzināt dalībvalstīm.

8. grozījums

EASO regula [COM(2009) 66], 11. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Birojs rīko, koordinē un veicina informācijas apmaiņu starp valstu iestādēm patvēruma jomā, kā arī starp Komisiju un valstu iestādēm patvēruma jomā par to, kā tiek īstenoti visi instrumenti, kas izriet no Kopienas tiesību aktiem patvēruma jomā. Tālab Birojs var veidot faktu, juridisko un judikatūru datu bāzes attiecībā uz instrumentiem patvēruma jomā valsts, Eiropas un starptautiskajā mērogā.	1. Birojs rīko, koordinē un veicina informācijas apmaiņu starp valstu iestādēm patvēruma jomā, kā arī starp Komisiju un valstu iestādēm patvēruma jomā par to, kā tiek īstenoti, tai skaitā vietējā un reģionālajā līmenī, visi instrumenti, kas izriet no Kopienas tiesību aktiem patvēruma jomā. Tālab Birojs var veidot faktu, juridisko un judikatūru datu bāzes attiecībā uz instrumentiem patvēruma jomā valsts, Eiropas un starptautiskajā mērogā;

Pamatojums

Patvēruma politiku lielā mērā īsteno reģionālajā līmenī, tādēļ informācijas apkopošanas un apmaiņas jomā ir svarīga tieša apspriešanās ar reģioniem.

9. grozījums

EASO regula [COM(2009) 66], 25. panta 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
3. Biroja valde var uzaicināt sanāksmēs kā novērotāju piedalīties jebkuru personu, kuras atzinums var būt svarīgs.	3. Biroja valde var uzaicināt sanāksmēs kā novērotāju piedalīties jebkuru personu, kuras atzinums var būt svarīgs. Ja ir skartas vietējā un reģionālā līmeņa intereses, tiek uzaicināts Reģionu komitejas pārstāvis.

Pamatojums

Šajā grozījumā atzīts vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgums un lielā pieredze patvēruma politikas jomā.

10. grozījums

EASO regula [COM(2009) 66], 30. panta 9. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
9. Izpildu komiteja uz savām sanāksmēm var uzaicināt jebkuru personu, kuras viedoklis varētu to interesēt.	9. Izpildu komiteja uz savām sanāksmēm var uzaicināt jebkuru personu, kuras viedoklis varētu to interesēt. <u>Ja ir skartas vietējā un reģionālā līmeņa intereses, tiek uzaicināts Reģionu komitejas pārstāvis.</u>

Pamatojums

Šis grozījums un tā mērķis – atzīt un izmantot vietējo un reģionālo pašvaldību pieredzi un speciālās zināšanas – atbilst 25. panta 3. punkta grozījumam.

11. grozījums

EASO regula [COM(2009) 66], 32. panta 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Birojs strādā ciešā sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām un pilsoniskās sabiedrības iestādēm, kuras darbojas patvēruma politikas jomā valsts, Eiropas vai starptautiskā līmenī, un tālab izveido konsultatīvo forumu.	1. Birojs strādā ciešā sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām un pilsoniskās sabiedrības iestādēm, kuras darbojas patvēruma politikas jomā <u>reģionu</u> , valsts, Eiropas vai starptautiskā līmenī, un tālab izveido konsultatīvo forumu.

Pamatojums

Arī šajā grozījumā atzīts vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmīgums un pieredze patvēruma politikas jomā.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*
Luc VAN DEN BRANDE

Reģionu komitejas atzinums “Mikrofinansēšanas instruments “Progress””

(2010/C 79/12)

REĢIONU KOMITEJA

- atbalsta Komisijas un EIB tūlītējo rīcību, nodrošinot, ka šajā ierobežotas likviditātes periodā ES līdzekļus efektīvi izmanto uzņēmēju atbalstam, un uzsver, ka nesenā finanšu krīze ir radījusi kredītresursu trūkumu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un mikrouzņēmumiem un ka tas gan padziļina ekonomikas lejupslīdi, gan kavē situācijas uzlabošanos;
- izsaka bažas, ka 100 miljonu euro novirzīšana no programmas “PROGRESS” uz jauno mikrofinansēšanas instrumentu “Progress” var kavēt programmas mērķu sasniegšanu, ierobežot tās ietekmi un efektivitāti, un aicina Komisiju apsvērt citus piemērotus finansēšanas avotus, lai īstenotu minēto finanšu instrumentu;
- aicina Komisiju paaugstināt ES iniciatīvu efektivitāti un paskaidrot, kā jaunais mikrofinansēšanas instruments “Progress” ir saskaņots ar citiem ES finanšu instrumentiem, jo īpaši “Progress”, ESF, JASMINIE, JEREMIE un CIP;
- aicina Komisiju precīzāk nošķirt dažādas mērķgrupas un par mērķgrupām uzskatīt arī bezdarbniekus un neaizsargātās personas, tostarp jauniešus, sievietes, vecāka gadagājuma cilvēkus un mazākumtautību kopienas, un ierādīt šīm grupām īpašu un atbilstošu vietu ar mikrokredītiem saistītajās programmās un iniciatīvās;
- atgādina Komisijai un EIB grupai, ka šis mikrofinansēšanas instruments būs efektīvāks, ja tā noteikumus un ieviešanu saskaņos ar citiem ES finanšu instrumentiem un dalībvalstu vietēja un reģionāla mēroga programmām.

Ziņotājs: David Parsons kgs (UK/PPE), Lesteršīras grāfistes padomes vadītājs, Austrummidlendās reģionālās asamblejas priekšsēdētājs

Atsauces dokumenti

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko izveido Eiropas mikrofinansēšanas instrumentu nodarbinātībai un sociālajai integrācijai (mikrofinansēšanas instruments "Progress"),

COM(2009) 333 galīgā redakcija,

un

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1672/2006/EK, ar ko izveido Kopienas Nodarbinātības un sociālās solidaritātes programmu – Progress,

COM(2009) 340 galīgā redakcija

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA,

Nepieciešamība rīkoties

1. atbalsta Komisijas un EIB tūlītējo rīcību, nodrošinot, ka šajā ierobežotas likviditātes periodā ES līdzekļus efektīvi izmanto uzņēmēju atbalstam, un uzsver, ka nesēnā finanšu krīze ir radījusi kredītresursu trūkumu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un mikrouzņēmumiem un ka tas gan padziļina ekonomikas lejupslīdi, gan kavē situācijas uzlabošanos;

2. atzīst, ka 2007.–2013. gada finanšu plāns ierobežo Komisijas iespējas piešķirt jaunu finansējumu ierosinātajam mikrofinansēšanas instrumentam "Progress";

3. izsaka bažas, ka 100 miljonu euro novirzīšana no programmas "PROGRESS" uz jauno mikrofinansēšanas instrumentu "Progress" var kavēt programmas mērķu sasniegšanu, ierobežot tās ietekmi un efektivitāti, un aicina Komisiju apsvērt citus piemērotus finansēšanas avotus, lai īstenotu minēto finanšu instrumentu;

4. pievērš Komisijas uzmanību tam, ka ierosinātais mikrofinansēšanas instruments "Progress", kam piešķirti 100 miljoni euro, nenodrošinās vajadzību mobilizēt 500 miljonus euro papildu līdzekļu, kas ir vajadzīgi, lai mazinātu pašreizējos aizdevumu ierobežojumus, stimulētu mikrofinansējuma pieejamību un apmierinātu pašreizējo pieprasījumu;

5. atzinīgi vērtē to, ka mikrofinansēšanas instruments "Progress" atbilst subsidiaritātes principam un tādējādi papildina dalībvalstu un vietējo un reģionālo pašvaldību piedāvātos mikrokredītu instrumentus;

6. norāda, ka vairāk nekā 90 % ES uzņēmumu ir mikrouzņēmumi un ka šiem uzņēmumiem lielākais šķērslis inovācijai ir ierobežota piekļuve mikrokredītiem;

7. piekrīt, ka lielāko daļu no mikrokredītiem, ko Eiropas Savienībā piešķir neaizsargātām personām, izsniedz nekomerciālas mikrofinanšu iestādes un ka šādas iestādes ir vairāk jāatbalsta, lai tās spētu apmierināt pašreizējos pieprasījuma apmērus;

8. uzskata, ka Komisijas centieni attīstīt mikrokreditēšanu ES izrādīsies lietderīgs instrumentu, lai sniegtu iespēju tiem, kam nav pieejas parastajam kredītu tirgum, dibināt jaunus uzņēmumus un atbalstīt jaunu darba vietu izveidi;

9. izsaka nožēlu, ka Komisijas veiktajā iepriekšējā vērtēšanā nav pilnībā ņemta vērā vietējo un reģionālo pašvaldību nozīme un ietekme;

Uzsvars uz rezultātu

10. lai Eiropas Savienībā veicinātu jauninājumus un ražīgumu, aicina Komisiju pievērst galveno uzmanību novatoriskiem mikrouzņēmumiem un jo īpaši zināšanu ietilpīgiem uzņēmumiem;

11. aicina Komisiju paaugstināt ES iniciatīvu efektivitāti un paskaidrot, kā jaunais mikrofinansēšanas instruments "Progress" ir saskaņots ar citiem ES finanšu instrumentiem, jo īpaši "Progress", ESF, JASMINE, JEREMIE un CIP ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Kopienas Nodarbinātības un sociālās solidaritātes programma ("PROGRESS"), Eiropas Sociālais fonds (ESF), Vienotā rīcība mikrofinanšu iestāžu atbalstam Eiropā (JASMINE), Eiropas apvienotie resursi mazajiem, vidējiem un mikrouzņēmumiem (JEREMIE), Konkurētspējas un jauninājumu pamatprogramma (CIP).

12. iesaka Komisijai precīzāk nošķirt dažādas mērķgrupas un par mērķgrupām uzskatīt arī bezdarbniekus un neaizsargātās personas, tostarp jauniešus, sievietes, vecāka gadagājuma cilvēkus, un ierādīt šīm grupām īpašu un atbilstošu vietu ar mikrokredītiem saistītajās programmās un iniciatīvās;

13. aicina Komisiju uzsvērt, ka būtiska nozīme ir ne tikai finanšu līdzekļu nodrošināšanai uzņēmējdarbības sākšanai un jau nodibinātajiem uzņēmumiem, bet arī vispārējiem uzņēmējdarbības atbalsta pasākumiem. Lai veicinātu ilgtspējīgu uzņēmējdarbības attīstību un samazinātu neveiksmīgas uzņēmējdarbības gadījumu skaitu, finanšu līdzekļu piešķiršana jaundibinātiem un jau esošajiem uzņēmumiem būtu jāpapildina ar aktīviem uzņēmējdarbības atbalsta pasākumiem, piemēram, konsultācijām, apmācību, treniņiem un spēju pilnveidošanu, kas papildinātu procentu likmju subsīdijas no ESF programmas;

14. norāda, ka Eiropas Savienībā mikrokredītu piešķiršanas noteikumi un pieprasījums pēc tiem mēdz būtiski atšķirties, un aicina Komisiju nodrošināt, lai mikrokredīti būtu vienlīdz pieejami arī tajos apgabalos, kuri nesaņem līdzekļus no strukturālajiem fondiem, jo pat pārtikušos reģionos var būt neaizsargātas personas vai gadījumi, kad nav pieejas līdzekļiem;

15. atgādina Komisijai, dalībvalstīm, vietējiem un reģionālajiem partneriem, ka minētais mikrofinansēšanas instruments, kam piešķirti 100 miljoni euro, būtu jāskata saistībā ar pārējām programmām un iniciatīvām. Īpaši jāatzīmē, ka instrumenta ierobežotie līdzekļi būs pieejami visām 27 dalībvalstīm turpmākajos 4 gados. Tāpēc šos līdzekļus vajadzētu piešķirt saskaņā ar specifiskiem kritērijiem, lai nodrošinātu maksimālo iespējamo ietekmi;

16. atgādina Reģionu komitejas atzinumu par tematu "Ekonomikas atveseļošanas plāns un reģionālo un vietējo pašvaldību nozīme" (CdR 12/2009), kurā Komiteja aicina Komisiju "iesniegt priekšlikumu par noteikumiem mikrokredītu piešķiršanai Eiropas Savienībā (...) [un paredzēt] mikrokredītu piešķiršanas pamatnosacījumus".

Informēšana

17. atgādina Komisijai un EIB grupai, ka minētais instruments darbosies veiksmīgi vienīgi tad, ja partneri, finanšu iestādes un potenciālie saņēmēji būs pilnībā par to informēti;

18. uzsver, ka Komisijai un EIB grupai, sadarbojoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, proaktīvi jāinformē par savu darbību un iespējām, kā var piekļūt dažādām programmām piešķirtajiem līdzekļiem;

19. aicina Komisiju un EIB grupu precizēt mikrofinansēšanas instrumenta "Progress" pievienoto vērtību un kā tas papildina Eiropas, valsts, reģionālā un vietējā līmeņa uzņēmējdarbības atbalsta iniciatīvas;

20. uzsver, ka Komiteja jau iepriekš ir aicinājusi Komisiju un EIB grupu aktīvāk informēt par citu uzņēmējdarbības atbalsta programmu (piemēram, JEREMIE, CIP) būtību, pievienoto vērtību un to sniegtajām iespējām (sk. atzinumu par tematu "Vispirms domāt par mazākajiem" – Eiropas "Mazās uzņēmējdarbības" akts", CdR 246/2008);

Darbības saskaņošana

21. atgādina Komisijai un EIB grupai, ka šis mikrofinansēšanas instruments būs efektīvāks, ja tā noteikumus un ieviešanu saskaņos ar citiem ES finanšu instrumentiem un dalībvalstu vietēja un reģionāla mēroga programmām;

22. atgādina Reģionu komitejas atzinumu par tematu "Lisabonas izaugsmes un nodarbinātības stratēģija" (CdR 245/2008), kurā atkārtoti uzsvērts, ka vajadzīga "strukturfondu un citu atbilstošu Eiropas programmu (...) koordinācija ar mērķi palielināt Eiropas pievienoto vērtību un reģionālo un vietējo pašvaldību iesaistīšanos";

23. tā kā piekļuve šim instrumentam paredzēta, izmantojot iestādes, kas nav finanšu iestādes, Komiteja iesaka Komisijai pastiprināt instrumenta elastību un attiecīgos gadījumos sadarboties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām kā mikrofinansējuma sniedzējām;

24. aicina Komisiju, dalībvalstis, vietējās un reģionālās pašvaldības, kā arī tās iestādes, kurām uzticēta instrumenta ieviešana, atbalstīt potenciālos saņēmējus aizņēmumu pieteikšanās procesā, mazināt birokrātiju saistībā ar pieteikumu, līdzekļu apstrādi un izņemšanu, kā arī piedāvāt papildu atbalstu, lai mazinātu ar šo līdzekļu saņemšanu saistīto birokrātiju;

Novērtēšana un uzraudzība

25. iesaka Komisijai pēc pašas ierosmes veikt starpposma un nobeiguma novērtēšanu, cieši sadarbojoties ar starptautiskajām finanšu iestādēm un apspriežoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un līdzekļu saņēmējiem. Nobeiguma novērtēšanā noteikti jāpārbauda, kādā mērā instruments kopumā ir sasniedzis savus mērķus un kā tas ir papildinājis citus ES finanšu instrumentus, piemēram, "Progress", ESF, JASMINE, JEREMIE un CIP. Nobeiguma novērtējumā būtu jāietver arī analīze par līdzekļu sadalījumu pa ES 27 dalībvalstīm;

26. lai arī šis mikrofinansēšanas instruments ir pagaidu pasākums pašreizējās budžeta shēmas ietvaros, Komiteja iesaka Komisijai un EIB apsvērt minētās programmas turpināšanu pēc 2013. gada, ja vien tās darbība izrādīsies veiksmīga.

II. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

1. grozījums

COM(2009) 333 galīgā redakcija, 2. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Instruments nodrošina Kopienas līdzekļus, lai padarītu mikrokredītus pieejamākus a) personām, kuras zaudējušas darbu vai kurām tas draud un kuras vēlas izveidot savu mikrouzņēmumu, tostarp pašnodarbinātajiem; b) neaizsargātām personām, tostarp jauniešiem un pašnodarbinātajiem, kuri vēlas izveidot savu mikrouzņēmumu vai attīstīt to; c) sociālajā ekonomikā iesaistītiem mikrouzņēmumiem, kuros nodarbinātas personas, kas zaudējušas darbu, vai neaizsargātās personas, tostarp jaunieši.	1. Instruments nodrošina Kopienas līdzekļus, lai ~~padarītu mikrokredītus pieejamākus~~ <u>atvieglotu mikrokredītu pieejamību šādām grupām:</u> a) ~~personām, kuras zaudējušas darbu vai kurām tas draud un kuras vēlas izveidot savu mikrouzņēmumu, tostarp pašnodarbinātajiem;~~ a) <u>bezdarbniekiem vai personām, kurām draud atļaišana no darba, kā tās minētas ar EK Regulu Nr. 546/2009 grozītās EK Regulas Nr. 1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi 2. pantā, un kuras vēlas izveidot vai attīstīt savu mikrouzņēmumu, tostarp pašnodarbinātajiem;</u> b) <u>neaizsargātām personām, tostarp jauniešiem, sievietēm, vecāka gadagājuma cilvēkiem un mazākumtautību kopienām, un pašnodarbinātajiem, kuri vēlas izveidot savu mikrouzņēmumu vai attīstīt to;</u> c) <u>sociālajā ekonomikā iesaistītiem mikrouzņēmumiem, kuros nodarbinātas personas, kas zaudējušas darbu, vai b) apakšpunktā minētās neaizsargātās personas, tostarp jaunieši.</u>

Pamatojums

- i) Faktiski nav vienotas definīcijas un izpratnes, ko nozīmē jēdziens “draud atļaišana no darba”. Tāpēc jāatsaucas uz definīciju, kas minēta nesen grozītajā EK Regulā Nr. 1927/2006 par Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fonda izveidi.
- ii) Jaunieši nav vienīgā neaizsargāto personu grupa, konkrēti jāmin arī pārējās.
- iii) Atsauci uz jauniešiem no c) apakšpunkta svītroti tāpēc, ka neaizsargātās grupas jau ir definētas b) apakšpunktā.

2. grozījums

COM(2009) 333 galīgā redakcija, 4. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Instrumentu īsteno, pēc vajadzības izmantojot šādus rīcības veidus: a) garantijas un riska dalīšanas instrumenti; b) pašu kapitāla instrumenti; c) parādu instrumenti; d) atbalsta pasākumi, piemēram, komunikācijas darbības, pārraudzība, kontrole, revīzija un novērtēšana, kas tieši vajadzīgi, lai efektīvi un sekmīgi īstenotu šo lēmumu un sasniegtu tā mērķus. 2. Instruments ir pieejams dalībvalstīs reģistrētām publiskām un privātām struktūrām, kuras nodrošina mikrofinansējumu personām un mikrouzņēmumiem dalībvalstīs.	1. Instrumentu īsteno, pēc vajadzības izmantojot šādus rīcības veidus: a) garantijas un riska dalīšanas instrumenti; b) pašu kapitāla instrumenti; c) parādu instrumenti; d) atbalsta pasākumi, piemēram, komunikācijas darbības, pārraudzība, kontrole, revīzija un novērtēšana, kas tieši vajadzīgi, lai efektīvi un sekmīgi īstenotu šo lēmumu un sasniegtu tā mērķus. 2. Instruments ir pieejams dalībvalstīs reģistrētām publiskām un privātām struktūrām, kuras nodrošina mikrofinansējumu personām un mikrouzņēmumiem dalībvalstīs. 3. <u>Dalībvalstīs reģistrētām publiskām un privātām struktūrām, kas nodrošina piekļuvi šim instrumentam, jāizstrādā sīkākā ieteikumi par nosacījumiem līdzekļu saņemšanai.</u>

Pamatojums

- i) Tā kā pieejamo līdzekļu apjoms ir ierobežots un lai palielinātu no šā instrumenta gūto pozitīvo efektu, ir svarīgi noteikt skaidrus līdzekļu piešķiršanas nosacījumus, un šie nosacījumi ir konsekventi jāpiemēro visās 27 dalībvalstīs.
- ii) Skaidri piešķiršanas nosacījumi veicinātu efektīvu komunikāciju un palīdzētu šo programmu gan nošķirt no citām, gan saskaņot ar tām.

3. grozījums

COM(2009) 333 galīgā redakcija, 5. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Komisija pārvalda Instrumentu saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002. 2. Lai īstenotu 4. panta 1. punktā minētos pasākumus, izņemot 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētos atbalsta pasākumus, Komisija saskaņā ar Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 53.d pantu un Komisijas Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002 43. pantu slēdz nolīgumus ar starptautiskajām finanšu iestādēm, īpaši ar Eiropas Investīciju banku (EIB) un Eiropas Investīciju fondu (EIF). Šajos nolīgumos tiek sīki izklāstīts, kā īstenojami tām uzticētie uzdevumi, kā arī tiek norādīts uz nepieciešamību nodrošināt papildināmību ar dalībvalstu shēmām. 3. Šā panta 2. punktā minētās starptautiskās finanšu iestādes ieņēmumus, tostarp dividendes un atmaksājumus, ko tās saņēmušas, drīkst atkārtoti ieguldīt 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos instrumentos sešu gadu laikposmā no Instrumenta izveidošanas dienas. Instrumentu noslēdzot, neizmantotie līdzekļi, kas pienāksies Eiropas Kopienām, ir jāatmaksā Eiropas Kopienai vispārējā budžetā. 4. Šā panta 2. punktā minētās starptautiskās finanšu iestādes ar 4. panta 2. punktā minētajiem publiskajiem un privātajiem mikrofinansējuma sniedzējiem slēdz rakstiskus nolīgumus, kuros nosaka, ka tiem jāizmanto no Instrumenta piešķirtie līdzekļi saskaņā ar 2. pantā izklāstītajiem mērķiem un jānodrošina informācija, kas vajadzīga 8. panta 1. punktā minēto gada pārskatu sagatavošanai. 5. Šā lēmuma 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā norādītajiem atbalsta pasākumiem paredzēto budžetu pārvalda Komisija.	1. Komisija pārvalda Instrumentu saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1605/2002. 2. Lai īstenotu 4. panta 1. punktā minētos pasākumus, izņemot 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā minētos atbalsta pasākumus, Komisija saskaņā ar Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 53.d pantu un Komisijas Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002 43. pantu slēdz nolīgumus ar starptautiskajām finanšu iestādēm, īpaši ar Eiropas Investīciju banku (EIB) un Eiropas Investīciju fondu (EIF). Šajos nolīgumos tiek sīki izklāstīts, kā īstenojami tām uzticētie uzdevumi, kā arī tiek norādīts uz nepieciešamību nodrošināt papildināmību <u>un saskaņotību</u> ar dalībvalstu, <u>reģionālām un vietējām</u> shēmām. 3. Šā panta 2. punktā minētās starptautiskās finanšu iestādes ieņēmumus, tostarp dividendes un atmaksājumus, ko tās saņēmušas, drīkst atkārtoti ieguldīt 4. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos instrumentos sešu gadu laikposmā no Instrumenta izveidošanas dienas. Instrumentu noslēdzot, neizmantotie līdzekļi, kas pienāksies Eiropas Kopienām, ir jāatmaksā Eiropas Kopienai vispārējā budžetā. 4. Šā panta 2. punktā minētās starptautiskās finanšu iestādes ar 4. panta 2. punktā minētajiem publiskajiem un privātajiem mikrofinansējuma sniedzējiem slēdz rakstiskus nolīgumus, kuros nosaka, ka tiem jāizmanto no Instrumenta piešķirtie līdzekļi saskaņā ar 2. pantā izklāstītajiem mērķiem un jānodrošina informācija, kas vajadzīga 8. panta 1. punktā minēto gada pārskatu sagatavošanai. 5. Šā lēmuma 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā norādītajiem atbalsta pasākumiem paredzēto budžetu pārvalda Komisija.

Pamatojums

Ir būtiski uzsvērt, ka mikrofinansēšanas instruments "Progress" sniegs lielāku labumu, ja tā darbību saskaņos ar dalībvalstu, reģionālām un vietējām shēmām.

4. grozījums

COM(2009) 333 galīgā redakcija, 9. pants

Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
1. Komisija pēc savas iniciatīvas veic starpposma un nobeiguma novērtēšanu, cieši sadarbojoties ar 5. panta 2. punktā minētajām starptautiskajām finanšu iestādēm. Instrumenta starpposma novērtēšanu pabeidz četrus gadus pēc Instrumenta izveidošanas, bet galīgo novērtēšanu – ne vēlāk kā vienu gadu pēc tam, kad beidzies pilnvaru termiņš 5. panta 2. punkta minētajām starptautiskajām finanšu iestādēm. Turklāt nobeiguma novērtēšanā pārbauda, kādā mērā Instruments kopumā ir sasniedzis savus mērķus. 2. Novērtējumu rezultātus informācijas nolūkos nosūtīs Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.	1. Komisija pēc savas iniciatīvas veic starpposma un nobeiguma novērtēšanu, cieši sadarbojoties ar 5. panta 2. punktā minētajām starptautiskajām finanšu iestādēm <u>un konsultējoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un līdzekļu saņēmējiem</u>. Instrumenta starpposma novērtēšanu pabeidz četrus gadus pēc Instrumenta izveidošanas, bet galīgo novērtēšanu – ne vēlāk kā vienu gadu pēc tam, kad beidzies pilnvaru termiņš 5. panta 2. punkta minētajām starptautiskajām finanšu iestādēm. Turklāt nobeiguma novērtēšanā pārbauda, kādā mērā Instruments kopumā ir sasniedzis savus mērķus un kā tas ir <u>papildinājis citus ES finanšu instrumentus, piemēram, ESF, JASMINE, JEREMIE un CIP, neliekot šķēršļus PROGRESS programmas mērķu sasniegšanai un neierobežojot tās ietekmi un efektivitāti.</u> 2. Novērtējumu rezultātus informācijas nolūkos nosūtīs Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

Pamatojums

- i) Mikrofinansēšanas instruments "Progress" jāievieš sadarbībā ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām. Tāpēc, veicot novērtēšanu, būtu jākonsultējas ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām un līdzekļu saņēmējiem, jo tieši tie vislabāk varēs informēt par mikrofinansēšanas instrumenta "Progress" vispārējo ietekmi un efektivitāti.
- ii) Šis instruments būs efektīvs vienīgi tad, ja tas papildinās ES pārējos finanšu instrumentus, tāpēc šis aspekts jāiekļauj novērtēšanā.

Briselē, 2009. gada 7. oktobrī

*Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*
Luc VAN DEN BRANDE

Abonementa cenas 2010. gadā (bez PVN, ieskaitot sūtīšanas izdevumus)

<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 100 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, papīra formātā + CD-ROM, ikgadējs	22 oficiālajās ES valodās	EUR 1 200 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L sērija, tikai papīra formātā	22 oficiālajās ES valodās	EUR 770 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , L un C sērija, CD-ROM, ikmēneša (apkopojošs)	22 oficiālajās ES valodās	EUR 400 gadā
<i>ES Oficiālā Vēstneša</i> pielikums (S sērija) – <i>Publiskā iepirkuma līgumu konkursi</i> , CD-ROM, divi izdevumi nedēļā	daudzvalodu: 23 oficiālajās ES valodās	EUR 300 gadā
<i>ES Oficiālais Vēstnesis</i> , C sērija – <i>Konkursi</i>	valodā(-ās) saskaņā ar konkursu(-iem)	EUR 50 gadā

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša, kas iznāk oficiālajās Eiropas Savienības valodās, abonements ir pieejams 22 valodās. Tajā ir L sērija ("Tiesību akti") un C sērija ("Paziņojumi un informācija").

Katrai valodas versijai nepieciešams atsevišķs abonements.

Saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 920/2005, kas publicēta 2005. gada 18. jūnijā *Oficiālajā Vēstnesī* L 156, Eiropas Savienības iestādes uz zināmu laiku nesaista pienākums visus tiesību aktus sagatavot īru valodā un tos publicēt šajā valodā. Tādēļ *Oficiālā Vēstneša* izdevumus īru valodā var iegādāties atsevišķi.

Oficiālā Vēstneša pielikumu (S sērija – "Publiskā iepirkuma līgumu konkursi") var abonēt 23 oficiālo valodu versijās vienā daudzvalodu CD-ROM formātā.

Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša abonentiem ir tiesības saņemt dažādus *Oficiālā Vēstneša* pielikumus bez papildu samaksas. Abonentus informē par pielikumiem ar *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* iekļautiem paziņojumiem lasītājiem.

CD-ROM formāts 2010. gada laikā tiks aizstāts ar DVD formātu.

Pārdošana un abonementi

Dažādus maksas periodiskos izdevumus, tādus kā *Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis*, var abonēt pie mūsu komerciālajiem izplatītājiem. To saraksts ir pieejams šādā tīmekļa vietnē:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lv.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) piedāvā tiešu bezmaksas piekļuvi Eiropas Savienības tiesību aktiem. Šajā vietnē iespējams iepazīties ar *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi*, un tajā ir iekļauti arī līgumi, tiesību akti, tiesu prakse un sagatavošanā esošie tiesību akti.

Lai uzzinātu vairāk par Eiropas Savienību, skatīt: <http://europa.eu>

